Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Tobaksarbejderforbundets Fagblad
Udgiver: Tobaksarbejderforbundet i Danmark
Udgivelsesår: 1915-1915

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 1 | 1. Januar 1915 | 11. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS

Nytaar.

Atter et svunden Aar; men hvilket Aar! Hvor fyldt med Rædsel og Ulykke. Hvilken Pen kan overhovedet skildre al den Sorg og bundløse Fortvivlelse, det rummer i sit Skød. Aaret 1914 vil til sene Tider komme til at staa som en Mærkepæl i Historien — et Skændselsmærke over vanvittig Myrderi og alskens Grusomhed og Forbrydelse.

Og foruden alle Rædslerne, der fortoner sig ud af Bloddampene over det „civiliserede" Europa, staar en mørk og truende Sky! — et blodløst, grimt Spøgelse: Tabet af Troen paa en Del af de Idealer, vi internationale Arbejdere har gaaet og troet paa.

Hvem af os havde tænkt sig, at man saa let fik de organiserede Arbejdere i de forskellige Lande til at underkaste sig Disciplinens Jernnæve og myrde hinanden paa Kommando?

Hvem af os havde tænkt sig, at de store Landes ledende Mænd indenfor Arbejderklassen saa fuldstændig — i alt Fald tilsyneladende — vilde blive grebet af Nationalitetsprincipet?

Hvem af os havde tænkt sig, at vor internationale Bevægelse i den Grad skulde faa Lejlighed til at konstatere sin totale Magtesløshed overfor Militarismen og Nationalitetsprincipet?

Sikkert meget faa af os! Af alle de Ulykker og Sorger, dette forbandede Aar har ført med sig, er denne sikkert ikke den ringeste.

Og naar en Gang denne vanvittige Krig faar Ende, vil, saa sikkert som Amen i Kirken, i dens Kølvand følge Dyrtid, Sult og Elendighed for Masser af Mennesker.

I Sandhed, Aaret 1914 var et Ulykkens og Sorgens Aar, som vi med en Forbandelse sænker i Graven.

Men lad os haabe, trods alt Mørket, at det nye Aar maa bringe nogle Lysglimt, lad os haabe, at det blodige Vanvid maa virke saaledes paa Menneskene, at de faar Øjnene op for Militarismens Forbandelse og afkaster dens Aag, ligegyldig ved hvilke Midler.

Og lad os endvidere haabe, at vore Medlemmer vil forstaa, at nu, mere end nogensinde før, gælder det at holde sammen; kun ubrydeligt Sammenhold og usvigelig Troskab overfor vor Organisation kan føre os frelst gennem den kommende Brænding.

Og i Haabet herom ønsker vi vore Medlemmer et

Glædeligt Nytaar!

Mestre med Blodstigninger.

En Vigtigpraas.

Vi har nogle Gange her i Fagbladet omtalt Forholdet mellem Arbejdere og Mestre paa Arbejdspladserne og navnlig søgt at paavise, hvorledes de uheldige Elementer blandt Mestrene er til Skade saavel for Fabrikanterne som for Arbejderne.

Gang paa Gang viser det sig, at visse Mennesker, saa hurtig de faar en Mesterplads, misforstaar deres Stilling og gør alt, hvad gøres kan, for at fortrædige deres Medmennesker.

Medens mange Mestre kan beklæde deres Stilling Aar efter Aar, uden at der er det mindste at udsætte paa Vedkommende i hans Forhold til Arbejderne, er der andre, der i samme Øjeblik, de faar Mesterværdigheden, faar Blodstigninger til Hovedet og tror, de er blevet en Art Pasha, der kan behandle Folk, som var de Dyr og ikke Mennesker.

Og disse sidste er som Regel, ogsaa i rent fagteknisk Henseende, de mest udygtige.

Et typisk Eksempel paa denne Art af Mestre er en Cigarsorterer *Hjalmar Andersen,* der for kort Tid siden ved en ren Tilfældighed fik Mesterpladsen hos Firmaet C. B. Møller i København.

Arbejderbevægelsens

Denne Mand har, siden han blev Mester paa denne Fabrik, der beskæftiger en 6—7 Mennesker, gjort sig den størst mulige Umage for at chikanere vore Medlemmer.

Førend denne Mand fik denne *store Mesterplads*, arbejdede han selv som Sorterer paa samme Fabrik, og der var snart sagt ikke en Uge, hvor han ikke stillede i Fagforeningen med Klage over Forholdene paa C. B. Møllers Fabrik, som han betegnede som ganske sindssyge.

Og aldrig fandt han, at der fra Fagforeningens Side blev gaaet tilstrækkelig radikalt frem overfor Firmaet.

„Lad os dog for Fanden faa Arbejdet nedlagt paa den Biks", var hans stadige Udbrud overfor Fagforeningens, efter hans Mening, for lempelige Fremgangsmaade.

Og nu, da han selv har faaet Pladsen som Mester, begaar han de samme Unoder som den tidligere Mester; Materiale, han selv har ført Klage over i Fagforeningen og selv betegnet som sindssygt at skulle arbejde med, udleverer han til Arbejderne og er fræk nok til nu at hævde, at det godt kan anvendes.

Grov og hoven er han overfor sine tidligere Kolleger, naar de protesterer mod hans Adfærd.

For kort Tid siden forsøgte han at berøve os de Par Røgcigarer, vi faar paa denne Fabrik, saavel som paa enhver anden; ikke fordi Fabrikanten ønskede at berøve os dem, men udelukkende fordi han fandt, at man ydmygst skulde falde paa Knæ for ham for at faa dem.

Naa, overbegavet er Manden ikke. Han har tidligere haft 3 Mesterpladser, som han meget hurtig maatte fortrække fra, og længe vil det sikkert ikke vare med den nuværende Plads, førend Fabrikanten bliver klar over, at hans Mester egentlig ikke har gaaet i den sorte Skole.

Beklageligt er det, at en Mand som Hr. Frørup, der er Indehaver af Firmaet C. B. Møller — og en Mand, som vi i enhver Henseende respekterer som et humant og rettænkende Menneske — i dette Punkt er saa kortsynet, at han som Mester paa sin Fabrik ansætter en Person, der mangler de nødvendige Kvalifikationer og den mest nødtørftige Dannelse til Bestridelsen af et saadant Hverv.

Den paagældende Person er hvilende Medlem i Fagforeningen, men den førstkommende Generalforsamling vil sikkert foretage en Eksklusion af denne Medlemsret.

Og lad saa denne Vigtigpraas træde os paa Tæerne en Tid endnu; men næste Gang, der trædes *haardt*, skal vi sætte noget ind paa at gøre en Ende paa hans Mesterværdighed.

Afd. „Enigheden".

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at man kan faa Parketrulleklodser tilkøbs paa Kontoret for en Pris af Kr. 3,25.

Tobaksindustrien i Aaret 1913.

Uddrag af Dansk Industriberetning.

III.

(Sluttet).

I ovenstaaende er gentagne Gange omtalt de *urolige Arbejdsforhold* i Faget i Forsommeren 1913, ligesom der ogsaa i forrige Beretning er meddelt de nærmere Omstændigheder ved Strejkens Udbrud den 13. Maj for Cigarindustrien og den Sympatistrejke, der efterfulgtes den 14. af Røg- og Skraatobaksarbejderne*). Der førtes derpaa Forhandlinger om en ny Overenskomst, og det lykkedes at naa til Enighed om en saadann mellem de stridende Parters Organisationer, men da Overenskomsten forelagdes Arbejderne til Godkendelse i de enkelte Foreninger, blev Følgen af Afstemningen, at Overenskomsten forkastedes med ca. 400 Stemmers Majoritet. Efter at der endnu var vekslet nogle Skrivelser mellem Hovedorganisationerne, skred Arbejdsgiverforeningen til et omfattende Lockoutvarsel, og under Presset af denne Situation forelagdes Overenskomsten paany Tobaksarbejderforbundets Medlemmer til Afstemning, og her vedtoges da Overenskomsten, hvorpaa Strejken afsluttedes den 5. Juli. De Overenskomster, der herved bragtes til Veje, og hvis Varighed var 3-aarige til 1. Maj 1916, var en Hovedoverenskomst samt 3 Separatoverenskomster — en for de københavnske Fabriker, en for Provinsfabrikerne og en for C. W. Obels Fabrik i Aalborg; men hertil kommer yderligere Specialtariffer for de enkelte Fabriker, saaledes at en Gengivelse af Overenskomsternes Enkeltheder er vanskelig, men over en Bank ansloges de opnaaede Lønforbedringer fra Fabrikanternes Side til ca. 5 pCt. Da Strejken var afsluttet, fremkom der nogen Uvilje indenfor Tobaksarbejderforbundet mod De samvirkende Fagforbund, og i visse Afdelinger drøftedes Spørgsmaalet om Forbundets Udmeldelse af De samvirkende. Ledelsen af Forbundet søgte at dæmme op mod denne Bevægelse ved at paavise, at Forbundet i det hele havde høstet Gavn af De samvirkende Fagforbund, og meddelte, at der i Tiden fra 1898 til 1913 af Tobaksarbejderforbundet var indbetalt ialt ca. 155,000 Kr., medens Forbundet i det samme Tidsrum i Strejkeunderstøttelse af De samvirkende Fagforbund havde modtaget et Beløb af 287,000 Kr.

Af *Udvidelser* kan nævnes, at Horwitz & Kattentid nu har indrettet hele Ejendommen, undtagen Stuebutiken, Holbergsgade 15 til Fabrik, og yderligere lejet 2 Etager i Baghuset Holbergsgade 18.

P. Wulff har udvidet ved Indrettelsen af en Filialfabrik i Sølvgade 38, hvor der beskæftiges 80 Arbejdere. Af Firmaet er Enkefru Emma Wulff i Aarets Løb udtraadt, og Prokurist Poul Wulff er indtraadt i Stedet.

Angaaende *Enkeltbedrifter* maa nævnes, at ogsaa i Aar har en Del mindre Fabriker ophørt med Fabri-

*) Forfatteren tager her Fejl, Skraatobaksarbejderne deltog ikke i Strejken.

kationen; ingen af de nedlagte Virksomheder har dog været af større Omfang.

Af *nye igangsatte Virksomheder* kan nævnes: 1) Cigarfabriken Louisiana, Graabrødretorv 17. Der har her en Tid været beskæftiget 17 Mand, men Virksomheden henligger nu ude af Drift; 2) O. C. V. Jensens Cigarfabrik, Rolfsvej 1, der kom i Drift Juli 1913. Endelig kan nævnes, at Cigaretfabriken D. E. C., A. Mischou & Co., Frederiksgade 11, der har været i Drift nogle Aar, September 1913 overtoges af Chr. Bjørnfelt & M. Thuesen, og at Fabrikens Specialitet er haandrullede Cigaretter; der beskæftiges 10 Mand og anvendes en mindre Elektromotor til at drive Skæremaskinen. Anlægsomkostningerne har været ca. 15,000 Kr.

Af *Flytninger* kan nævnes, at den af Rée & Bay drevne Cigarfabrik i Gothersgade 14 er flyttet til Knippelsbrogade 8, og at The American Tobacco Co. er flyttet fra tidligere lejede Lokaler i Holbergsgade 18 til Sundholmsvej, hvor en ny stor Fabrik er anlagt.

Den 4. November fejrede Vilh. Langes Tobaksfabrik, Slagelse, sit 40 Aars Jubilæum under Ledelse af Fabrikens Grundlægger, Vilh. Lange.

Den 11. Januar udbrød der Ild i L. R. Høy & Sønners Tobaksfabrik, Læssøesgade 14. Branden omfattede Sortererstuen, medens Lageret blev ubeskadiget.

Den 25. Januar afgik den tidligere Medindehaver af C. V. Obels Tobaksfabriker i Aalborg, Frederik Obel, ved Døden i en Alder af 80 Aar. Den Afdøde havde allerede for 15 Aar siden trukket sig tilbage fra den aktive Ledelse af Virksomheden.

Den 21. Marts afgik Chr. Kjær, Medindehaver af C. W. Obels Fabriker i Aalborg, ved Døden i en Alder af 55 Aar. Virksomheden ledes nu af Fabrikant Chr. W. Obel, Søn af ovennævnte Frederik Obel, som Eneindehaver.

Endelig afgik den 15. Januar tidligere Cigarfabrikant O. L. Petersen, Kolding, ved Døden i Alder af 60 Aar. Den afdøde var bosidende i Hamborg, og Fabriken i Kolding lededes i Forbindelse med Fabriker i Altona og Bremen. Fabrikant O. L. Petersen trak sig i 1912 ud af Firmaet O. L. Petersen & Co.

Cigar- og Tobaksarbejdernes Syge- og Begravelseskasse i København.

Til Medlemmerne bringer vi i Anledning af Aarskiftet en Tak for det svundne Aar og Ønsket om et godt Nytaar. Om Foreningens Tilgang af nye Medlemmer kan man atter i Aar tale om Fremgang, og vi tillader os at anmode vore Medlemmer om at virke hen til yderligere Forøgelse. Saaledes henledes Forældrenes Opmærksomhed paa § 1 i vore Love, at Børnene optages fra 15 Aars Alderen, uanset om de er i et andet Fag eller Livsstilling, og kan de saa vedblivende staa i Foreningen.

Opmærksomheden henledes paa Beslutningen fra Efteraarsgeneralforsamlingen om, at man ogsaa i Tiden fra 1. Januar til 1. April 1915 skulde give 4 Frikontingenter til Medlemmer, som i nævnte Tidsrum er arbejdsløse i mindst 5 Uger. Naar Indførelse af Frikontingenter vil finde Sted, vil senere blive bekendtgjort.

Paa Bestyrelsens Vegne
C. V. Thorlund,
Formand.

Det svenske Tobaksmonopol.

Selskabet officielt konstitueret. Aktiekapitalen fastsat til mindst 17, højst 51 Millioner.

Der foreligger nu officiel Stadfæstelse af den for nogle Dage siden fremkomne Meddelelse om, at det store Selskab, der skal føre det af den svenske Rigsdag vedtagne Tobaksmonopol ud i Livet, er blevet definitivt konstitueret og allerede delvis vil træde i Virksomhed fra Begyndelsen af dette Aar.

Som Stiftere af Monopol-Selskabet staar de seks svenske Hovedbanker: Stockholms Enskilda Bank, Skandinaviska Kreditaktiebolaget, Stockholms Handelsbank, Sveriges private Centralbank, Gøteborgs Bank og Sundsvalls Enskilda Bank. Aktiekapitalen er i Vedtægterne fikseret til *mindst 17, højst 51 Mill. Kr.*, fordelt paa Aktier à 100 Kr. Præferencekapitalen, 17 Mill. Kr., skal være indbetalt senest den 2. Januar 1915.

Præference-Aktierne kan ifølge Statuterne ejes af den svenske Stat eller af svensk Undersaat, Stamaktierne alene af den svenske Stat eller af svensk Undersaat ifølge særlig Tilladelse af Regeringen.

Den tidligere omtalte Overenskomst mellem det nye Selskab og den svenske Stat, der danner en saa væsentlig Forudsætning for Selskabets Konstituering og Virksomhed, er samtidig bleven underskrevet. Statens Indflydelse paa Selskabets Ledelse faar bl. a. sit Udtryk derigennem, at Halvdelen af Bestyrelsen vælges af Regeringen. Til Formand skal være udset fh. Statsraad, Justitieraad *Hellner*.

Selskabet, hvis officielle Navn som tidligere meddelt er „Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet", faar sit Hovedsæde i Stockholm.

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Novbr. Maaned 1914.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 30.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	558	12	8	260	113	10
Aarhus	81	10	8	78	110	05
Esbjerg	128	2	2	22	39	00
Fredericia	108	5	6	118	29	35
Hillerød	6	0	0	0	5	95
Holstebro	109	14	8	284	106	80
Horsens	158	3	2	66	49	85
Kolding	116	13	13	337	7	60
Nakskov	41	5	5	125	117	85
Nyborg	62	11	8	332	96	65
Nykøbing F.	70	0	0	30	0	00
Nykøbing J.	54	5	5	126	72	85
Næstved	10	1	1	20	8	40
Odense	291	8	9	206	130	80
Randers	17	2	2	50	0	00
Skelskør	5	0	0	4	6	00
Slagelse	55	2	2	52	36	15
Svendborg	48	1	1	21	26	45
Vejle	11	0	0	0	0	00
Viborg	38	1	0	27	39	25
Vejen	15	3	2	80	0	00
København:						
„Enigheden"	3338	351	269	7054	4592	80
Cigarsortererne	562	7	4	210	151	00
Hovedkontoret		0	0	0	57	40
	5881	456	355	9502	5797	30

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 3.
Aarhus: O. Jørgensen, Bissensgade 6 1.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 2.
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 2.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 2.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 2.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 2.
Randers: V. Petersen, Dronningensgade 13, 2.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 3, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Jens Knudsen,* Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, **København,**
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.
Sumatra Dæks. 2. Længde, ny Høst, lyse, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. ½ kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,00—1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. ½ kg.
Cuttings Indlæg 95—1,00 Øre pr. ½ kg.
Seedleaf Cuttings 1,10 Øre pr. ½ kg.
Java Cuttings, meget let, 1,00 Øre pr. ½ kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. ½ kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. ½ kg.

Vester LAURITS STERLING Dannebrogsgade 9 Raa Tobakker. 264.
3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad,** 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

Vi har købt ca. 1500 Stk.
I. brugte Cigarforme af moderne, gangbare Faconer;
II. et meget stort Parti Etiketter (mange prægede), som sælges til ca. 2—5 Øre pr. Sæt;
III. prægede Cigarringe 0,15 pr. 100.
Georg Løber & Søn,
Telef 1285 Pilestræde 57, København.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof" og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne". Nu si'r en Svend af det rigtige Stof. „Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Redigeret af *Jens Knudsen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23. København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 2 | 15. Januar 1915 | 11. Aargang

Overenskomst paa Chr. Kroghs ny Fabrik.

Cigaretfabriken „Norden" i Viborg.

Det Forlig, der i Sommer blev indgaaet med Chr. Krogh, og som bragte den 14-aarige Strid ud af Verden, omfattede tillige en Aftale om, at alt nyt Arbejde, der paabegyndtes, straks skulde betales med tarifmæssig Løn, medens de gamle Mærker først fra 1. Januar skal overgaa til tarifmæssig Skala.

Det ny Arbejde, der er paabegyndt, udføres af organiserede Arbejdere, der sidder paa en nyoprettet Fabrik. Paa denne Fabrik beskæftiges allerede ca. 20 Arbejdere.

For de ny Mærker, der her er i Arbejde, betales paa alle Omraader fuld tarifmæssig Løn.

I samme Ejendom, hvor denne Cigarfabrik er indstalleret, har Cigaretfabriken „Norden", der er et Aktieselskab med H. C. Krogh som Direktør, indrettet sine Lokaler og begyndt Fabrikationen af Cigaretter.

Med denne Fabrik har Forbundet ved en Forhandling dels i Viborg og dels i København nu afsluttet Overenskomst om Løn og Arbejdsforhold.

Overenskomsten omfatter alt Arbejde indenfor Cigaretbranchen, og Priserne, saavel Akkordlønningerne som Ugelønningerne, er de samme, som der findes paa de københavnske Cigaretfabriker.

Samtlige Arbejdere paa Cigaretfabriken er indtraadt i Forbundet, ligesom Firmaet er optaget i „Foreningen af Cigaretfabrikanter i Danmark".

Ved Forhandlingerne, saavel for Cigarfabrikens Vedkommende som for Cigaretfabrikens, udvistes fra Hr. Kroghs Side en absolut loyal Bestræbelse for at faa Forholdene ordnet saaledes, at de Forhaandsaftaler, der var truffet, i enhver Henseende opfyldtes.

Vi har altsaa nu i en ikke ringe Del af Kroghs Virksomhed gennemført normale Tilstande, og til 1. Januar kommer den gamle Fabrik ind under samme normale Tilstande, hvorefter Viborg vil blive en ret betydelig Afdeling, og dermed er den lange og bitre Kamp ført til sin endelige Afslutning.

Uddrag

af

Arbejdsløshedsinspektørens Indberetning til Indenrigsministeriet

for

Regnskabsaaret 1913—14.

(1. April 1913—31. Marts 1914).

Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1912—13 (den 31. Marts 1913) fandtes der et samlet Antal af 55 anerkendte Arbejdsløshedskasser med ialt 120,289 Medlemmer. Der er ikke i Regnskabsaaret 1913—14 meddelt nogen Kasse Anerkendelse, saaledes at Antallet af anerkendte Kasser ved Udgangen af Regnskabsaaret 1913—14 (den 31. Marts 1914) uforandret var 55. Af disse 55 Arbejdsløshedskasser var de 51 fagligt begrænsede Landskasser, 3 fagligt begrænsede Landsdelskasser (omfattende Sjælland og 1 lokalt begrænset (omfattende Gentofte, Lyngby og Gladsaxe Sogne).

Antallet af ubemidlede, nydende Medlemmer i disse 55 anerkendte Kasser var den 31. Marts 1914 steget til 131,113, hvoraf 115,251 Mænd og 15,862 Kvinder.

18 Kasser med et samlet Antal af 40,839 Medlemmer har en Deling af Medlemmerne i heltbetalende og halvt- eller delvist betalende (efter deres Stilling i Faget, deres Lønforhold o. lign.) Det samlede Antal halvt- og delvistbetalende Medlemmer beløb sig den 31. Marts 1914 til 10,307. Den største Del deraf er Kvinder.

Indenfor Landets Hoveddele fordele Medlemmerne sig saaledes, at 59,659 (d. e. 45,5 pCt.) falde paa København med Frederiksberg, 49,553 (d. e. 37,8 pCt.) paa Provinsbyerne og 20,817 (d. e. 15,9 pCt.) paa Landdistrikterne. For 1084 (0,8 pCt.) Medlemmers Vedkommende mangler Oplysning om deres Opholdskommune den 31. Marts. At Opholdskommunen er uoplyst for et saa forholdsvis stort Antal Medlemmer skyldes imidlertid ikke blot et virkeligt Ukendskab desangaaende fra Bestyrelsernes Side, men ogsaa et fra Inspektoratet fremsat Krav om, at den Rubrik i Medlemslisten, som giver Oplysning om dette Forhold, lades uudfyldt for de Medlemmers Vedkommende, som aftjene deres Værnepligt, ligge paa Sanatorium ell. lign. Grunden til Inspektoratets Stilling i saa Henseende er den, at man ikke har ment ved Beregningen af Kommunernes Tilskud, der opgøres efter Kassernes Medlemsantal i den paagældende Kommune den 31. Marts, at kunne medtage saadanne Medlemmer, hvis Ophold i Kommunen paa Forhaand kan vides at være rent midlertidigt samt at skyldes Forhold, der ikke har noget med den paagældendes Bopæl eller Arbejdssted at gøre.

Foruden de nævnte ubemidlede, nydende Medlemmer havde Kasserne den 31. Marts 1914 et Antal af 47 bemidlede, nydende Medlemmer, 1075 Medlemmer med hvilende Medlemsret og 2 Æresmedlemmer.

Indtægterne har i det forløbne Regnskabsaar stillet sig som følgende Tabel viser:

Indtægt.	Kr.	Øre
Nydende Medlemmers Bidrag ordinært	1.516.989	02
Nydende Medlemmers Bidrag ekstraordinært	28.919	45
Andre Medlemmers Bidrag	5.980	73
Bøder, Indskud m. m.	9.774	07
Gaver	2.385	85
Renter	104.566	71
Statstilskud (1912—13)	891.143	67
Kommunetilskud (1912—13)	413.534	50
Ialt	2.973.294	00

Som det af Tabellen fremgaar, er der i ordinært og ekstraordinært Bidrag fra nydende Medlemmer i det forløbne Aar indbetalt et samlet Beløb af lidt over $1^1/_2$ Mill. Kr. Bidraget udgør i Gennemsnit pr. Medlem*) 12 Kr. 30 Øre; den tidligere paaviste stadige Stigning i det ordinære Bidrag pr. Medlem har saaledes fortsat sig. Stigningen skyldes væsentligst foretagne Udvidelser af Understøttelsen.

Statskassens obligatoriske og Kommunernes frivillige Tilskud udredes bagud for det forløbne Regnskabsaar og kan derfor først optages paa Regnskaberne for det Aar, der følger efter det, for hvilke de er ydede. Det paa Indtægtsoversigten opførte Kommunetilskud, der altsaa refererer sig til Kassernes Regnskabsaar 1912—13 (Kommunernes Regnskabsaar 1913—14), er ydet af 57 Bykommuner med ialt 385,720 Kr. 41 Øre og af 97 Landkommuner med ialt 27,814 Kr. 09 Øre. Af det indgaaede Tilskud fra Kommuner er de 401,433 Kr. 71 Øre indbetalt til Inspektoratet til videre Fordeling mellem Kasserne.

En Sammenligning mellem Indtægtsoversigtens enkelte Poster har især Interesse, for saa vidt angaar Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Omkostningerne ved Forsikringen er udredede henholdsvis af Medlemmerne selv og af det offentlige. Udelader man de i denne Sammenhæng indifferente Indtægtsposter, nemlig Renter og Gaver, og regner man til „Medlemmernes Bidrag" Posterne 1) Nydende Medlemmers ordinære og ekstraordinære Bidrag, 2) Andre Medlemmers Bidrag og 3) Bøder, Indskud m. m., faar man følgende Opgørelse, hvori indgaar det offentliges Tilskud for Kassernes Regnskabsaar 1912—13 og Medlemmernes Bidrag for samme Aar (altsaa for det Aar, der ligger forud for det, hvormed nærværende Indberetning i øvrigt beskæftiger sig):

	Kr. Ø.	pCt.
Medlemmernes Bidrag	1.420.385,00	52,1
Statstilskud	891.143,67	32,7
Kommunetilskud	413.534,50	15,2
Ialt	2.725.063,17	100

Udgifterne har fordelt sig saaledes, som nedenstaaende Tabel viser:

Udgift.	Kr.	Øre
Dagpenge	1.822.811	93
Rejsehjælp	66.882	26
Juleunderstøttelse	30.531	43
Flyttehjælp	23.919	67
Hjælp in natura	5.738	90
Driftsudgifter	268.658	29
Ialt	2.218.542	48

Ialt er i Understøttelse i 1913—14 ydet et Beløb af omtrent 2 Mill. Kr., hvoraf den ganske overvejende Del i Form af Dagpenge, ydet dels som stedlig Understøttelse dels som Dagpenge til rejsende.

Rejsehjælp ydes enten med 1) Dagpenge alene, eller 2) Dagpenge plus Kilometerpenge, eller 3) Dagpenge plus Billet til Rejsen, eller 4) Kilometerpenge eller Billet alene, eller endelig 5) faste Beløb, der variere med Rejsens Længde eller den større eller mindre Afstand til nærmeste Afdeling. Al den Rejsehjælp, der ikke er ydet som Dagpenge, falder i Tabellen ind under Gruppen „Rejsehjælp".

Juleunderstøttelse er ydet af 18 Kasser. Denne Hjælp gives til Medlemmer, der er arbejdsløse ved Juletid og har været det i et vist i Vedtægterne nærmere fastsat Antal Dage før Jul.

Flyttehjælp ydes til familieforsørgende Medlemmer, der har faaet Arbejde et andet Sted end det, hvor de

*) Ved alle Gennemsnitsberegninger er anvendt Middeltallet mellem Medlemsantallet den 31. Marts 1913 og Medlemsantallet den 31. Marts 1914.

bor. Denne Form for Understøttelse er i det forløbne Aar bragt til Anvendelse i 23 Kasser.

Ydelsen af Naturalhjælp er bragt til Anvendelse i 4 Kasser. (Sluttes).

Firmaet A. M. Hirschsprung & Sønner indtraadt i Sammenslutningen.

Fra „Sammenslutningen af Cigarfabrikanter indenfor Tobaksindustrien i Danmark" har Forbundet modtaget Meddelelse om, at ovennævnte Firma den 4. ds. er indtraadt som Medlem.

Hermed er sikkert et brændende Ønske opfyldt for Sammenslutningens Ledelse, hvis Anstrængelser for at faa Firmaet som Medlem er velbekendte.

Vi andre kan tage Situationen med Sindsro, ogsaa vi kender vor Styrke, saa længe vi staar fast sammensluttede.

Annoncer i Fagbladet.

Som det fremgaar af omstaaende Referat fra sidste Forretningsudvalgsmøde, er det vedtaget, at vi fra 1. April ikke optager Annoncer i Fagbladet. Grunden hertil er, at Annonceindtægten spiller en ganske underordnet Rolle, og Annoncerne har liden Interesse.

Da Pladsen i Bladet er yderst ringe, og ovennævnte Bestutning giver en Del mere Plads, hilser vi Beslutningen med Glæde.

Tobaksindustrien i Tyskland under Krigen.

Straks, da Krigen udbrød og i den nærmeste Tid derefter, var Arbejdsforholdene i Tyskland ganske fortvivlede. En ganske enorm Arbejdsløshed var den umiddelbare Følge af Krigen.

Vore Kolleger i Tyskland ventede sig en fuldstændig Katastrofe.

Forholdene har imidlertid udviklet sig ganske anderledes, idet Befolkningen, efterhaanden som Nervøsiteten formindskedes, atter begyndte at forbruge de sædvanlige Kvanta Cigarer.

Dertil er kommet, at Hæren forbruger en enorm Masse Cigarer, Cigaretter og Tobakker.

Stillingen er saaledes, at der formelig fra de indkaldte lyder et stadigt Skrig efter Tobak.

Dette har bevirket, at Arbejdsløsheden stadig er gaaet ned, og at Tobaksindustrien i dette Øjeblik, saavel i Tyskland som Østrig, har en af sine travleste Perioder.

Fra Hamborg meldes, at man i flere Brancher mangler Arbejdskraft. Fra København ønsker man saaledes Sorterere og Penalarbejdere. Eventuelle Lysthavende kan ved Henvendelse til vort Kontor anvises Arbejde i Hamborg.

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{21}/_{12}$ 14.

1. Afdelingen i Horsens meddeler, at en Lærling formentlig er forurettet ved at have modtaget en mindre Betaling end Kontrakten lyder paa. Der er af Lærlingens Fader anlagt Sag mod Fabrikanten, der har afskediget Lærlingen. Afdelingen anmoder Forbundet om at betale de ved Sagsanlæget forbundne Omkostninger. Beslutning udsættes for at indhente nærmere Oplysninger.

2. Firmaet J. P. Schmidt i Fredericia har ladet en Vikkelmager foretage Overrulning af en Del af sine egne Vikler og herfor betalt den fastsatte Overrullerpris. Da Cigaren ogsaa rulles i helt Arbejde kræves der Betaling for helt Arbejde. Da Firmaet ikke vil indgaa herpaa, indankes Sagen for Sammenslutningen. Den nævnte Arbejdsmetode er indstillet efter Paatalen heraf.

3. Hos Firmaet S. W. Bruun i Kolding var der i Sommer opstaaet en Strid foranlediget ved Uoverensstemmelse om Overrulningsprisen for en Vikkel.

Nogle derefter foretagne Afskedigelser formentes at være en Følge heraf. Der var derfor tilstaaet de saaledes Afskedigede Strejkeunderstøttelse indtil videre.

Det vedtoges at ophøre med Udbetaling af Strejkeunderstøttelse fra 1. Januar 1915.

4. Fra Foreningen af Cigaretfabrikanter forelaa Anmodning om en Forhandling om en Hovedoverenskomst. Der forelaa Udkast til en saadan.

Det overdroges til Formanden og J. Knudsen at føre disse Forhandlinger.

5. Fra nogle Firmaer forelaa Meddelelse om at deres Fabriker vil være lukkede mellem Jul og Nytaar.

Toges til Efterretning.

Forretningsudvalgsmøde $^{13}/_{1}$ 1915.

1. Der forelaa yderligere Oplysninger om den under Punkt 1 i Mødet den $^{21}/_{12}$ refererede Lærlingesag fra Horsens. Det er paa Initiativ af Lærlingens Fader at Sagen er anlagt. I Betragtning af alle fore-

liggende Forhold vedtoges det at Forbundet betaler de med Sagsanlæget forbundne Omkostninger, dog saaledes at Sagen ikke appelleres uden Forretningsudvalgets Samtykke.

2. Der forelaa Meddelelse om at Firmaet A/S. A. M. Hirschsprung & Sønner er indtraadt i Sammenslutningen som Enkeltvirksomhed.

Toges til Efterretning.

3. Formanden meddelte, at der ialt var 9 Fabriker i København, der havde været lukket i Julelugen, omfattende ca. 750 Medlemmer. I Provinserne var der lukket paa 12 Fabriker, omfattende ca. 360 Medlemmer. De tabte Arbejdsdage androg tilsammen ca. 4500 Dage.

Der er i Understøttelse udbetalt 4622 Kr. 85 Øre.

Toges til Efterretning.

4. Formanden foreslog at Fagbladet indbindes i saa mange Eksemplarer, at hver Afdeling faar et Eksemplar. Udgiften hertil andrager ca. 25 Kr.

Forslaget vedtoges.

5. Paa given Foranledning diskuteredes Spørgsmaalet om Annoncer i Fagbladet. Det vedtoges at der ikke optages Annoncer fra 1. April d. A. at regne, da den Indtægt, Forbundet har heraf, er saa ringe.

6. Et Firma, van Joost, betaler lavere Arbejdspriser end andre Fabrikanter, ligesom Arbejdet udføres som Hjemmearbejde. Afdelingen „Enigheden" har forhandlet med Firmaet og har faaet Tilbud om visse Forhøjelser, som dog ikke naaer de paa øvrige Fabriker betalte Priser. Der er derfor endnu ikke sluttet Overenskomst. Forretningsudvalget godkendte Afdelingens Stilling og vedtog, at Afdelingen fortsætter Forhandlingerne og eventuelt forelægger Sagen paany.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, 1.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 178.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Hansen, Industriforeningsgade 4.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 70 B.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 2.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 1.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Jens Knudsen, Rømersgade 22, 3.

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. **Adresse:** *Jens Knudsen,* Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Vi har købt ca. 1500 Stk.

I. brugte Cigarforme af moderne, gangbare Faconer;
II. et meget stort Parti Etiketter (mange prægede), som sælges til ca. 2—5 Øre pr. Sæt;
III. prægede Cigarringe 0,15 pr. 100.

Georg Løber & Søn,

Telef. 1285 Pilestræde 57, København.

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, **København,**
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.

Sumatra Dæks, 2. Længde, ny Høst, lyse, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. 1/2 kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,00—1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. 1/2 kg.
Cuttings Indlæg 95—1,00 Øre pr. 1/2 kg.
Seedleaf Cuttings 1,10 Øre pr. 1/2 kg.
Java Cuttings, meget let, 1,00 Øre pr. 1/2 kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. 1/2 kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. 1/2 kg.

Vester LAURITS STERLING Dannebrogsgade 9 264. Raa Tobakker.

3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad**, 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Redigeret af *Jens Knudsen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bahn, Rømersgade 23. København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 3 | 1. Februar 1915 | 11. Aargang

Den nordamerikanske Tobaksarbejderorganisation fejrer 50 Aars Jubilæum.

I 1864 stiftedes „U. S. A. internationale Tobaksarbejder Union"; det er en lang Række af Aar, som nu er gaaet, men dog ikke uden en stærk Udvikling baade for Industrien og dens Udøvere. Før 1864 blev der næsten ikke fabrikeret Cigarer i Nordamerika, men de blev indført fra Europa; men efter at Nordamerika mere og mere skabte sig selv den ene Industri efter den anden, voksede ogsaa Tobaksindustrien, og i hurtigt Tempo steg den op i Trusternes Rækker.

Der var ca. 2000 Tobaksarbejdere i Nordamerika, da International Tobaksarbejder Union blev stiftet i 1864, men de forløbne 50 Aar har bragt et stort Opsving for Unionen, og den er nu en af Amerika's største Arbejderorganisationer.

Unionen har selvfølgelig ogsaa haft sine store Kampe at gennemgaa med de endnu stærkere Kapitalistorganisationer, og særlig Unionens første Leveaar var en Række af Kampe for Forbedring af Løn og Arbejdsvilkaar, som selvfølgelig ogsaa finder Sted den Dag i Dag, men nu er Organisationen en Magt, og Arbejdsgiverne maa respektere den, derfor er Cigararbejderne i Nordamerika ogsaa paa et Lønniveau, der staar paa Højde med de bedst organiserede Fags Udøvere.

I Aaret 1877 paabegyndte Unionen en Kamp mod det saakaldte Tennement — Husarbejde —, og selv om der dengang ingen nævneværdig Resultat kom, har Unionen dog nu faaet vedtaget en Lov, der fuldstændig forbyder dette morderiske Arbejde i Hjemmene; mange andre Love, der giver Arbejderne Beskyttelse og Ret overfor Arbejdsgiverne, har Unionen været en medvirkende Faktor til at fremtvinge i den amerikanske Rigsdag.

Den sidste store Kamp, Organisationen har haft, er den for et Par Aar siden afsluttede Kamp i Tampa, og vore amerikanske Kolleger har den endnu i frisk Erindring, der udvistes et fast Sammenhold og en Styrke saavel udadtil som indadtil, som det var Kapitalisterne umulig at knække.

Selvfølgelig findes der endnu i U. S. A. mange uorganiserede Tobaksarbejdere, men det har altid og vil stadig være en af Unionens vigtigste Opgaver at hjælpe og vejlede disse Mennesker indtil de bliver Medlem af Organisationen, og vi maa jo huske, at Størstedelen af de uorganiserede er Folk fra uoplyste Lande og derfor ikke hjemmefra kendt med Organisationsforhold, og naar disse Mennesker kommer til New York er der altid smarte „Entrepenører", paa dansk „Bondefangere", der forstaar at lokke disse uvidende Mennesker til at underskrive en eller anden fortvivlet Kontrakt, hvorved Vedkommende har bundet sig til en Cigarfabrik for en umenneskelig lav Løn. Men her har Arbejderunionen gjort et stort Arbejde ved at oprette Kontorer for alle tilrejsende Tobaksarbejdere og hvor alle Oplysninger bliver tilstillet gratis.

Unionens Navn, „International Tobaksarbejder Union", siger jo selv, at alt er repræsenteret i Unionen, og vi Danske har vel ogsaa en Del af vore Landsmænd i Union, men Tyskland er vel nok det Land udenfor Amerika, der har det største Kontingent af Medlemmer i Amerikas Tobaksarbejderunion.

Desværre tilhører den amerikanske Union ikke det internationale Tobaksarbejdersekretariat, saa paa det Punkt synes de amerikanske Kolleger at være noget tilbage i Forstaaelse.

Vi ønsker herved vort Broderforbund til Lykke med 50 Aars Jubilæet og haaber, at Organisationen mere og mere maa vinde Hævd og Plads i det kapitalistredne frie U. S. A.

Krigens Følger for Tobaksindustrien.

I Schweiz har der allerede i lang Tid, før den europæiske Krig kom til Udbrud, været Planer fremme om Indførelse af Statsmonopol for Tobaksindustrien.

Da man fra Regeringens Side stærkt antydede, at Udbyttet af Monopolet skulde anvendes til sociale Reformer og Skattelempelser for de daarligst stillede, har Monopolplanerne ikke stødt paa videre Modstand blandt Arbejderne.

Nu har Krigen, hvor Schweiz som bekendt har maattet mobilisere det meste af sin Hær til Beskyttelse af sine Grænser mod eventuel Neutralitetskrænkelse, bragt Spørgsmaalet i Forgrunden; men nu er det Regeringens Plan at bruge Indtægten af Monopolet til Dækning af de store Militærudgifter.

Tobaksindustrien i Schweiz, der for Tiden arbejder under meget ugunstige Forhold, skal altsaa ofres til Fordel for Militarismen.

I *Holland* omgaas Regeringen ligeledes med Planer om at flaa Tobakken til Fordel for Militarismen, her i Form af en meget stor Forhøjelse paa Tobaksskatten.

I den Anledning har den hollandske Finansminister nedsat en Kommission, der skal udarbejde Lovforslag eller i alle Fald forberede saadanne. Vore hollandske Kolleger værger sig energisk mod den Fare, der ligger i Forhøjelsen.

Uddrag

af

Arbejdsløshedsinspektørens Indberetning til Indenrigsministeriet

for

Regnskabsaaret 1913—14.

(1. April 1913—31. Marts 1914).

II.

(Sluttet.)

Kassernes Formuestatus ved Regnskabsaarets Udgang fremgaar af følgende Oversigt:

Formue d. $^{31}/_{3}$ 1913	2.382.410 Kr. 60 Øre
Overskud i 1913—14	754.751 - 52 -
Formue d. $^{31}/_{3}$ 1914. . .	31.37.162 Kr. 12 Øre

Oplysninger om Medlemstallet og Arbejdsløsheden i 1913—14 for de forskellige Kasser findes i en større Tabel. Det fremgaar af denne, at Medlemsantallet er steget med ca. 11,000 eller 9 pCt. Stigningen falder spredt over de fleste Kasser, kun nogle af de smaa Kasser opviser en ringe Tilbagegang. Af Stigningen hidrører de 7000 fra 6 af de store Kasser (Arbejdsmændenes, de kvindelige Arbejderes, Tobaksarbejdernes, Tekstilarbejdernes, Skræddernes og de faglærte Jern- og Metalarbejderes).

I Forhold til samtlige organiserede Arbejdere i Danmark er Antallet af arbejdsløshedsforsikrede det samme som i Fjor: ca. $^{6}/_{7}$, nemlg 131,113 forsikrede af 152,787 organiserede. Af de 21,000—22,000 organiserede Arbejdere, der ikke er forsikrede, udgør Stats- og Kommunearbejdere ca. 10,000, Landarbejdere og Husassistenter op mod 2000, Sømænd og Søfyrbødere godt 4000, Handels- og Kontormedhjælpere samt Farmaceuter over 4000.

Arbejdsløsheden i 1913—14 viser sig at være i det store og hele som i det foregaaende Aar — for hvert af disse to Aar er Tallet paa samtlige ledige Dage pr. Medlem for alle Kasserne tilsammen 20. Tallet paa understøttede Dage pr. Medlem er gaaet op fra 10 til 11, nøjagtig dog kun fra noget over 10 til noget under 11. Da Kassernes Medlemsantal er steget, er det klart, at de absolute Tal paa understøttede og paa samtlige ledige Dage er steget. Ligesom i Fjor er i Aar 48 pCt. af samtlige ledige Arbejdsdage blevet dækket med Understøttelse.

Herefter følger en Række Tabeller af meget stort Omfang, vi anfører heraf følgende:

Tallene for Faggrupperne:

		1908 —09	1909 —10	1910 —11	1911 —12	1912 —13	1913 —14
Bygningsfag.....	Understøttede Dage	27	24	25	21	16	18
	Samtlige l. Arbejdsd.	75	68	60	48	34	34
Arbejdsmandsfag...	Understøttede Dage	6	7	10	11	11	12
	Samtlige l. Arbejdsd.	68	17	23	22	21	23
Nærings- og Nydelsesmiddelindustrif.	Understøttede Dage	10	13	10	9	8	6
	Samtlige l. Arbejdsd.	21	23	22	17	16	10
Textil- og Beklædningsindustrifag .	Understøttede Dage	5	7	7	6	6	7
	Samtlige l. Arbejdsd.	8	9	12	11	11	13
Træindustrifag.....	Understøttede Dage	12	10	9	7	6	7
	Samtlige l. Arbejdsd.	25	26	20	15	13	14
Metalindustrifag....	Understøttede Dage	15	15	14	8	7	8
	Samtlige l. Arbejdsd.	31	32	26	16	13	14
Bogindustrifag.....	Understøttede Dage	8	11	12	11	10	10
	Samtlige l. Arbejdsd.	11	16	17	15	13	14
Samtlige Kasser ...	Understøttede Dage	13	13	14	12	10	11
	Samtlige l. Arbejdsd.	39	31	30	24	20	20

Kun Gruppen Nærings- og Nydelsesmiddelindustrifag viser Formindskelse af Arbejdsløsheden i sidste Regnskabsaar sammenlignet med det nærmest foregaaende, hvilken Formindskelse imidlertid er ikke ubetydelig; alle de andre Grupper viser en Stigning, hvilken dog som Regel kun er ganske svag.

Arbejdsløshedsnævnet har i Regnskabsaaret 1913—14 afholdt 6 Møder. Der har foreligget til Behandling og Afgørelse 5 Klager, indbragte i Henhold til Arbejdsløshedskasseloven samt en Overflytningssag. Iøvrigt har Nævnets Møder væsentligst været optagne af Spørgsmaalet om Arbejdsanvisningslovens Udførelse i Praksis samt de særlige Forholdsregler, som fra Kassernes Side maatte træffes i den Anledning.

Den 23. April 1913 afgik Medlem af Nævnet, Snedker Carl Gran, ved Døden. Gran havde været Medlem af Nævnet lige siden dets første Dannelse i

Af de arbejdsløse var følgende pCt. understøttede i*)

Kassens Navn		Indtil 2 Uger	2—4 Uger	4—6 Uger	6—8 Uger	8—10 Uger	Over 10 Uger	Ialt
Murersvendenes	1910—11	17	15	13	12	43	—	100
	1911—12	14	27	22	16	21	—	100
	1912—13	31	24	16	13	16	—	100
	1913—14	29	23	15	13	20	—	100
Malersvendenes	1910—11	9	8	11	14	58	—	100
	1911—12	9	10	13	15	53	—	100
	1912—13	10	11	15	18	46	—	100
	1913—14	8	10	14	17	51	—	100
Arbejdsmændns.	1910—11	21	19	21	38	1	—	100
	1911—12	24	22	18	16	20	—	100
	1912—13	24	19	16	16	22	3	100
	1913—14	22	19	15	15	25	4	100
Bagernes.....	1910—11	17	32	12	7	18	14	100
	1911—12	4	17	16	7	25	31	100
	1912—13	22	19	14	10	16	19	100
	1913—14	26	21	14	10	11	18	100
Tobaksarbejdns.	1910—11	46	10	10	7	27	—	100
	1911—12	58	10	9	6	17	—	100
	1912—13	66	9	7	5	13	—	100
	1913—14	56	18	10	7	9	—	100
Faglærte Jærn- o. Metalarbejderes	1910—11	34	19	12	10	8	17	100
	1911—12	45	21	11	8	5	10	100
	1912—13	45	20	12	8	5	10	100
	1913—14	46	20	12	7	5	10	100

Januar Maaned 1908; han ydede her frugtbringende Bidrag til Forhandlingerne vedrørende de vigtige Spørgsmaal, som beskæftigede Nævnet i de første Aar af den lovordnede Arbejdsløshedsforsikrings Historie. Hans store personlige Elskværdighed gjorde desuden Forhandlingerne med ham fornøjelige. Hans Bortgang følte s som et betydeligt Tab for Nævnet.

I Grans Sted indkaldtes Suppleanten, Tobaksarbejder Alfred Christiansen, som paa det i Efteraaret 1913 afholdte Aarsmøde indvalgtes som fast Medlem af Nævnet.

Ovenstaaende Uddrag af Arbejdsløshedsinspektøren, Hr. Th. Sørensens Beretning, viser, hvilken betydningsfuld Institution Arbejdsløshedskasserne har udviklet sig til at blive. Æren herfor tilkommer ikke mindst Hr. Th. Sørensen, som alle Dage har stillet sig sympatetisk og forstaaende overfor os Arbejdere.

Desværre blev det den sidste Beretning, som han fik Lejlighed til at aflægge, idet han kort efter afgik ved Døden.

Ære være hans Minde.

*) Ovenstaaende Tabel omfatter kun 6 af de større Kasser.
Red.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Arbejdsløsheden.

En Undersøgelse den 23. Januar.

Paa Foranledning af statistisk Bureau er der den 23. Januar foretaget en Undersøgelse af Arbejdsløshedens Omfang, i Lighed med de i August og Oktober foretagne.

Resultatet for vort Forbunds Vedkommende er følgende: Medlemsantallet er opgjort til 5952. Heraf var 134 indkaldt til Militærtjeneste og 286 Arbejdsløse. Heraf modtog 97 Understøttelse af Arbejdsløshedskassen; 89 understøttedes af Hjælpekasserne i Henhold til Lov af 2. Oktober 1914; 100 erholdt ingen Understøttelse.

Tager man Provinserne og København hver for sig, er Forholdet følgende: I Provinserne 2066 Medlemmer. Heraf 83 indkaldte og 81 Arbejdsløse. Af de 81 Arbejdsløse understøttedes 32 af Arbejdsløshedskassen; 15 fik Understøttelse i Henhold til Lov af 2. Oktober 1914; 34 fik ingen Understøttelse.

I København: 3886 Medlemmer. Heraf 51 Indkaldte og 205 Arbejdsløse. Af de 205 Arbejdsløse understøttedes 65 af Arbejdsløshedskassen; 74 i Henhold til Lov af 2. Oktober 1914; 66 erholdt ingen Understøttelse.

Paa indskrænket Arbejdstid var tilsammen 398 Medlemmer.

I Provinserne: 178 Medlemmer, nemlig 6 med en ngentlig Indskrænkning af 3 Timer; 42 med 6 Timer; 51 med 9 Timer; 76 med 12 Timer; 2 med 18 Timer og 1 med 27 Timer.

I Købensavn: 220 Medlemmer med en ugentlig Indskrænkning af 6 Timer.

Arbejdstidsindskrænkningen andrager tilsammen 3024 Timer pr. Uge, hvad der svarer til 56 helt Arbejdsløse, hvorved den virkelige Arbejdsløshedsprocent bliver $5_{,88}$. I Medlemstallet er ved Beregningen af % fradraget de 134 indkaldte. *Alfr. Christiansen.*

Afregning

for

det Internationale Tobaksarbejder-Sekretariat for Aaret 1914.

INDTÆGT.

Kassebeholdning 1. Januar 1914. . . .	14 385.26 M.
Bidrag:	
Belgien.	564 51 —
Bulgarien.	75.38 —
Tyskland	2 105.00 —
England	87.40 —
Holland	575.45 —
Østrig	393 70 —
Sverrig.	235.15 —
Schweitz	50.00 —
Serbien.	21.60 —
At overføre. . .	18 493.45 M.

Overført . . .		18 493.45 M.
Frivillige Bidrag til Norge:		
Brasilien (Rio Grand) . .	133.30 M.	
Tyskland	1000.00 —	
England	101.70 —	
Holland	843.00 —	
Østrig	25.00 —	
Schweiz	166.00 —	
tilsammen		2 269.00 —
Renter 1914		469.75 —
Summa . . .		21 232.20 M.

UDGIFT.

For Internationale Tabakarbeiter-Rundschau (Nr. 4): Redaktion (Oversættelse)	174.00 M.
Trykning og Forsendelse	477.50 —
For Oversættelse (Korrespondance) af den internationale Beretning (28.—8.—1910—30.—6.—1914.)	2.00 —

I ovennævnte frivillige Bidrag til Strejken i Norge mangler Sverrig og Danmark, dette er som bekendt af den Grund, at Bidragene er direkte sendt til Norge fra de to Lande. Bidragene overstiger langt, hvad de øvrige Lande har ydet. Beløbene er for kort Tid siden meddelt her i Bladet.

Red.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Decbr. Maaned 1914.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	566	11	11	210	22	75
Aarhus	84	6	6	132	48	90
Esbjerg	137	3	3	167	53	90
Fredericia	103	4	11	141	15	60
Hillerød	6	0	0	0	14	95
Holstebro	108	7	5	147	34	75
Horsens	157	3	6	90	46	85
Kolding	110	13	13	532	255	05
Nakskov	41	4	11	232	200	85
Nyborg	61	8	7	184	46	90
Nykøbing F.	70	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	56	3	3	299	15	60
Næstved	10	1	1	36	26	75
Odense	298	11	21	341	77	50
Randers	18	1	1	26	0	00
Skelskør	5	0	0	0	0	00
Slagelse	58	2	2	46	18	20
Svendborg	48	0	0	44	0	00
Vejle	12	0	0	0	0	00
Viborg	38	0	0	0	0	00
Vejen	14	6	6	140	50	35
Københavns:						
„Enigheden“ . . .	3350	215	201	8088	6761	60
Cigarsortererne . .	562	2	4	60	23	40
Hovedkontoret . .		0	0		26	45
	5912	300	312	10915	7740	35

Anm.: I denne Opgørelse er ikke medtaget de Medlemmer, der var Arbejdsløse de sidste Dage i Maaneden paa Grund af midlertidig Lukning af Fabrikken.

Adresseforandring.

Nakskov: Formanden *A. Lind* er flyttet fra Løjtoftevej 70 B, til samme Vej 182.

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Jens Knudsen*, Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Vi har købt ca. 1500 Stk.

I. brugte Cigarforme af moderne, gangbare Faconer;

II. et meget stort Parti Etiketter (mange prægede), som sælges til ca. 2—5 Øre pr. Sæt;

III. prægede Cigarringe 0,15 pr. 100.

Georg Løber & Søn,

Telef. 1285 Pilestræde 57, København.

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, **København,**
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.

Sumatra Dæks, 2. Længde, ny Høst, lyse, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. ½ kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,00—1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. ½ kg.
Cuttings Indlæg 95—1,00 Øre pr. ½ kg.
Seedleaf Cuttings 1,10 Øre pr. ½ kg.
Java Cuttings, meget let, 1,00 Øre pr. ½ kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. ½ kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. ½ kg.

3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad**, 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00.
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

Forhen forlangte man „Tuborg“ og „Hof“
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne“.
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE“!

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23. København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 4 | 15. Februar 1915 | 11. Aargang

Tobaksindustrien og Krigen.

Vil Forbudet mod Udførsel af Tobak fra Tyskland faa Indflydelse paa den danske Tobakindustri?

I Følge Meddelelse fra Tyskland er der nu igen udstedt Forbud mod Udførsel af Raatobak fra Tyskland.

Som bekendt har der en Gang tidligere, nemlig i Slutningen af August sidste Aar, været nedlagt Forbud mod Udførsel fra Tyskland. Dette Forbud hævedes imidlertid nogen Tid efter, da det viste sig, at Tyskland laa inde med uhyre Forraad af Raatobak, man paastod nok til $1^1/_2$ à 2 Aar.

I Slutningen af Januar har den tyske Regering foretaget en ny Opgørelse af Raatobaksforraadene i Tyskland, og disse er naturligvis i den forløbne Tid, siden Krigens Udbrud, en Del formindskede, dels ved den forcerede Produktion i Tyskland og dels ved et stærkt forøget Salg, navnlig til de skandinaviske Lande.

Følgen blev altsaa Udførselsforbud af Tobak fra Tyskland.

Spørgsmaalet er nu: Hvilke Følger kan dette Forbud have for den hjemlige Industri inden for Tobaksbranchen? Og Svaret maa da blive: Ingen! eller da saa godt som ingen Indflydelse vil dette Forbud faa paa vore hjemlige Forhold.

Stillingen er nemlig den, at vore hjemlige Fabrikanter aldeles ikke er blevet overrasket ved Forbudet, man har tvertimod ventet dette, og som Følge deraf har man sørget for at forsyne sig i god Tid med de Raastoffer, der vanskeligt faas fra andre Forbindelser end de tyske.

Dette gælder navnlig Brasilindlæg, der næsten udelukkende kommer hertil fra Forbindelser i Bremen og Hamborg. Saa godt som alle de danske Fabrikanter har her sørget for at forsyne sig for mindst et Aar, adskillige for endnu længere Tid.

Hvad Dæks og Omblad angaar, er Forsyningen sikker ogsaa god, og slipper Forsyningen op, kan, uden større Besvær, ny Forsyninger købes i Holland, der ikke tænker paa noget Udførselsforbud.

Skulde Krigen trække i Langdrag, saaledes at Brasilindlægget slipper op herhjemme, vil vi være saa langt fremme, at den ny Brasilhøst er kommet paa Markedet, og selv om Bremer- og Hamborgerkøbmændene, hvad de plejer, har betalt Forskud paa den ny Høst, vil det være temmelig umuligt at faa Varerne hjem til Tyskland paa Grund af den engelske Søblokade.

Men Varen skal afsættes og selvfølgelig vil den finde Vej ud til Producenterne uden om Tyskland. Man kan endda regne med, at de neutrale Lande kan faa bedre Køb end under normale Forhold; idet Tysklands ellers uhyre Forbrug (under Forudsætning af Krigens Fortsættelse til den Tid) vil være disponibelt for de øvrige Lande.

Der er derfor ikke nogen Grund for Tobaksarbejderne til at blive nervøse over det tyske Forbud, nogen Indflydelse paa Arbejdsforholdene vil det ikke faa og Arbejdsløsheden vil i den Anledning hverken blive væsentlig større eller mindre.

Holder Arbejdsgivernes Beregninger Stik?

Konjunkturerne nu og i 1916.

Som bekendt har de danske organiserede Arbejdsgivere søgt at tilrettelægge Forholdene saaledes, at alle, eller dog et saa stort Antal Overenskomster som muligt for de forskellige Fag udløb i Foraaret 1916.

Baggrunden for denne Beregning var følgende:

Perioden fra 1910—11 til 1916 vil sandsynligvis vare en Række Aar med forholdsvis gode Konjunkturer, derefter vil følge en Nedgang fra Slutningen af 1915 og ind i 1916.

Saavidt disse Beregninger glipper, maa man ad kunstig Vej søge at dæmme op mod en for stærk Bedring i Konjunkturerne.

Hvorvidt denne Beregning, hvis alt var forløbet normalt, vilde holde, er vanskelig at sige; thi det at forudsige Konjunktur-Svingninger i vor Tid, med dens uhyre komplicerede, økonomiske og merkantile Vekselvirkning, er overordentlig vanskelig, saa meget mere som de forskellige Kapitalistgrupperinger, hvis Interesser ikke altid er ens, ad kunstig Vej kan øve en stærk Indflydelse paa Pengemarkedet og derigennem paa hele det økonomiske Liv paa et hvilket som helst Tidspunkt.

Men én Ting er sikkert: De danske Arbejdsgivere har ikke taget den „lille Ting", der hedder „Den europæiske Krig", med i deres „samfundsgavnlige" Beregninger.

Men Krigen er der og med den alle dens Følger saavel i politisk, merkantil som i økonomisk Henseende. At dens Følger vil blive omfattende og kolossale i økonomisk Henseende er utvivlsomt; men intet Menneske kan i Øjeblikket blot skimte Omridsene af den uundgaaelige uhyre Omvæltning.

Spørgsmaalet, der da trænger sig paa, er dette: Har den Omvæltning, som Krigen har ført og vil føre med sig, yderligere underbygget de danske Arbejdsgiveres Planer om daarlige Konjunkturer i 1916, eller har den svækket disse Planer, eller endog ganske kuldkastet dem?

Spørgsmaalet fører ind i en Labyrint af Muligheder, som det her vil føre for vidt at komme ind paa i alle Enkeltheder.

Men under Forudsætning af, at Krigen ikke bliver for langvarig, vil Arbejdsgivernes Beregning sikkert gaa i Brokkassen; thi da vil der sikkert blive et Opsving i Konjunkturerne, der navnlig vil komme de neutrale Lande tilgode, fordi de ikke i tilnærmelsesvis saa høj Grad som de krigsførende Lande er lammet og svækket af Krigens Ulykker. Og den Aversion, der uundgaaelig vil komme mellem de Parter, der har været Deltagere i Krigen, vil give sig Udslag i gensidig økonomisk Boykotting mellem disse Lande.

Dette vil komme de nevtrale Lande tilgode, idet Eksportmulighederne vil mangedobbles. Og Danmark har jo paa flere Omraader rige Eksportbetingelser.

Tager Sagerne denne Vending — og meget tyder derpaa — da vil Arbejdsgivernes Beregning være slaaet Klik, og ingen kunstig Dæmning kan rejses mod en saadan exceptionel Højkonjunktur.

Den Lammelse af de krigsførende Landes industrielle og agerdyrkende Liv, der allerede nu er til Stede, har jo i høj Grad paa mangfoldige Omraader skabt forøget Omsætning, større Fortjeneste og tillige haft Bud efter megen af den Arbejdskraft, der var ledig i neutrale Lande.

Og allerede dette er Forløbere, der kan krydse Arbejdsgivernes Planer i 1916.

Naturligvis er Forholdene saa omskiftelige og usikre, at dette let kan slaa over i sin Modsætning; men lykkes det at holde vort Land udenfor Krigen, er der meget, der tyder paa en Udvikling i ovennævnte Retning.

For os Tobaksarbejdere, der jo nu har saa godt som alle vore Arbejdsgivere inde i Arbejdsgiverforeningen og som Følge deraf var temmelig sikre paa at komme med i en eventuel Heksedans, hvis Opgave skulde være at svække vor organisatoriske og økonomiske Stilling, er denne Mulighed om fejl Beregning fra Arbejdsgivernes Side ikke uvelkommen, og vi, som forbander Krigen, ønsker af Hjertet, at dens Følger maa blive af en saadan Art, at de hæmmer og ikke fremmer de „skønne" Planer om et Nederlagets Aar for de organiserede Arbejdere i 1916.

Frugten af den hollandske Strejke.

Som bekendt førte vore hollandske Kolleger for et Aarstid siden en Strejke, som resulterede i en Lock-out, der omfattede ca. 5000 Tobaksarbejdere.

De hollandske Fabrikanter greb til dette brutale Middel, fordi de tænkte derigennem at kunne holde de haardt tiltrængte Lønkrav nede.

I over 3 Maaneder varede Kampen og den betød den mest omfattende og sværeste Kamp, vore hollandske Kolleger endnu havde bestaaet; men Kampen endte med Sejr for vore Kammerater.

Til Gennemførelse af Kampen medgik ca. 300,000 Gylden*), men nu viser det sig, at Pengene er givet godt ud; idet den i disse Dage udkomne Beretning fra det hollandske Tobaksarbejderforbund fastslaar, at Lønforhøjelsen, der er opnaaet gennem Kampen, andrager ca. 700,000 Gylden aarlig.

Saadanne Resultater er nok de store Ofre værd, det kostede at føre Kampen igennem.

*) 1 Gylden 1½ Kr.

Hvormange af det tyske Tobaksarbejderforbunds Medlemmer er indkaldt til Hæren?

Efter en Opgørelse, foretaget af Hovedbestyrelsen for det tyske Forbund, var til 2. Januar d. A. indkaldt *2321* af Forbundets Medlemmer til Krigstjeneste.

Efter „Der Tabakarbeiter" er dette Tal dog sikkert for lavt, idet Statistikkortene fra nogle Afdelinger ikke er indkommet og man af den Grund har maattet regne med de gamle Tal.

Ny Indmeldelse i Sammenslutningen.

Det meddeles os, at Fabriken „Phønix“ i København er indtraadt som Medlem af Sammenslutningen.

Det glæder os af Hjærtet; thi paa denne Fabrik har altid været saa meget Kvalm med at faa Overenskomsten respekteret, at vi er yderst tilfredse med at Sammenslutningen træder hjælpende til.

Cigar- og Tobaksarbejdernes Syge- og Begravelseskasse i København.

I Beretningen, som skal afgives til Indenrigsministeriet, angaaende de genforsikrede Sygekasser forlanges ogsaa Oplysning om Antallet af Børn, som har Ret til Begravelseshjælp.

Da der som bekendt i vor Forening ikke er nogen særskilt Betaling for Børnene, staar vi saaledes aldeles blottet for Oplysning om Antallet. Derfor anmoder vi høfligst vore Medlemmer om at bistaa os ved senest den 15. Marts d. A. skriftlig at tilsende os Meddelelse om, hvor mange Børn de har under 15 Aar, vedføjet Adressen, Faderens og Moderens Navn og Nummer.

Da det er tænkeligt, at denne Meddelelse kan blive overset her i Bladet, anmoder vi dem, der læser dette, omtale det til andre, at alle kan blive bekendt dermed. Vi kan oplyse, at Foreningen nu tæller 1006 Medlemmer, medens der i 1909 var 838, altsaa en jævn Fremgang, men dog for lidt i Betragtning af, at vore Fagforeninger har ca. 4000 Medlemmer, som alle burde være Medlemmer af Fagets Sygekasse, dels for derigennem at støtte deres gamle Fagfæller, og tillige fordi en faglig Kasse har sine Fordele i flere Henseender. Husk ved at indmelde Deres Børn i 15-Aars Alderen kan de vedblive at være Medlemmer, uanset om de kommer i en anden Livsstilling.

C. V. Thorlund,
Formand.

Fra Afdelingerne.

Afdød Kollega.

Den 26. Januar døde vor Kollega, Peter Eriksen, i Hamborg, efter faa Dages Sygeleje, i en Alder af kun 31 Aar. Vor Kollega, der er født i Nyborg, havde efter udstaaet Læretid arbejdet flere Aar i København og de sidste Par Aar i Hamborg. For dem, der kendte ham, kom Dødsbudskabet ganske uventet og gjorde et dybt Indtryk. Vor Kollega vil mindes som en god Kammerat og Kollega.

Fred være med hans Minde.

Peter Eriksens Begravelse foregik fra Nyborg Kirkes Kapel den 4. Februar, hvor hans Kolleger fulgte ham til hans sidste Hvilested.

Paa Afdelingens Vegne
Ulrich le Fevre.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde den $^{3}/_{2}$ 1915.

1. Formanden gav Meddelelse om Forhandlingerne med Sammenslutningen fra et d. 25. Januar afholdt Fællesmøde.

En Klage over, at Firmaet Th. Damborg, Nykøbing M., ikke havde villet medregne den Tid, en ugelønnet Kvinde tidligere havde været paa Fabriken, ved Ansættelsen af hendes Ugeløn, var afgjort saaledes som Forbundet havde forlangt. Den omtalte Arbejderske skal ikke begynde med Begyndelseslønnen, selv om hun har været borte fra Fabriken i nogen Tid.

Den i Mødet d. $^{21}/_{12}$ referede Sag fra Fredericia var ikke endelig afgjort, idet der skulde søges yderligere Oplysninger.

Firmaet Alex. Rasmussen havde nægtet at udbetale Løn til nogle ugelønnede Kvinder for d. 2. Januar, da Fabriken var lukket. Denne Sag var henvist til Afgørelse ved den faglige Voldgiftsret.

Endvidere var der fastsat Arbejdsløn for en stor Del Cigarer fra forskellige Firmaer.

Toges til Efterretning.

2. Til Medlemmer af Voldgiftsretten i Sagen fra Alex. Rasmussen valgtes J. Knudsen, Hans Hansen og Vilh. Nygaard.

3. Et Medlem af Afdelingen „Enigheden“ har anmodet om Tilladelse til at maatte modtage Hjemmearbejde. Vedkommende er Vikkelmager.

Afdelingens Bestyrelse anbefaler Andragendet.

Andragendet blev bevilget.

4. Fra Frederica foreligger Meddelelse om at 2 Kvinder, der arbejdede paa J. P. Schmidts Fabrik er blevne afskedigede, fordi de ikke efter Arbejdstidens Ophør vilde henvende sig til Mesteren med Forespørgsel om de kunde forlade Fabriken.

En Forhandling om Sagen har resulteret i et Tilbud om at antage den ene, hvilket Tilbud ikke er modtaget. Afdelingen anmoder om Tilladelse til at udbetale Strejkeunderstøttelse til de to Medlemmer. Disse er under 18 Aar.

Det vedtoges at bevilge Strejkeunderstøttelse, og at Formanden rejser til Fredericia og søger Sagen ordnet.

5. Det vedtoges at Formanden i sit Hjem faar installeret Telefon til Takstklassen 30 Kr. pr. Aar.

6. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa en Skrivelse, i hvilken man meddeler, at man fra Holland har modtaget Anmodning om at foretage en Indsamling, for deraf at understøtte de nødlidende Belgiere.

Den fra Holland modtagne Skrivelse var vedlagt

i Oversættelse. Det foresloges at bevilge 1000 Kr. og at udsende Forslaget til Afstemning i Hovedbestyrelsen.

7. Socialdemokratisk Ungdomsforbund anmoder om Bidrag til Forbundets Agitation. Det vedtoges at yde et Bidrag paa 20 Kr.

8. Formanden meddelte, at der den 11. ds. skal afholdes et Møde med Bestyrelsen for Røgtobaksfabrikantforeningen. Han foreslog, at han bemyndiges til at tilkalde Formændene for de to Afdelinger (Horsens og Kolding), som Forhandlingerne vedrører.

Bemyndigelsen hertil gaves.

Fællesmøde med Afdelingen „Enigheden"s Bestyrelse den 3/2 1915.

Formanden for „Enigheden" gav Meddelelse om de med Firmaet van Joost førte Forhandlinger.

Der var opnaaet tilfredsstillende Resultat med Hensyn til Arbejdspriserne. Med Hensyn til Hjemmearbejdet tilbød Firmaet at indrette Fabrik senest d. 1. Novbr., hvis der til den Tid beskæftiges mindst 10 Arbejdere, og senest d. 1. Maj 1916, uanset Arbejderantallet. Endvidere forpligter Firmaet sig til kun at beskæftige organiserede Arbejdere.

Efter nogen Diskussion vedtoges det at afslutte Overenskomsten paa det givne Grundlag.

2. Formanden indledede en Diskussion om Arbejdsforholdene paa Fabrikerne, særlig for Rullerne. Der blev af adskillige Fabrikanter stillet meget store Krav med Hensyn til, hvad der skal skaffes ud af det udleverede Materiale. Efter en lang Diskussion, hvor de vanskelige Forhold, under hvilke der arbejdes, yderligere belystes, og særlig dette, at Arbejderne er afskaaret fra at kontrollere Rigtigheden af Fabrikants og Mestres Paastande om Størrelsen af det udleverede Kvantum Tobak, vedtoges det at indkalde Tillidsrepræsentanterne til et Møde, og med disse yderligere drøfte den foreliggende Sag.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, 1.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 178.
Holstebro: A. Andersen, Frederiсiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Hansen, Industriforeningsgade 4.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 2.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 1.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 1.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Jens Knudsen, Rømersgade 22, 3.

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Jens Knudsen,* Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Vi har købt ca. 1500 Stk.

I. brugte Cigarforme af moderne, gangbare Faconer;
II. et meget stort Parti Etiketter (mange prægede), som sælges til ca. 2—5 Øre pr. Sæt;
III. prægede Cigarringe 0,15 pr. 100.

Georg Løber & Søn,

Telef. 1285 Pilestræde 57, København.

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, **København,**
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.

Sumatra Dæks, lyse, 2. Længde, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. 1/2 kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. 1/2 kg.
Cuttings Indlæg 1,00 Øre pr. 1/2 kg.
Seedleaf Cuttings 1,10—1,20 Øre pr. 1/2 kg.
Java Cuttings, meget let, 1,10 Øre pr. 1/2 kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. 1/2 kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. 1/2 kg.

3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad**, 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00.
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Redigeret af *Jens Knudsen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23. København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 5 | 1. Marts 1915 | 11. Aargang

Et Nødskrig.

Intet Land i Europa har lidt haardere under Krigens Ulykker end Belgien.

Trods Stormagternes Garanti for Neutralitetens Ukrænkelighed trampede de tyske Hærmasser dog ind i Landet og ødelagde Mennesker i Tusindtal, medens Landet og Byer hærgedes og uerstattelige Værdier lagdes øde.

Krigens blodige Jernhæl har forvandlet et frugtbart og rigt Land til en rygende Brandtomt, hvor al Virksomhed er standset, og hvor den dybeste Elendighed og Nød raader blandt Befolkningen. Og som altid værst blandt den arbejdende Befolkning!

Foranlediget herved har den hollandske Landsorganisation udsendt et Opraab til de forskellige Landes organiserede Arbejdere, med Anmodning om Hjælp til de ulykkelige belgiske Arbejdere.

Vi aftrykker dette Opraab i sin Helhed, fordi det taler sit eget tydelige og klare Sprog om de frygtelige Tilstande, der raader blandt de belgiske Arbejdere:

Amsterdam, i Decbr. 1914.

Til de faglige Centralorganisationer.

Ærede Partifæller!

I mere end fire Maaneder har det belgiske Folk imod sin Vilje været inddraget i en Krig, som har sat Størstedelen af Europa i Flammer. I over fire Maaneder har denne Krig med alle dens Rædsler fuldstændig lammet dette Lands økonomiske Funktioner og nedstyrtet hele Folket i den største Elendighed.

Det er sikkert overflødigt i Enkeltheder at skildre for Dem den almindelige Tilstand i det af Krigen hjemsøgte Land. Derom vil De sandsynligvis have faaet tilstrækkelig Underretning gennem Dagspressen i Deres eget Land.

Desto mere ønsker vi at henlede Deres Opmærksomhed paa de Følger, Krigen har bragt med sig over den belgiske Arbejderklasse.

Allerede paa Fjendtlighedernes første Dag blev Arbejdet standset i alle Værksteder og Fabrikker, saaledes at de Arbejdere, som ikke var kaldt under Fanerne til Landets Forsvar, sammen med deres Familier var dømt til fuldstændig Arbejdsløshed.

Stykke for Stykke er Landet erobret og besat af tyske Tropper. Hvor Slag og Fægtninger efterhaanden udviklede sig, maatte Arbejderne forlade deres Boliger. De var nødte til at flygte til en anden By eller Egn, stedse angstfuldt afventende det Øjeblik, hvor de paany maatte flygte og søge et andet Tilflugtssted.

Det er indlysende, at Arbejdsløsheden under saadanne Omstændigheder har antaget et Omfang, overfor hvilket Fagforeningerne er magtesløse, ude af Stand til i nævneværdig Grad at lindre Nøden.

I alle offentlige Forsamlinger, hvor Arbejderne har Repræsentanter, er der ganske vist foretaget de nødvendige Tilskyndelser og foretaget de nødvendige Skridt for, saavidt paa nogen Maade mulig, at ernære den ulykkelige, halvt forsultede Befolkning. Der er efter beskeden Maalestok foretaget Uddeling af de aller nødvendigste Levnedsmidler, hist og her ogsaa af Pengeunderstøttelser.

Alt dette er dog paa ingen Maade tilstrækkeligt til at ernære Arbejderne, deres Hustruer og Børn. Overalt hersker den grueligste Elendighed, og den truer med at blive endnu større, da Vinteren staar umiddelbart for Døren.

De belgiske Fagforeninger, som sætter hele deres Kraft ind paa at bevare Organisationerne fra fuldstændig Tilintetgørelse, har gjort deres yderste for at understøtte deres Medlemmer i denne alvorlige og sørgelige Tid. Men alt har sin Grænse, og de belgiske Fagforeningers Midler er nu fuldstændig udtømt.

Hollands faglige Landsorganisation (Nederlandsche Verbond der Vakvereeningingen) har, efter nøje Prøvelse af Situationen, fattet den Beslutning at appellere til Arbejderklassens internationale Klassesolidaritet til

Gunst for de belgiske Kammerater. Vi har i den Anledning ogsaa sat os i Forbindelse med Ledelsen af den faglige Central (Formand Carl Legien i Berlin). Vi har der gjort opmærksom paa vor Hensigt og modtog fra Legien Meddelelse om, at denne tog vor Plan til Efterretning.

Vi tillader os derfor nu, ærede Partifæller, at henvende os til Eders Organisation med Bøn om at lade Eders virksomme Hjælp komme de belgiske Fagforeninger tilgode, som for Øjeblikket gennemlever saadanne alvorlige og tunge Tider.

Vi beder Dem erindre, at vore belgiske Venner uden egen Skyld er kommen i den nuværende sørgelige Stilling, og vi føler os forvissede om, at De vil gøre alt, hvad De formaar, for at hjælpe den belgiske Arbejderklasse, som ikke ønsker andet end roligt at arbejde videre paa Forbedringen af sin økonomiske Stilling og at kæmpe for sin sociale Befrielse.

De bedes lade Deres Bidrag tilflyde os hurtigst mulig. Vi vil da oversende disse til den belgiske faglige Centralisation. Vi siger Dem allerede forud Tak og sender Dem, i Forventning om snarligt Svar,

vore broderligste Hilsner

(sign.) **J. Oudegeest,**
Formand.

Dette Opraab er gennem „De samvirkende Fagforbund" sendt ud til samtlige Forbund i Danmark med indtrængende Anmodning om at efterkomme Opraabet og yde en Haandsrækning til Belgierne.

De fleste Forbund har, saavidt vides, ydet sit Bidrag.

For Tobaksarbejdernes Vedkommende er Spørgsmaalet, som det fremgaar af sidste Nr. af Fagbladet, blevet behandlet i Forretningsudvalget den 3. Februar. Paa dette Møde stilledes Forslag om en Bevilling paa 1000 Kr. til Belgierne.

Forslaget udgik til Afstemning blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer og blev vedtaget, saaledes at vi nu har oversendt de 1000 Kr. som en ringe Skærv til Nødens Afhjælpning.

Meddelelse fra Revisorerne.

Ved den Dags Dato foretagne Revision af Oktober Kvartals Regnskaber for Tobaksarbejderforbundet og Tobaksarbejdernes Arbejdsløshedskasse, fandtes Regnskabet at være i Overensstemmelse med Bøger og Bilag, ligesom de i Henhold til Regnskabet værende kontante Beholdninger og Bankbøger er os foreviste og fundne rigtige.

Afdelingen i Nykøbing F. har ikke indsendt Opgørelserne rettidig for Maanederne Oktober, November og December.

København, den 21. Februar 1915.

A. Olsen. Hans Hansen. Louis Jespersen.
Vilh. Andersen.

Huslejehjælp

til Medlemmer af københavnske Arbejdsløshedskasser.

Efter at Loven af 2. Oktober 1914 var traadt i Kraft, opstod Spørgsmaalet om Arbejdere, der fik planmæssig Understøttelse af deres Arbejdsløshedskasser, kunde faa Huslejehjælp og Supplement til Understøttelsen i de Tilfælde, Arbejdsløshedsunderstøttelsen var mindre end den Understøttelse, der ydedes af Understøttelsesforeningen.

Efter at Indenrigsministeriet har overvejet Sagen og truffet Beslutning, har den kommunale Afdeling af Københavns Understøttelsesforening, som tidligere har udsendt en Vejledning for Understøttelses Udbetaling, den 2. Februar udsendt følgende *„Tillæg til Vejledning for Arbejdsløshedsuddelingen 1914:*

I Henhold til Indenrigsministeriets Bestemmelse om, at man efter Bestyrelsens Skøn, naar særlige Omstændigheder taler herfor, i Henhold til Lov Nr. 237 af 2. Oktober 1914 (Om Hjælp til de som Følge af Krigssituationen Arbejdsløse) kan bevilge *Huslejehjælp som Tillæg til løbende vedtægtsmæssig Understøttelse* af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, har den kommunale Afdeling fastsat, at Ansøgere for at komme i Betragtning —, *foruden at opfylde de almindelige Betingelser,* som er fastsatte i den af Afdelingen i November 1914 vedtagne Vejledning — skal opfylde følgende Betingelser:

1. Med Hensyn til *Arbejdsløsheden:*
   Ansøgeren maa *enten* i Løbet af de sidste 60 Dage regnet fra den Dag, Ansøgningen *om Huslejehjælp* indleveredes, have været arbejdsløs i ialt mindst 45 Dage *eller* være bleven hjemsendt efter i det mindste 45 Dages Militærtjeneste og efter Hjemsendelsen have været arbejdsløs.

2. Med Hensyn til *Familieforhold:*
   Ansøgeren maa *enten* være Familieforsørger med mindst 1 Barn *eller* være gift.

Den under Nr. 1 nævnte Betingelse godtgøres ved Attest fra Arbejdsløshedskassen, til hvilken Attest de fornødne Blanketter kan afhentes paa Foreningens Hovedkontor.

Huslejehjælpen udbetales hver 4. Uge, saaledes at Arbejdsløshedskassen, saa snart den har faaet Meddelelse om en bevilget Huslejehjælp, straks kan udbetale den 1ste Huslejehjælp; dog skal der, saafremt paagældende Medlem tidligere har faaet Huslejehjælp i Medfør af fornævnte Lov, hengaa 4 Uger siden sidste Huslejebetaling. Huslejekvittering maa forevises i Arbejdsløshedskassen, naar der næste Gang hæves Understøttelse.

Til de Medlemmer, som har nedsat Understøttelse fra deres Arbejdsløshedskasser, kan der — foruden Supplering op til Kassens ordinære vedtægtsmæssige

Understøttelse — under ganske samme Betingelser, som foran anført, bevilges Huslejehjælp.

Med Hensyn til *Indsendelse af Ansøgninger om Huslejehjælp* benyttes følgende Fremgangsmaade:

A. Naar Ansøgeren *tidligere har indleveret Skema* til Ansøgning om Hjælp i Medfør af fornævnte Lov:

Der indleveres *ikke* nyt Skema; men der tilstilles Foreningen en skriftlig Anmodning om Huslejehjælp, ledsaget af den ovenfor omtalte Attest fra Arbejdsløshedskassen. Anmodningen skrives paa Blanketter, der faas paa Foreningens Hovedkontor.

B. Naar Ansøgeren *ikke* tidligere har indleveret Skema til Ansøgning om Hjælp i Medfør af fornævnte Lov:

Der *indleveres Skema ganske paa sædvanlig Maade*, kun at dette øverst maa bære Paategningen (med rød Skrift): „Husleje" og være ledsaget af de sædvanlige Attester samt af ovenfor omtalte Attest fra Arbejdsløshedskassen. Naar Arbejdsløshedskasseunderstøttelsen ophører, og Paagældende vil ansøge tillige om Ugerater, indsendes skriftlig Anmodning herom. Denne Anmodning skrives paa Blanketter, der faas paa Foreningens Hovedkontor.

Huslejehælpen bevilges med følgende Beløb:

for Familier uden Børn ..... } indtil 15 Kr.
for enlige Personer med Børn ..... }
for Familier med Børn ..... indtil 18 Kr.

De samv. Fagforbunds Repræsentanskabsmøde.

Forretningsudvalget har paa sit Møde den 17. Februar fastsat det ordinære Repræsentantskabsmøde til Mandag den 26. April.

Lidt om Arbejdsforholdene i Hamborg.

Man skriver til mig fra Hamborg, at man der med Lethed kan placere et halvt Hundrede Cigararbejdere (derimellem Formarbejdere) med Udsigt til jævn god Fortjeneste. Lønnen for Formarbejdere varierer fra 12 til 13½ Mk. pr. M., og Haand- og Pennalarbejde selvfølgelig tilsvarende højere Priser.

Angaaende Priserne paa Livsfornødenhederne, særlig Levnedsmidlerne, meddeler man, at der ikke hersker nogen Dyrtid. Middagsmaden er steget med fra 5 til 10 Pf., og Brødet er steget med gennemsnitlig 20 %. De fleste andre Ting er ikke steget, eller dog ikke saa meget, at det kan mærkes, man bemærker ganske udtrykkelig, at man for nogle Aar siden under ganske normale Forhold har maattet betale langt højere Priser end for Tiden, og som man af det anførte kan se, er Prisstigningen her i Danmark ganske anderledes følelig.

Jeg finder Anledning til at bemærke, at denne Skrivelse er Svar paa en Forespørgsel til Tobaksarbejdernes Bureau i Altona, saa de meddelte Oplysninger er til at stole paa.

For egen Regning vil jeg tilføje følgende:

Det er en bekendt Sag, at Fabrikanterne i Hamborg, naar „Geschäften" gaar nogenlunde ordentlig, ikke er synderlig kræsne, men tager imod, hvad de kan faa, hvilket enhver, der kender Forholdene i Hamborg, vil kunne stadfæste. Kollegerne behøver altsaa ikke at nære nogen Frygt, de kan ganske rolig rejse dertil og vil straks blive anvist lønnende Arbejde.

F. Møller.

Derude fra.

Tobak betragtes ikke som Krigskontrebande.

Efter Meddelelser i amerikanske Blade har den engelske Regering, gennem sin Gesandt i Washington, erklæret til den amerikanske Regering, at man ikke vil betragte Tobak som Krigskontrebande, selv om denne udskibes til de krigsførende Lande; naturligvis under Forudsætning af, at Udskibning foregaar paa neutrale Landes Skibe.

Tobaksskatten i Holland.

Som meddelt i sidste Nr. af Fagbladet blev der for kort Tid siden i Holland nedsat en Kommission til Udarbejdelse af Forslag vedrørende en yderligere Beskatning af Tobakken.

I denne Kommission var det hollandske Tobaksarbejderforbund ikke repræsenteret.

Senere vægrede Formanden for det hollandske Forbund sig ved at indræde i Underkommissionen, og Følgen af denne Vægring har været, at den hollandske Finansminister nu har udnævnt ham tilligemed Formændene for det katolske og syndikalistiske Forbund til Medlemmer af Hovedkommissionen.

Fra Schweiz

meddeles, at den socialdemokratiske Fraktion i Forbundsraadet vil stemme for Indførelse af Tobaksmonopolet under Forudsætning af, at Indtægterne anvendes til Invalid- og Alderdomsforsørgelse for Ubemidlede.

De borgerlige Partier ønsker derimod Indtægterne anvendt foreløbig til Dækning af de kolossale Mobiliseringsudgifter.

Uden det socialdemokratiske Partis Tilslutning vil det imidlertid, skriver en Korrespondent til „Der To-

bakarbeiter", være umuligt at faa Monopolforslaget gennemført.

Tobakssalg i de tyske Fangelejre forbudt.

Hidtil har Fangerne i de tyske Fangelejre kunnet købe deres Forbrug af Cigarer og Tobak, saalænge de havde Penge dertil.

Dette Salg er nu forbudt af den tyske Regering med den Motivering, at da England søger at udhungre Tyskland, véd man ikke, om Tobakstilførslerne ogsaa kan standse, og man ønsker da ikke, at de 600,000 Fanger, der findes i Tyskland, skal tære paa Tobaksforraadene, saa meget mere som Tobaksindustrien i Tyskland daarlig kan forsyne sin egen Befolkning med Varer, idet Rygningen navnlig i Felten har taget et uhyre Opsving. Fangerne nægtes dog ikke tilsendt Tobak og Cigarer fra deres Hjemland.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Januar Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	589	12	8	255	222	65
Aarhus	85	4	6	264	78	40
Esbjerg	139	4	4	68	100	55
Fredericia	106	7	4	139	79	40
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	110	4	1	76	22	85
Horsens	160	4	1	60	23	00
Kolding	110	13	14	378	382	95
Nakskov	41	2	2	52	16	10
Nyborg	56	6	4	145	70	50
Nykøbing F.	70	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	55	5	4	354	356	15
Næstved	10	1	1	20	15	60
Odense	283	11	7	246	184	35
Randers	17	1	1	25	19	60
Skelskør	6	1	0	1	1	50
Slagelse	60	3	3	78	49	25
Svendborg	48	0	0	0	0	00
Vejle	13	0	0	0	0	00
Viborg	42	0	0	0	8	05
Vejen	15	3	3	120	8	75
København:						
„Enigheden"	3350	200	188	6549	3207	55
Cigarsorterere	562	12	8	342	98	30
Hovedkontoret		0	0	25	84	20
	5934	293	259	9197	5029	70

Ny Arbejdsløshedsinspektør.

Den 13. Januar udnævntes cand. mag. Frk. Clara Black til afdøde Arbejdsløshedsinspektør Th. Sørensens Efterfølger i Embedet. Frk. Black har beklædt Stillingen som Sekretær i Arbejdsløshedsinspektoratet fra August 1907, da Loven om Arbejdsløshedskasser traadte i Kraft. Frøkenen var tidligere Sekretær i Sygekasseinspektoratet, da Th. Sørensen var Sygekasseinspektør.

Fra Afdelingen i Fredericia.

Afdød Kollega.

Søndag den 14. Februar døde her i Afdelingen efter et langt Sygeleje, i en Alder af 60 Aar, vor Kollega *P. Hansen.* P. Hansen har i flere Aar arbejdet i Hamborg, vendte derefter tilbage og har siden da arbejdet her i Afdelingen. Hans Minde vil vi bevare.

Begravelsen fandt Sted Søndag d. 21. Februar, og Kollegerne havde i stort Antal givet Møde for at bevise ham den sidste Ære. Forbundets floromvundne Fane fulgte ham til hans Grav.

P. A. V.

Johs. Johansen.

Afdelingen „Enigheden".

Neglebeskyttere til Ombladsstripning.

Som bekendt har en Kollega opfundet og taget Patent paa en Neglebeskytter for Strippere.

Neglebeskytterne kan faas paa vort Kontor til en Pris af 40 Øre pr. Stykke.

Vester LAURITS STERLING Dannebrogsgade 9. 264. Raa Tobakker.

3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad,** 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00.
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, **København,**
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.
Sumatra Dæks, lyse, 2. Længde, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. 1/2 kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. 1/2 kg.
Cuttings Indlæg 1,00 Øre pr. 1/2 kg.
Seedleaf Cuttings 1,10—1,20 Øre pr. 1/2 kg.
Java Cuttings, meget let, 1,10 Øre pr. 1/2 kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. 1/2 kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. 1/2 kg.

GBM Dæks, lys, meget fordelagtig 2.40
Bezoeki Dæks, lys, bladrig 1.80
JavaOmblad, stort Udbytte 1.22
Java Omblad og Dæks, Fuldblad 1.30
Sumatra Dæks, lys, 2. Længde, Fuldblad . 2.60
Sumatra Omblad, 3. Længde, Fuldblad . . 1.10

Betydeligt Lager af Brasil, Java Indlæg, Cuttings, Glansstrimler, Baand, skaaren Java til Cigarillos, brugte Cigarforme.

Georg Løber & Søn,
Telef. 1285. Pilestræde 57, København.

Redigeret af *Jens Knudsen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 6 | 15. Marts 1915 | 11. Aargang

Anmeld Opholdskommune!

I Henhold til Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser skal der ved Regnskabsaarets Slutning den 31. Marts udarbejdes Fortegnelse over Kassens Medlemmer til Brug ved Beregningen af Stats- og Kommunetilskud.

Af Hensyn til Kommunetilskudet skal hvert enkelt Medlems Opholdssted den 31. Marts være angivet paa Fortegnelsen, idet en Kommunes Tilskud regnes for det Antal af Kassens Medlemmer, der nævnte Dag havde Ophold dér, og for disse Opgivelser er Kassen ansvarlig, **ligesom der ikke kan ventes Tilskud for de Medlemmer, for hvem ingen Opholdskommune er angivet.** I denne Forbindelse maa erindres om, at vore Afdelinger ikke overalt er begrænset til én Kommune; saaledes omfatter de københavnske Afdelinger saavel København og Frederiksberg som enkelte tilgrænsende Landkommuner, og paa samme Maade har de fleste Provinsafdelinger Medlemmer med Bopæl i de nærmeste Landkommuner. Endelig skal vore Medlemmer henregnes til den Kommune, hvor de opholdt sig den 31. Marts.

Da Kommunetilskudet andrager **et betydeligt Pengebeløb, der tabes,** naar Forbundet mangler den nævnte Oplysning, **maa alle Medlemmer umiddelbart efter 31. Marts og inden 24. April opgive til Afdelingskassereren, hvilken Kommune de havde Bopæl i den 31. Marts d. A.**

Følgende Kupon kan udklippes og i udfyldt Stand leveres til Kassereren.

Medlem Nr. .....

boede 31. Marts 1915 i ..... Kommune.

Fællesorganisationerne i Tyskland.

De lokale Fællesorganisationer spiller en betydelig Rolle indenfor det tyske Fagforeningsliv. For alle saadanne Fællesorganisationer eksisterer der fælles Regulativ og Love, af hvis vigtigste Bestemmelser vi nævner:

§ 1.

Fællesorganisationerne er en Central for de paa Stedet bestaaende Fagforeninger af de faglige Landsforbund og for saadanne lokale Fagforeninger, der ikke har noget Forbund.

Fællesorganisationernes Formaal er at fremme de fælles lokale Opgaver og Fagforeningernes Interesser.

Dette Formaal skal søges opnaaet ved:

a) Arbejdernes Oplysning om deres økonomiske Stilling ved Afholdelse af Møder og ved skriftlig Agitation.
b) Udarbejdelse af Statistik, der angaar Arbejdernes økonomiske Stilling.
c) Aarvaagenhed overfor Gennemførelsen af de Bestemmelser, som ved Rigsloven er truffet i Arbejdernes Interesser.
d) Forberede Valgene af Repræsentanter til Industri- og Handelsretten, Sygekassen og Haandværkerkammeret og de paa Grund af Arbejderforsikringsloven oprettede Institutioner.
e) Bibliotheksvæsenets Fremme.
f) Herbergeringens Ordning.
g) Kontrol med Fornøjelser.
h) Sikre Arbejderne Forsamlingslokaler.

Fællesorganisationerne skal under lokale Strejker eller Lock-outer paa Forlangende fra de Forbund, hvis Afdelinger er implicerede, sende Beretning om Bevægelsen, og kan paa Opfordring gribe mæglende ind for at faa bilagt Divergenser.

§ 8.

Fællesorganisationerne kan foranstalte Indsamlinger til Understøttelse af Strejker, der er vedtagne af

Organisationerne, samt til andre faglige Formaal. De enkelte Fagforeninger maa ikke foretage saadanne Indsamlinger hos andre end Fagfæller.

Strejker eller Lock-outer i andre Byer maa kun støttes ved Indsamlinger gennem Fællesorganisationer, naar Opfordring hertil udgaar fra Landsorganisationens Forretningsudvalg.

§ 9.

En Boykotting kan ikke foretages selvstændigt af nogen Fagforening, men kan kun i Henhold til de paa Fagkongressen i Hamborg vedtagne Bestemmelser foretages af Fællesorganisationen. En saadan Vedtagelse har kun Gyldighed, naar den er vedtaget af $^2/_3$ af Repræsentanterne for de Fællesorganisationen tilsluttede Organisationer.

Dette Regulativ giver en ensartet Rettesnor for de bestaaende ca. 800 Fællesorganisationer. Det forhindrer, at deres Virkemaade udvides til Ting, der ikke er faglige, og for hvilke der bestaar særlige Organisationer udenfor Fagbevægelsen. I 1913 afholdt Fællesorganisationerne 2801 Møder med Emner af forskellig Natur og 1125 Møder med faglige Emner. Antallet af Herberger, som staar under Fællesorganisationernes Kontrol, er 378, medens 41 Herberger drives for egen Regning. Ikke mindre end 47 egne og 36 lejede Fagforeningshuse staar til Raadighed for Fællesorganisationerne. Bibliothekernes Antal er gaaet frem til 659, Læsestuernes til 106.

En af Fællesorganisationens vigtigste Virksomheder er Ydelse af Retshjælp og juridisk Raadgivning, der dels besørges i Arbejdersekretariaterne (112) og Retsoplysningskontorerne (232).

De fjendtlige Fagforeningers Fællesorganisationer er af tilsvarende ringere Betydning. De Hirsch-Dunckerske Fagforeninger skal have 211 Fællesorganisationer, de kristelige 265.

Afdelings-Jubilæum.

Vejle-Afdeling har den 3. April bestaaet i 25 Aar, idet Afdelingen stiftedes den 3. April 1890.

Paa et Møde, der den Gang afholdtes, valgtes følgende Bestyrelse: Thorlund, Formand, H. P. Hansen, Kasserer, samt L. Nielsen, Repræsentant.

Afdelingen fejrer Jubilæet ved en Sammenkomst med Fællesspisning i Arbejdernes Forsamlingsbygning Paaskedags Aften. Til Festen er indbudt Cigarhandler Th. Larsen, som er den eneste herværende Medstifter.

P. A. V.:
Chr. G. Knudsen.

Vi ønsker den jubilerende Afdeling Held og Lykke paa Højtidsdagen. *Red.*

Giv Agt!

Da der paa flere Fabriker i Kristiania er daarlige Arbejdsforhold og tildels lokale Konflikter, maa *intet* af vort Forbunds Medlemmer søge Arbejde eller reflektere paa Tilbud om Arbejde i Kristiania, forinden de har henvendt sig til Norsk Tobaksarbejderforbunds Kontor, Møllergaden 18, Kristiania.

Alfr. Christiansen.

Sølvbryllup.

En gammel kendt Kollega, *Peter Harpsøe,* fejrede Lørdag den 28. Februar sit Sølvbryllup i København.

Peter Harpsøe er godt kendt indenfor vort Fag, idet han altid har næret stor Interesse for den faglige Fremgang, og selv har han aktivt og energisk arbejdet med paa Bedring af Forholdene.

Peter Harpsøe har tidligere været Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse og et Stykke Tid Forbundets Næstformand.

I Anledning af Højtiden modtog vor Kollega mange Beviser paa den Agtelse og Sympati, han nyder blandt sine Standsfæller.

Vi beder ham ogsaa her modtage vor Lykønskning, idet vi takker ham for hans Arbejde indenfor Fagorganisationen.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{17}/_2$ 1915.

1. Det meddeles, at Tobaksarbejderforbundet i Norge, som i sin Tid har modtaget et Laan paa 5000 Kr., har tilbagebetalt dette med paaløbne Renter.

Toges til Efterretning.

2. Sammenslutningen meddeler, at Cigarfabriken „Føniks" i Kbhvn. er indtraadt som Medlem af denne.

Toges til Efterretning.

3. Afstemningen over Forslaget om at yde et Bidrag til de belgiske Arbejdere paa 1000 Kr. er vedtaget med 10 St. mod 3.

Toges til Efterretning.

4. Formanden meddelte, at han havde været i Fredericia i Anledning af den i Mødet d. $^3/_2$ refererede Sag om 2 Afskedigelser. Efter at have undersøgt Sagen var han kommet til det Resultat, at Forbundet ikke kunde gøre noget ved Sagen, da de paagældende Arbejdersker faktisk selv havde taget deres Afsked efter at have faaet en Reprimande af Mesteren, fordi de formentlig havde undladt at udføre et dem paahvilende Arbejde.

Da den Beslutning, som Forretningsudvalget

havde taget om at udbetale Understøttelse, saaledes hvilede paa fejlagtige Forudsætninger, vedtoges det at standse denne Udbetaling.

5. Formanden meddelte, at der havde været et Møde med Bestyrelsen for Skraa- og Røgtobaksfabrikantforeningen, angaaende de i Mødet d. $^3/_2$ omtalte Fabrikker. Forhandlingerne resulterede i, at de paagældende Arbejderskers Lønninger forhøjedes med 1 Kr. ugentlig.

Toges til Efterretning.

Forhandlingerne med Cigaretfabrikantforeningen om en Hovedoverenskomst er ikke tilende, og der er Uenighed om et Par Punkter af væsentlig Betydning, deriblandt om Tidspunktet for Overenskomstens Udløb.

Formanden redegjorde for Udvalgets Stilling til Divergenspunkterne, og bemyndiges dette til at forhandle videre i Henhold til de givne Meddelelser.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og Afdelingen „Enigheden"s Bestyrelse d. $^3/_3$ 1915.

1. Formanden for Afdelingen „Enigheden" meddelte, at der var udbrudt en partiel Arbejdsstandsning paa E. Nobels Fabrik, idet samtlige mandlige Cigararbejdere havde nedlagt Arbejdet. Anledningen hertil var, at der af Mesteren var rettet en Sigtelse mod Arbejderne gaaende ud paa, at disse havde tilvendt sig noget af en Vægt Dæks, som havde været henlagt i Arbejdslokalet til en Arbejder, som ikke var paa Arbejde den paagældende Dag.

Efter at have gjort udførligt Rede for Enkelthederne i Sagen, meddelte han, at en Forhandling med E. Nobel havde været resultatløs, da denne hævdede at der ingen Sigtelse forelaa, og der derfor heller ikke kunde gives nogen Undskyldning fra Mesteren.

Fra Hr. E. Nobel forelaa nu en Skrivelse, i hvilken Arbejdet forlangtes genoptaget, og gentager Paastanden om, at der ingen Sigtelse var fremsat.

Efter en længere Diskussion vedtoges følgende Resolution:

„Fællesbestyrelsen vedtager at godkende den af Cigararbejderne hos E. Nobel iværksatte Arbejdsstandsning og anbefaler at genoptage Arbejdet, naar følgende Erklæring afgives af Firmaet:

Da de mandlige Arbejdere har opfattet Mesterens Udtalelser som en Sigtelse for at have tilvendt sig Tobak af den omhandlede Vægt, erklæres det herved, at dette ikke har været Hensigten. Fabriksmødet opfordrer Organisationens Ledelse til paa Basis af den foreliggende Sag at rejse Kravet om Kontrol med Vægten af udleveret Materiale."

Ved et derefter afholdt Møde med de strejkende Arbejdere, tiltraadte disse den foreliggende Resolution.

Forretningsudvalgsmøde $^{11}/_3$ 1915.

1. Tobaksarbejderforbundet i Norge meddeler, at det afholder sit 3. Landsmøde den 1. April og følgende Dage, og indbydes Forbundet til at lade sig repræsentere ved samme.

Det vedtoges at lade Forbundet blive repræsenteret af Formanden.

2. Fra Afdelingen i Vejle forelaa en Anmodning om, at Forbundet yder et Tilskud paa 25 Kr. til Afdelingen, i Anledning af at denne den 3. Aptil kan fejre sit 25 Aars Jubilæum. Anmodningen kunde ikke bevilges.

3. Formanden meddelte, at den paa Branchemødet d. $^{10}/_3$ vedtagne Erklæring havde været forelagt Hr. E. Nobel til Erklæring.

Denne havde vægret sig ved at underskrive denne.

Efter en lang Forhandling var Sammenslutningens Repræsentant, Fabrikant B. Horwitz, og Forbundets Repræsentanter enedes om at foreslaa Parterne, Hr. E. Nobel og de strejkende Arbejdere, følgende: „Ved et i Dag afholdt Møde mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og Tobaksarbejderforbundet i Anledning af en hos Firmaet E. Nobel forefaldet Arbejdsstandsning, enedes man om at foreslaa Parterne følgende:

Arbejderne udtaler, at Grunden til at de har forladt Arbejdet, er, at de har opfattet Meddelelsen om en Tobaksmangel som en Sigtelse for Tyveri, og idet vi opfatter den i Firmaet E. Nobels Skrivelse af 1. ds. anvendte Sætning . . . . ., da det imidlertid ikke lader sig gøre at tilbagekalde en Sigtelse, som ikke er fremført . . . . ., som en Bekræftelse af, at det ikke har været Hensigten at fremføre Sigtelsen, vedtages det at genoptage Arbejdet.

Dette Forslag underskrives af Sammenslutningen og Forbundet, og er tiltraadt saavel af Firmaet E. Nobel som en af de strejkende, hvorefter Arbejdet genoptages d. $^6/_3$.

Efter nogen Diskussion toges Meddelelsen til Efterretning.

4. a. Formanden meddelte, at der havde været et Møde med Sammenslutningen foraarsaget ved en af Formanden til Firmaet P. Wulff afsendt Skrivelse angaaende Forstaaelse af Hovedoverenskomstens § 15.

Mødet havde forsaavidt været resultatløst, som begge Parter fastholdt hver deres Fortolkning af Paragrafen.

Det vedtoges at fastholde det i Skrivelsen indtagne Standpunkt og eventuelt tage Konsekvenserne af dette.

b. Formanden meddelte, at den i Sagen om Betaling til ugelønnede Arbejdere for Arbejdsdage, hvor Fabrikken har været lukket, nedsatte Voldgiftsret har valgt Højesteretssagfører C. B. Henriques til Opmand.

Procedure- og Domsmøde afholdes d. 16. Marts.

Toges til Efterretning.

c. Formanden meddelte, at Forbundets Viceforretningsfører fra 1887 til 1904, P. Harpsøe, havde fejret sit Sølvbryllup d. 28. Februar.

Han havde paa Hovedbestyrelsens Vegne tilsendt Harpsøe og Hustru et Lykønskningstelegram, for hvilket der forelaa Harpsøes Tak.

Toges til Efterretning.

Arbejdernes Cykle-Kreditselskab.

Det er uden Tvivl, at der er Tusinder af Arbejdere, som kunde ønske at faa en Cykle for ved dens Hjælp at se bort fra Afstandene og vælge en Bopæl efter Tidens Krav og Sundhedens Regler samt at være nær Arbejdsstedet, men mange trykker sig ved at betale de store Priser, naar den skal købes paa Afbetaling.

Arbejdernes Cykle-Kreditselskab, der nu gaar ind i sin 14-aarige Sæson, vil i Aar, til Trods for den store Stigning paa alle Varer, tilbyde en stærk Herrecykle af dansk Fabrikat til 105 Kr., Damecykle til 110 Kr., og alle Købere har Ret til under Arbejdsløshed og Sygdom at staa til Restance med Afdragene. Endvidere vil Selskabet reparere alle Cykler, uden Hensyn til hvor de er købte, til smaa ugentlige eller maanedlige Afdrag.

Selskabets Kontor er i Rømersgade 25, Stuen, lige overfor Forsamlingsbygningen, aabent hver Aften fra 5 til 8, Lørdag til 9.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 [3].
Aarhus: O. Jørgensen, Bissensgade 6 [1].
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 [2].
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 [2].
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 [2].
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 [2].
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 [2].
Randers: V. Petersen, Dronningensgade 13, 2.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 [3], imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Fagforeningerne i Danmark i 1913.

I „Social Forsorg", Nr. 7, meddeles, at Antallet af fagorganiserede Arbejdere i Danmark er for Aaret 1913 opgjort til henimod 153,000, hvilket er ca. 13,000 flere end det foregaaende Aar. I Aaret 1903 var Tallet ca. 88,000, og Fagforeningerne har altsaa i de sidste 10 Aar forøget deres Medlemstal med 65,000.

De 153,000 Medlemmer i 1913 var organiserede i ca. 1700 Afdelinger, og af disse hørte ca. 1260 Afdelinger med tilsammen 115,000 Medlemmer under Centralorganisationen „De samvirkende Fagforbund". Udenfor Centralorganisationen stod altsaa paa det nærmeste en Fjerdedel af samtlige Fagforeningsmedlemmer.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Vester LAURITS STERLING Dannebrogsgade 9 264. Raa Tobakker.

3die Længde, lys Sumatra, **Fuldblad**, 1,50.
Ægte amerikanske Cutting 1,10.
Gode, lettrækkende Vikler fra 2,00
Forretningen fører kun Kvalitetstobak med fin Brand.
Til Provinsen mod Efterkrav

E. Jensen, Pederhvidtfeldtstræde 11,
Telefon 1840, København,
anbefaler sit store Lager af Raatobakker.
Sumatra Dæks, lyse, 2. Længde, 1,80—2,25—2,40—2,50—2,85—3,00 Øre pr. ½ kg.
Java Omblad, meget bladrig, 1,10—1,15—1,20—1,25 Øre pr. ½ kg.
Cuttings Indlæg 1,00 Øre pr. ½ kg.
Seedleaf Cuttings 1,10—1,20 Øre pr. ½ kg.
Java Cuttings, meget let, 1,10 Øre pr. ½ kg.
Brasil Indlæg 1,10—1,20—1,30 Øre pr. ½ kg.
Java, skaaren, 65—75—85 Øre pr. ½ kg.

GBM Dæks, lys, meget fordelagtig 2.40
Bezoeki Dæks, lys, bladrig 1.80
JavaOmblad, stort Udbytte 1.22
Java Omblad og Dæks, Fuldblad 1.30
Sumatra Dæks, lys, 2. Længde, Fuldblad . 2.60
Sumatra Omblad, 3. Længde, Fuldblad . . 1.10
Betydeligt Lager af Brasil, Java Indlæg, Cuttings, Glansstrimler, Baand, skaaren Java til Cigarillos, brugte Cigarforme.

Georg Løber & Søn,
Telef. 1285 Pilestræde 57, København.

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 7 | 1. April 1915 | 11. Aargang

Tobaksindustrien i Australien.

(Efter „Der Tabakarbeiter").

De australske Stater, der tæller omkring 4½ Mill. Indbyggere, talte efter den sidste Industritælling 14,878 industrielle Bedrifter, i hvilke beskæftiges 313,677 Personer, hvoraf 292,329 egentlige Lønarbejdere og 21,348 Værkførere, Kontorfolk o. s. v.

Af Lønarbejdere var 213,532 mandlige og 78,797 kvindelige Personer.

Alene i Beklædningsindustrien beskæftiges 81,724 og i Metalindustrien 64,647 Personer.

Tobaksindustrien i Australien er meget svagt udviklet; der beskæftiges 3459 Arbejdere, hvoraf 1822 mandlige og 1637 kvindelige Arbejdere. Ialt findes der i Australien kun 35 egentlige Cigarfabriker.

Grunden til den ringe Tobaksindustri maa søges i den høje Beskatning og i den stærke Anti-Tobakspropaganda, der drives af en Række Foreninger og Sammenslutninger over det ganske Land.

Det Beløb, der er bundet i Cigarfabrikernes Anlægskapital, udgør ca. 10 Mill. Kr.

Der anvendes aarlig for ca. 29 Mill. Kr. Raastof og den aarlige Værdi af Produktionen udgør omkring 48 Mill. Kr.

Af de 19 Mill. Overskud gaar ca. 7½ til Lønninger og Driftsudgifter, saaledes at det aarlige Nettooverskud udgør mellem 11 og 12 Mill. Kr.

I den foreliggende Beretning, der er udgivet samtidig med Resultatet af Industritællingen, behandles Lønningerne ret indgaaende.

Vi anfører her en Sammenligning mellem, hvad Gennemsnitsfortjenesten er for alle industrielt beskæftigede Personer og de i Tobaksindustrien beskæftigede Personer.

Det bemærkes, at der i denne og følgende Tabeller regnes med tyske Mark (1 Mark normalt 89 Øre).

	Mænd	Kvinder	Gennemsnit tilsammen
	Ugeløn		
Alle Industrier . . .	4925	1966	4150
Tobaksindustrien . .	5266	3050	4175
	Aarsløn		
Alle Industrier . . .	2561	1023	2158
Tobaksindustrien . .	2739	1586	2178

Tobaksarbejderne er altsaa gennemsnitlig bedre lønnede end Industriarbejderne i Almindelighed.

Naar Gennemsnitslønnen for Mænd og Kvinder indenfor Tobaksindustrien dog kun er ubetydelig højere end Lønnen indenfor samtlige Industrier, da er Grunden den, at der indenfor Tobaksindustrien beskæftiges et meget stort Antal Kvinder, hvilket ikke er Tilfældet indenfor de fleste andre Industrier.

I den sidste Uge i November 1912 fordelte de forskellige Arbejdere indenfor Tobaksindustrien sig i følgende Lønklasser:

Ugeløn	Mænd		Kvinder	
	Antal	%	Antal	%
Under 10 . . .	5	0,31	2	0,12
10—15	32	2,00	65	4,17
15—20	99	6,18	165	10,58
20—25	118	7,36	172	11,03
25—30	24	1,50	351	22,52
30—35	53	3,31	361	23,16
35—40	21	1,31	291	18,67
40—45	46	2,87	17	1,09
45—50	98	6,11	22	1,42
50—55	210	13,10	111	7,12
55—60	164	10,23	—	—
60—65	289	18,03	—	—
65—70	234	14,60	—	—
70—75	35	2,18	2	0,12
75—80	14	0,87	—	—
80 og derover .	161	10,04	—	—
Tilsammen . .	1603	100,00	1559	100,00

I denne Statistik er kun indbefattet rene Løn-

arbejdere, alle fast ansatte Funktionærer er undtagne.

Blandt de mandlige Arbejdere er altsaa en Ugeløn paa fra 60 til 65 Mark ikke ualmindelig og omtrent $^2/_3$ (62,1 %) har en Ugeløn, der bevæger sig mellem 45 til 70 Mark. Lønninger over 70 Mark er mere sjældne, ligesom de meget lave Lønninger paa mindre end 20 Mark om Ugen.

Af de kvindelige Arbejdere fortjener omkring $^2/_3$ (64,4 %) mellem 25 og 40 Mark om Ugen og hos 86 % var Fortjenesten mellem 15 og 40 Mark om Ugen.

Lønningerne er gennemsnitlig højere end i Europa, ja endog højere end i de Forenede Stater i Nordamerika; men man maa her tage i Betragtning, at Livsfornødenhederne er oppe i meget høje Priser, specielt hvad angaar Husleje og Klæder og tillige alle saakaldte Luksusartikler.

I begge de to Forbundsstater, hvor Tobaksindustrien hovedsagelig er koncentreret, nemlig i Ny-Syd-Wales og Viktoria, findes for denne Industri de saakaldte Lønamter, hvis Opgave det er at fastsætte obligatoriske Mindstelønninger, som ingen Arbejdsgiver maa gaa under.

I Ny-Syd-Wales findes tillige frivillige Aftaler mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne.

Dom i Sagen fra Alex. Rasmussen.

Som refereret i Fagbladet under Møder har Firmaet Alex. Rasmussen nægtet at betale Løn til de ugelønnede Arbejdere for den 2. Januar i Aar, hvor Fabriken var lukket. Firmaet har hidtil betalt fuld Løn, trods saadanne Lukkedage.

Dette medførte, at der nedsattes en Voldgiftsret for at faa Spørgsmaalet afgjort, idet Sammenslutningen erklærede, at man havde forbudt sine Medlemmer at betale for at fremtvinge en saadan Afgørelse.

Vi refererer her Sagens Forløb og Afgørelse:

Udskrift af Protokollen for Tobaksfagets Voldgiftsret i Sag Nr. 5.

Tirsdag den 16. Marts 1915, Kl. 11, afholdtes paa Højesteretssagfører Henriques Kontor, Ny Vestergade 13, Møde af Voldgiftsret *i Sag Nr. 5.*

Mødte var den valgte Opmand, Højesteretssagfører C. B. Henriques, og Voldgiftsmændene: Fabrikanterne Bruno Horwitz, O. Wulff og Wecke (sidstnævnte i Stedet for Fabrikant Eliasen, der var syg), og Cigarsorterer J. Knudsen, Cigararbejder H. Hansen og Journalist Vilh. Nygaard.

For Klagerne mødte Forretningsfører Christiansen og for de Indklagede Tobaksfabrikant Nobel.

Der fremlagdes Klage af 17. Februar 1915 og Indlæg af 1. Marts 1915; Erklæring af 15. Februar underskrevne af begge Parter, Eksemplar af Hovedoverenskomsten og af Normen for Behandling af faglig Strid.

De mødende procederede Sagen.

Derefter voteredes, og da Flertal ikke kunde opnaaes for en Afgørelse, henskød man denne til Opmanden, der meddelte, at han vilde indkalde til e senere Møde.

(Sign.) Hans Hansen. Vilh. Nygaard. Jens Knudsen. O. Wulff. Bruno Horwitz. Adolf Wecke.

Tirsdag den 23. Marts 1915, Kl. 11, afholdtes Møde, og efter at Opmanden atter havde hørt Voldgiftsmændene, afsagde han følgende

Kendelse i Sag Nr. 5:

Voldgiftssag:
Tobaksarbejderforbundet i Danmark
ctr.
Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark.

I Henhold til Separatoverenskomst mellem Foreningen af danske Cigar- og Tobaksfabrikanter samt Cigarfabrikantforeningen af 29. Januar 1909 og Tobaksarbejderforbundet i Danmark, der nu er bindende for Tobaksarbejderforbundet (Klagerne) og Sammenslutningen (Indklagede), samt Norm for Regler for Behandling af faglig Strid, som er gældende for Tvistigheder imellem Parterne, har der været afholdt Voldgiftsret den 16. Marts d. A. med forudgaaende Procedure, og da Voldgiftsmændene staar 3 mod 3, er det i Henhold til Normens § 7 overladt Opmanden at afgøre Sagen. Herefter afsiges følgende

Kendelse:

I Henhold til nævnte Separat-Overenskomst gives der visse Personer Ugeløn, nemlig Dæksmagere og Gulvpiger, hvilket ligeledes er Tilfældet med Klistrere; dette kaldes i Overenskomsten faste Lønninger.

Overenskomsten indeholder efter Angivelse af de ugentlige Lønninger følgende Sætning: „Der betales for Helligdage; Helligdagsbetalingen kan bortfalde for Gulvpiger, naar Ugelønnen forhøjes med 50 Øre."

Klagerne har nu gjort gældende, at naar en Fabrik uden Foranledning fra Arbejdernes Side lukkes, skal disse saakaldte ugelønnede Arbejdere behandles, som om der forelaa Helligdag, altsaa have deres Betaling uanset ikke udført Arbejde, og de har i saa Henseende ogsaa henvist til, at dette sker paa forskellige Fabriker.

De Indklagede har gjort gældende, at der kun skal betales for udført Arbejde og for Helligdage, saaledes som Overenskomsten udtrykkelig angiver, men ikke for andre Dage, og har bemærket, at hvis saadant dog finder Sted paa enkelte Fabriker, sker dette uden Samtykke fra Indklagede, og at de nu forbyder saadan Betaling for at faa Spørgsmaalet afgjort ved faglig Voldgift.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne gjort gældende, at saadanne ugelønnede Arbejdere betragtes som faste Arbejdere, hvis Løn er Løn for en Uge, og at det er ganske naturligt, at de, naar de faar Betaling for en Helligdag, ogsaa bør have Betaling, for-

saavidt en Fabrik uden Foranledning fra deres Side lukkes.

Med Hensyn til saadan Lukning er det oplyst, at saavel før som efter Overenskomstens Afslutning er almindeligt, at en Fabrik enkelte Gange om Aaret lukker en Dag eller saa for Rensning af Lokaler og Maskiner; dette sker efter Arbejdsgiverens Bestemmelse.

De Indklagede har fra deres Standpunkt gjort gældende, at de saakaldte ugelønnede Arbejdere kun faar Betaling for udført Arbejde i Ugens Løb, *at* de saavel kan afskediges som tage deres Afsked paa en hvilkensomhelst Dag i Ugen med almindelig Dagsvarsel, *at* de ikke faar Betaling for Dage, for hvilke de er sygemeldte, og *at* Overenskomsten udtrykkelig kun nævner Helligdage.

Efter den Stilling, de saakaldte ugelønnede faste Arbejdere har, maa jeg gaa ud fra, at her kun er Tale om en vis Betalingsmaade for udført Arbejde, der vel kan medføre det for begge Parter praktiske og hensynsfulde, at saadanne Arbejdere i Almindelighed kun bør afskediges og tage deres Afsked ved Slutningen af en Uge, uden at dette dog kan være nogen juridisk Pligt, men som ikke kan medføre, at man uden videre kan gaa ud fra, at de har en særlig, fast Stilling, der ifølge sin egen Natur kan medføre Ret til Betaling uden Arbejde. Hermed stemmer ogsaa, at man udtrykkelig har slaaet fast, at de skal have Betaling for Helligdage, uden at tilføje noget om de saakaldte Lukkedage, der dog maa anses at have været begge Parter bekendt ved Overenskomstens Afslutning; og hvad der tør siges at være afgørende for en Fortolkning er dette, at man har truffet en Bestemmelse, der lader Helligdagsbetalingen bortfalde mod Forhøjelse af Ugelønnen. Thi det turde dog være indlysende, at man da kun har opfattet Helligdagene som de lovbefalede Helligdage, idet man maa have haft en Norm at gaa ud fra fra begge Sider, naar man udregnede, hvor meget Ugelønnen skulde forhøjes ved Helligdagsbetalingens Bortfald, og denne Norm maa dog have været de lovbefalede Helligdage. Selv om man altsaa fra en naturlig Begrundelse kunde tænke sig visse Dage, der svarede til Helligdage, saa kan dette ikke have Betydning overfor Overenskomstens udtrykkelige Ord.

Der vil derfor være at kendes for Ret, at kun Helligdage hjemler Betaling trods ikke udført Arbejde, men at dette ikke er Tilfældet med de saakaldte Lukkedage.

Det skal tilføjes, at ligesom Forbudet mod frivillig Betaling er sket „for at faa en Afgørelse ved faglig Voldgift", *saaledes kan nærværende Kendelse ikke bevirke, at Fabriker, der saavel før som efter Overenskomsten maatte have haft den Praksis at betale for saadanne Lukkedage, derved kan fritages for stadig at gøre dette overfor de hos dem nu ansatte, saakaldte faste Arbejdere. Disse under en saadan Praksis ansatte Arbejdere, kunde nemlig derved have vundet en Ret gennem Praksis, som ikke direkte hindres af Overenskomsten mellem Organisationerne, der ikke indeholder nogen Hiemmel for det, men ejheller kan siges at indeholde noget Forbud mod, at en saadan Praksis har udviklet sig hos enkelte Medlemmer, eller kommer til at udvikle sig hos dem.*)*

Omkostningerne ved Kendelsen vil under Hensyn til, at det drejer sig om et Fortolkningsspørgsmaal, som begge Parter har ønsket at faa afgjort, være at dele mellem Parterne; Beløbet ansættes til 80 Kr., hvoraf altsaa hver af Parterne betaler Halvdelen.

Thi kendes for Ret:

Medlemmer af Sammenslutning har ingen Pligt til at yde de saakaldte fastlønnede Arbejdere Betaling for de Dage, paa hvilke Arbejdsgiveren af Hensyn til Fabrikens Drift og Vedligeholdelse holder denne lukket.

Omkostningerne i denne Sag betales med 40 Kr. af de Indklagede og 40 Kr. af Klagerne.

C. B. Henriques.

Som man ser giver Opmanden Sammenslutningen Medhold i, at Overenskomsten ikke juridisk forpligter til at betale de ugelønnede Arbejdere for Lukkedage, dog siger Kendelsen, at paa de Fabriker, hvor der hidtil har været betalt, maa der ogsaa fremtidig betales.

Det betyder altsaa, at Alex. Rasmussens ugelønnede Arbejdere vil faa Betaling for den nævnte Dag og for fremtidige Lukkedage.

Vi skal senere vende tilbage til denne Sag, der indeholder adskillige interessante Punkter.

Arbejdsløsheden i Faget.

Resultatet af den pr. 20. Marts d. A. anstillede Undersøgelse af Arbejdsløshedens Omfang er for vort Forbunds Vedkommende følgende:

Medlemsantallet er opgjort til 6012. Heraf er 143 indkaldt til Militærtjeneste, 162 er arbejdsløse, hvoraf 55 modtog Understøttelse af Arbejdsløshedskassen. Resten — 107 — er Medlemmer af Arbejdsløshedskassen uden Ret til Understøttelse, enten fordi Understøttelsen er opbrugt eller fordi de ikke er Aarsmedlemmer.

Paa indskrænket Arbejdstid arbejdede 33 Medlemmer.

Tager man Provinserne og København hver for sig, er Forholdet følgende:

I Provinserne:

Medlemsantal	2092
Indkaldt til Militærtjeneste	75
Arbejdsløse	48
Do. understøttede af Arbejdsløshedskas.	19
Do. uden Ret til Understøttelse	29
Arbejder paa indskrænket Tid	33

*) Fremhævelserne af os. *Red.*

I Københavns:

Medlemsantal	3920
Indkaldt til Militærtjeneste	68
Arbejdsløse	114
Do. understøttede af Arbejdsløshedskas.	36
Do. uden Ret til Understøttelse	78
Arbejder paa indskrænket Tid	0

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Februar Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 28.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	595	7	8	191	146	35
Aarhus	91	5	5	120	100	80
Esbjerg	141	4	4	24	31	60
Fredericia	109	3	3	68	52	00
Hillerød	7	0	0	0	6	90
Holstebro	113	3	0	42	5	30
Horsens	164	1	1	28	8	90
Kolding	102	11	7	246	159	45
Nakskov	39	2	2	94	17	90
Nyborg	57	2	2	58	20	50
Nykøbing F.	80	1	1	28	11	75
Nykøbing J.	54	4	4	96	51	95
Næstved	10	0	0	0	0	00
Odense	267	16	10	327	157	15
Randers	17	1	1	24	17	80
Skelskør	6	0	0	0	0	00
Slagelse	59	2	2	48	23	70
Svendborg	47	0	0	2	4	30
Vejle	12	0	0	0	0	00
Viborg	52	0	0	0	30	30
Vejen	13	3	1	42	0	00
København:						
„Enigheden"	3350	178	120	3762	1325	35
Cigarsorterernes	562	4	3	96	58	95
Hovedkontoret		0	0	16	49	95
	5947	247	174	5312	2280	90

Valg-Resultater.

Afd. „Enigheden".

Ved Bestyrelsesvalget, som afsluttedes Lørdag d. 20. Marts, blev følgende Medlemmer valgte:

Næstformand: Alfred Gildsig med 312 Stemmer, 5 stemte Nej; derefter havde Chr. Jørgensen 68 St., 5 stemte Nej.

Kasserer: Louis Jespersen med 455 St.

Kontormedhjælper: Ludvig Hansen med 410 St.

Mandlige Repræsentanter: Ludvig Hansen med 327, Chr. Christensen med 308, O. Ekstrøm med 211 St.; derefter havde Marius Jensen 110, Harald Jørgensen 110, Harald Nielsen 84, V. Veber 68 St.

Kvindelige Repræsentanter: Eleonora Hansen 294, Marie Schøtz 202, Helene Ejlersen 197 St.; derefter havde Johanne Lilballe 186 St.

Revisor: Vilh. Andersen 336 St.

Kontrahenter: Holger Bahnsen 368, Th. Collemorten 283, Jes Andersen 257, Anders Sørensson 251, Chr. Christensen 248 St.; derefter havde Hans Hansen 244, Sofie Falck 191, Alf. Gildsig 142, Christine Olsen 135, Anna Unger 84 St.

Der blev ialt afgivet 579 St., deraf var 20 blanke og 5 ugyldige.

For Udvalget
Chr. Jensen.

Resultatet af Bestyrelsesvalget i Cigarsorterernes Fagforening.

Formand: Jens Knudsen med 202 St.

Kasserer: Andr. Olsen med 204 St.

Repræsentanter: Edm. Olsen med 192, Ric. Andersen med 184, P. Jensen med 175, Ludv. Stockholm med 153 St.

Suppleanter: J. Østergren med 34, Kr. Jensen med 26 og Ric. Hansen med 25 St.

Repræsentant for Klistrerne: Math. Petersen med 161 St.

Supleant: Caroline Johansen 25 St.

Repræsentant for Cigaretarbejderne: Marie Bøgvad med 195 St.

Revisorer: Th. Andersen med 172 og V. Sussemihl med 100 St.

Suppleanter: Lindemann med 54 og O. Salling med 35 St.

Fanebærer: H. Meisner med 151 St.

Der blev ialt afgivet 208 St., deraf 4 blanke.

Udvalget til Optælling af Stemmesedler:
Chr. Larsen. H. Rasmussen. V. Munck.

Cigar- og Tobaksarbejdernes Syge- og Begravelseskasse.

Følgende er valgt til Bestyrelse:

Formand: Thorlund.

Repræsentanter: A. Christiansen, Bolbro, Uldall, V. Andersen, V. Hansen, Th. Andersen, Holst, C. Hansen.

Revisor: H. Nicolaisen.

Kassereren.

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Jens Knudsen*, Rømersgade 22 [3].

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 22, København K.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 8 | 15. April 1915 | 11. Aargang

Majdemonstrationen.

I Lighed med tidligere Aar opfordrer De samvirkende Fagforbund alle faglige og politiske Organisationer i Danmark til at foranstalte en Demonstration

Lørdag den 1. Maj.

I de Lande, hvor Arbejderbevægelsen bestaar, er 1. Majdagen gennem Aarene siden 1890 bleven benyttet til at demonstrere, ikke alene for en lovfæstet Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer, men ogsaa for anden Arbejderbeskyttelse, for Arbejdernes almindelige Klassekrav og for Verdensfred.

Der er demonstreret imod Arbejderklassens Udbytning ved Kapitalen, mod at Menneskehedens store producerende Flertal i Kraft af det herskende kapitalistiske Samfundssystem prisgives det lille Mindretal, der sidder inde med Kapitalmagten. Der er demonstreret imod den planløse Produktionsmaade, hvor nogle bindes til Lønarbejdet i et urimeligt stort Antal Timer daglig, medens andre nødes ud i tvungen Lediggang og deraf følgende Mangel paa Indtægt. Der er demonstreret imod, at Arbejderen af Samfundet lades i Stikken under den mangeartede Risiko, han lever under. Ulykkestilfælde, Sygdom, Invaliditet lurer paa Arbejderen under det herskende System og truer ham og hans Familie med Tilintetgørelse eller bitter og uforskyldt Nød. Der er protesteret mod Klasseskellet, som gør Arbejderen til en Paria, stiller ham ugunstigere i alle sociale Forhold end den Overklasse, som bygger sin Overdaadighed op paa hans Ulykke.

Og der er demonstreret imod det herskende politiske System Staterne imellem. Der er, i Tilslutning til de socialdemokratiske Kongressers Udtalelser, paapeget, at dette System nødvendigvis vilde hidføre en Katastrofe, om ikke det ændredes i Tide. Kaprustningerne, det hemmelige Diplomati, den nationale Undertrykkelse og det vilde kapitalistiske Kapløb er ved vore Demonstrationer brændemærket som de Trusler, de er imod Folkenes Arbejdsfred og Livslykke. Der er krævet Begrænsning af Rustningerne med fuld Afrustning som det endelige Maal. Der er krævet Aabenhed og fuldt parlamentarisk Ansvar i udenrigspolitiske Anliggender, der er krævet fuld national Frihed og Selvbestemmelsesret for alle Folkeslag og der er krævet økonomisk Samvirke mellem Landene til fælles Gavn i Stedet for det hidtil værende kapitalistiske Anarki til alles Ulykke.

De verdenshistoriske Begivenheder siden sidste Majdag har givet Arbejderklassen sørgelig Ret. En Række af Verdens største og bedste Nationer kæmper paa Liv og Død. Aarhundreders Kulturværker tilintetgøres, som af løsslupne onde Aander, uanede økonomiske Værdier lægges øde, i Hundred Tusindtal gaar Landenes bedste mandlige Ungdom til Grunde, Hjem ved Hjem bliver mærket af Dødens klamme Haand. Saa bestialsk er Krigen bleven, at de krigsførende Magter hver for sig søger at fremkalde Hungersnød hos Modstandernes Millionbefolkning. Kulturen har under Kapitalismen vist sig kun at være en Maske, Barbariet er det herskende Systems virkelige Væsen.

Ogsaa de neutrale Lande mærkes af Krigens Ulykker. Dels har de, i Kraft af det herskende System og bestaaende slette Love, maattet opretholde en kostbar Militærmagt under Krigen, og dels har denne lammet og forstyrret Erhverslivet og alle sociale Funktioner. Ogsaa Danmark har faaet dette at føle. Arbejdsløsheden breder sig i en uhyggelig Grad. Nød og Savn fører den med sig til de Tusinde Hjem. Den af Krigen foraarsagede Dyrtid føjer sin Del til Ulykken. De af det Offentlige paa Arbejderpartiets Initiativ trufne Foranstaltninger kan højst mildne, ikke afbøde Ulykken. Skamløse Spekulanter blandt „Patrioterne“ har til egen Berigelse forøget Landsmænds Nød. — Ja, selv i dette lille, i militær Henseende ganske afmægtige Land, har der vist sig forbryderiske Kræfter, som stræbte at føre ogsaa Danmark ind i Verdenskrigens Kaos.

Midt i alt dette staar Arbejderbevægelsen som det eneste faste Punkt. I alle Lande protesterede Arbejderne imod Krigen indtil det sidste. Trods Belejringstilstand og Censur har Arbejderne i de krigsførende Lande Gang paa Gang dæmmet op mod de løsslupne Lidenskabers alt for vilde Udskejelser og bevaret Muligheden for paany at bygge Bro mellem Folkene. Den fulde Værdi af denne Virksomhed vil først efter Krigen kunne paaskønnes.

Overalt, hvor Arbejderbevægelsen har haft Lejlighed til at ytre sig, har den paapeget Krigens kapitalistiske og imperialistiske Aarsager og holdt fast ved sine egne Grundsætninger. Vi erindre blot om Konferencerne i Lugano og i København, i Paris og i London samt om Manifesterne, der har været udsendt af de faglige Hovedorganisationer i Nordamerika og Frankrig. Om Underklassen alle Vegne fuldtalligt havde fylket sig til Arbejderbevægelsen før Krigen, da var Krigen aldrig kommen; thi Arbejderklassen vilde da have haft Styrke nok til at forhindre den.

Mere end nogen sinde før er der da Anledning for Arbejderne til den 1. Maj at demonstrere for de gamle Krav og samle nye Meningsfæller under de røde Faner.

Ogsaa Danmarks Arbejdere bør demonstrere den 1. Maj, demonstrere mod hjemlige rovgridske Kapitalister og imod hjemlige politiske Mørkemænd og — først og fremmest — imod enhver Antydning af Tanke om Danmarks Indblanding i Krigen. I Tilslutning til de andre Landes Arbejdere bør vi demonstrere for **den lovfæstede 8-Timers-Maksimalarbejdsdag** og **anden nødvendig Arbejderbeskyttelse,** for **Samfundets Demokratisering** og for **fredeligt Samvirke mellem Lande og Nationer.**

I Overensstemmelse med foranstaaende og med de organiserede Arbejderes bedste Traditioner opfordrer da Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund alle Arbejderorganisationer i de forskellige Byer til at foranstalte Demonstration

Lørdag den 1. Maj.

Paa Fællesmødet d. 24. Maj d. A. vedtog de københavnske Fagforeningers Bestyrelser følgende

RESOLUTION:

„Fællesmødet vedtager, at der den 1. Maj skal arrangeres Procession gennem Gaderne ud til Fælledparken, hvor der holdes Taler og afsynges Sange. Om Aftenen afholdes Sammenkomster i vore Forsamlingsbygninger.

Trods det, at Militarismen lægger sin øde Haand over store Dele af Samfundet, maa det være Arbejderklassens Opgave overalt i Landene at staa fast om Organisationerne og ved enhver Lejlighed *samlet* at *demonstrere* for Arbejdernes almindelige Klassekrav og ***protestere*** mod Kapitalismen og Militarismen.

Fællesmødet opfordrer derfor samtlige københavnske faglige og politiske Foreninger til af al Kraft at virke for, at Tilslutningen saavel til Processionen som til Møderne bliver saa stor som mulig.

Fællesmødet opfordrer endvidere samtlige organiserede Arbejdere til at fejre 1. Maj ved almindelig Arbejdshvile."

Tobaksarbejderne bør ikke mangle i denne Demonstration mod alt det Vanvid og al den skammelige Spekulation, der nu værre end nogensinde florerer.

Englands Arbejderkvinder.

Formanden, Marion Phillips, og Forretningsføreren, Mary Longmann, har paa den britiske Afdeling af det internationale, socialistiske Kvinderaads Vegne udstedt følgende Opraab:

I Aar holder den britiske Afdeling af Kvindernes internationale socialistiske Organisation sit Aarsmøde under sørgelige internationale Forhold. Vore Søstre og Arbejdskammerater i andre Lande sørger som vi over Ødelæggelserne i Frankrig og Belgien, i Østprøjsen og Galicien. Alle er vi bedrøvet over de tilintetgjorte Hjem, over de flygtende og skrækslagne Kvinder og Børn, over de mange dræbte og saarede Mænd, ligegyldig til hvad Nation, vi hører. Det er som om gamle barbariske Tider atter fik Livskraft, men til Trods herfor føler vi, at dette maa være sidste Gang, at Europas Militarister skal sende Arbejderne i Døden.

Kapitalismen, Klassetyrranniet, og Demokratiets Vanskelighed ved fuldtud at udnytte sin Styrke, har bragt en Krig over os alle, større og frygteligere end nogen tidligere.

Vi Kvinder, der jo er udelukkede fra fuld Deltagelse i Statsstyrelsen, kan ikke være saa ansvarlige som Mændene for denne Tilstand, men selv om dette er saa, falder Krigens Byrder alligevel allertungest paa os. Vort Lands socialistiske Arbejderkvinder vil derfor uophørlig arbejde for at faa Fred igen; en varig Fred, der kan give os Haab om, at Krig endelig en Gang maa ophøre, som kan værge os mod hemmelige diplomatiske Aftaler, og bortskaffe hele det hemmelige Diplomati. Og den Fred skal føre os til et forenet Europa, til „de forenede evropæiske Stater", grundede paa alles, Mænds som Kvinders, Ligestilling, paa lige Ret for fattig som for rig. Vi imødeser nye Tider, da vi atter skal mødes tværsover Landegrænserne, alle vi Arbejdere, til broderlig Samvirken. Og da skal vor internationale Organisation, der nu synes brudt, atter knytte os sammen med ny, men nu uløselige Baand, i Kraft af frie Staters frie Borgeres Samarbejde.

Vi Kvinder i Stor-Britannien forstaar, at Kvinderne i de af Krigen umiddelbart hjemsøgte Lande

maa lide endnu meget haardere end vi gør her i vort Land, og derfor vil vi gærne sende Eder, kære Søstre og Kammerater i de andre Lande, et Budskab med vor inderlige Hilsen og vort Haab om, at Fremtiden maa blive lysere for os alle, og ikke længere skal plettes af Krigens Barbari.

Norge.

Tobaksarbejderforbundets 3. Kongres.

Vort Broderforbund i Norge afholdt sin 3. Kongres i Kristiania i Dagene 1.—5. April incl. Kongressen bestod ialt af 31 Deltagere, nemlig 21 af Afdelingerne valgte Delegerede, Forbundsstyrets 7 Medlemmer samt som Gæster: Den norske Landsorganisations Formand, Ole Lian, Förtroendemanden for Tobaksarbejderforbundet i Sverige, Alb. Kindstrand, og Formanden for Tobaksarbejderforbundet i Danmark, Alfr. Christiansen.

Af Beretningen om Virksomheden siden sidste Kongres (i 1913) fremgik det, at Medlemsantallet var jævnt stigende, idet dette fra at være 686 pr. Januar 1913 nu var 1044 pr. December 1914.

Der er i Perioden oprettet en ny Afdeling i Arendal, saa at Forbundet nu bestaar af 8 Afdelinger, hvoraf 4 i Kristiania. Forbundet har bestaaet sin første store Styrkeprøve med Arbejdsgiverforeningen og bestaaet den med Glans. Efter en Strejke, der varede fra 2. Januar til 9. Maj, afsluttedes ny Overenskomst, som gav de Arbejdere, Strejken omfattede, betydelige Lønforhøjelser.

Forhøjelserne udgør for alle Gruppers Vedkommende fra 6 til 50 %. Den aarlige Merfortjeneste beløber sig i Gennemsnit pr. Arbejder til ca. 131 Kr.

Strejken var en Følge af Lønkrav, der var fremsat af Cigararbejdere, Cigarillosarbejdere, Sorterere og Tobakstilberedere paa Cigarfabriker, medens de øvrige Brancher: Skraa-, Røg- og Snustobaksarbejdere, Skraadæksmagere og Cigaretarbejdere ikke havde opsagt Overenskomsterne. Fra 28. Februar erklæredes Sympatistrejke for de sidstnævnte Brancher, saa at omtrent alle Forbundets Medlemmer i Kristiania var i Strejke.

Om selve denne omfattende Lønbevægelse, der tillige blev en Kamp om Organisationen, førtes der nogen Diskussion; men de 3 Dages Forhandlinger om Beretning og Regnskab drejede sig væsentlig om et betydeligt Underslæb, begaaet af Kassereren for Afdeling 1 i Kristiania.

Beretning og Regnskab godkendtes til Slut med 11 St. imod 10.

Et Forslag, om at Medlemmerne skulde anskaffe og bære et Mærke, som godtgjorde, at de var organiserede, forkastedes enstemmigt.

Fra Forbundsstyret forelaa Forslag om at forhøje Afdelingernes Kontingent til Forbundet. Dette er nu for Klasse A. (Medlemmer, der tjener mere end 12 Kr. pr. Uge) 40 Øre ugentlig. For Klasse B. 20 Øre.

Forslaget gik ud paa at oprette en ny Klasse A. for de Medlemmer, hvis Fortjeneste var over 24 Kr. pr. Uge, saa at Kontingentet vilde blive:

Klasse A. (Fortjeneste over 24 Kr.) 60 Øre
— B. (— fra 12—24 —) 40 —
— C. (— 12 Kr. og derunder) 20 —

Hertil sluttede sig et Forslag om Inddeling i Klasser og Anciennitet ved Udbetaling af Strejke- og Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Det vedtoges at sende Forslaget til Urafstemning med Kongressens Anbefaling.

Denne Afstemning skal være afsluttet senest 1. Oktober d. A.

Efter at en Del mindre betydende Lovændringer var behandlede og delvis vedtagne, behandledes et Forslag om nye Love for Arbejdsløshedskassen. Grunden til Fremsættelsen af Forslag til nye Love var en af sidste Kongres vedtagen Beslutning om eventuelt at søge Kassen statsanerkendt.

Det vedtoges enstemmigt *ikke* at søge Kassen anerkendt, hvorefter Lovene er uforandrede.

Valget af Forretningsfører og Forbundsstyre udsattes, ligesom Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Kongressens Deltagere indkaldes til et nyt Møde senere paa Aaret i denne Anledning. Inden Kongressens Afslutning holdt Alb. Kindstrand et udførligt Foredrag om Tobaksmonopolet i Sverige og de deraf flydende Forhold for Tobaksarbejderforbundet. Af dette Foredrag skal jeg i et senere Nr. af Fagbladet give et sammentrængt Referat.

Alfr. Christiansen.

Ny Overenskomst.

Med Cigaretfirmaet „Arraks“ i København er i denne Maaned ført en Række Forhandlinger om Løn- og Arbejdsforhold, der er resulteret i en Overenskomst med ret væsentlige Forbedringer for Arbejderne.

Firmaets Arbejdere har indtil fornylig været uorganiserede, men er nu alle Medlemmer af Fagforeningen.

Fabriken fremstiller udelukkende Haandcigaretter i Lighed med Firmaet Michow i København.

Forhøjelserne, der opnaaedes, andrager gennemgaaende 25 %.

Arbejdstiden er $8^1/_4$ Time pr. Dag. De ugelønnede Arbejdere faar Betaling for Helligdage. Tillidsmandsinstitutionen er gennemført.

Overenskomsten, der paa alle Punkter staar paa Højde med de Forhold, vi har paa tilsvarende Fabriker, kan til enhver Tid opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Derude fra.

Danske i Amerikas Forenede Stater.

Ifølge „Statistiske Efterretninger" fandtes der ved Folketællingen 1910 i Amerikas Forenede Stater en Befolkning paa noget over 93 Mill. Mennesker. Deraf var ikke minde end 32 Mill. af „fremmed Oprindelse", under hvilket Begreb man i den amerikanske Folketællingsstatistik inbefatter dels dem, der selv er fødte i Udlandet, dels de Personer, hvis Forældre (eller den ene af dem) er fødte i Udlandet.

I denne Betydning af Udtrykket fandtes der i 1910 i de Forenede Stater 400,000 Personer af dansk Oprindelse, nemlig 182,000, der var fødte i Danmark, 147,000, hvis Forældre begge var fødte i Danmark, og 71,000, der var fødte i „blandet Ægteskab", d. v. s. at enten Faderen eller Moderen var født i Danmark, medens den anden af Forældrene var født i de Forenede Stater.

Folketællings-Beretningen giver en Række nærmere Oplysninger om den egentlige dansk-fødte Befolkning. Antallet er stærkt steget i Tidens Løb, saaledes som det ses af nedenstaaende:

Aar	Antal Personer, fødte i Danmark, levende i de Forenede Stater
1860	10,000
1870	30,000
1880	64,000
1890	133,000
1900	154,000
1910	182,000

Der er kun 100 Kvinder for hver 150 Mænd.

Fra Afdelingerne.

Lørdag den 28. Marts fejrede vor Kollega *Valdemar Hansen* sit Sølvbryllup.

Vi ønsker i den Anledning Vald. Hansen og Hustru hjertelig til Lykke.

Vi mindes, sammen med mange andre, Vald. Hansen for hans Arbejde indenfor Faget og som tidligere Medlem af Hovedbestyrelsen.

For Afdelingen i Nakskov

Alfr. Lind.

Maa ogsaa vi sende vore bedste Ønsker til Vald. Hansen og Hustru paa Højtidsdagen.

Vi, som gennem en Aarrække har kendt Vald. Hansens varme og ærlige Interesse for at skabe de bedst mulige Forhold for Fagets Udøvere, kan sende vor Lykønskning af et godt Hjerte til vor gode og brave Kammerat.

Red.

Dyrtidstillæg.

Enkelte Firmaer indenfor Faget har i Anledning af Dyrtiden givet Tillæg til Arbejderne.

Vi nævner: Obel, Aalborg, A. Schmidt, Hellerup, og American Tobacco Co., København.

Endvidere har Firmaet A. M. Hirschsprung & Sønner givet et Tillæg til Tilberederne.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{18}/_{3}$ 1915.

1. Afdelingen i Vejen meddeler, at Forholdene paa Valdeiers Fabrik efterhaanden er bleven ganske utilladelige, særlig med Hensyn til det udleverede Materiale, af hvilket der udleveredes et aldeles utilstrækkeligt Kvantum.

Efter at Formanden yderligere havde belyst de derværende Forhold, vedtoges det, at bemyndige Afdelingen til at henvende sig til Fabrikanten angaaende de paaklagede Forhold, og hvis en tilfredsstillende Ordning ikke kunde opnaaes ved Forhandling, da at standse Arbejdet.

2. Firmaet P. Wulff meddeler i en Skrivelse, at flere Arbejdere har forladt Fabrikken, uden at de forinden dette skete har givet Mesteren Meddelelse herom. Firmaet har intet foretaget sig i dette Tilfælde, men stiller i Udsigt at ville tage Repressalier i Gentagelsestilfælde. Firmaet henviser til at Sammenslutningen har godkendt dettes Fortolkning af den omhandlede Paragraf.

Det vedtoges at svare Firmaet, at Forbundet maatte fastholde den af Forbundet i en tidligere Skrivelse fremsatte Opfattelse.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 3.
Aarhus: O. Jørgensen, Bissensgade 6 1.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 2.
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 2.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 2.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 2.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 2.
Randers: V. Petersen, Dronningensgade 13, 2.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 3, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bahm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 9 | 1. Maj 1915 | 11. Aargang

Arbejdsløshedstællingen

den 20. Marts 1915

omfatter 138,000 organiserede Arbejdere, og heraf var 20,500 arbejdsløse, hvilket er 14,8 %, og der har siden Tællingen den 23. Januar været en Nedgang af 2,8 %, hvilken Nedgang er langt ringere end der under normale Forhold plejer at finde Sted paa denne Tid af Aaret. Men hertil kommer, at medens der er Nedgang i en Række Fag, saa er der navnlig i Bygningsfagene og dermed beslægtede Fag en meget betydelig Opgang, hvilket vil kunne ses af nedenstaaende Tabel:

	Antal Medl., hvorom Oplysning foreligger d. 20. Marts 1915	Arbejdsløshedsprocent		
		20. Marts 1915	23. Jan. 1915	31. Marts 1914
		pCt.	pCt.	pCt.
Tilvirkning af Næringsmidler m. m.				
Mølleriarbejdere	446	3,8	2,2	3,9
Bageri- og Konditoriarbejdere	2529	9,6	9,5	9,2
Sukkervarearbejdere	629	3,3	6,5	1,6
Bryggeriarbejdere	3924	1,9	2,8	9,1
Slagteriarbejdere	3074	4,2	3,3	14,4
Skraatobaksarbejdere	635	1,9	2,0	5,2
Tobaksarbejdere	6012	2,7	4,8	5,2
Tekstilindustri.				
Tekstilarbejdere	5786	1,7	2,9	4,8
Rebslagere	169	3,6	6,6	—
Beklædningsindustri m. m.				
Skræddere	4501	2,9	11,0	3,5
Hattearbejdere	372	1,3	3,1	3,7
Skotøjsarbejdere	2967	1,9	2,0	4,5
Barberere	447	10,1	12,1	8,2
Jordarbejder, Bygnings- og Møbelindustri.				
Brolæggere	143	51,7	59,5	27,7
Murere	5820	59,4	67,0	17,1
Murarbejdsmænd	850	38,5	49,3	12,2
Hustømrere	4143	33,8	35,2	7,4
Skibstømrere	670	2,5	2,9	1,4
Snedkere	7041	22,8	30,4	8,3
Billedskærere	147	8,8	26,9	„
Forgyldere	117	12,0	8,2	„
Glarmestre	145	22,1	17,5	14,9
Malere	4481	38,5	53,4	13,9
Sadelmagere og Tapetserere	1493	0,7	11,9	7,3
Trævareindustri m. m.				
Træindustriarbejdere	2300	8,6	13,2	4,0
Bødkere	752	4,1	3,9	8,2
Drejere	255	7,8	14,0	4,2
Karetmagere	888	5,5	8,7	3,9
Korkskærere	230	0,0	2,6	5,2
Børstenbindere	240	1,7	4,2	2,5
Kurvemagere	140	0,0	1,5	0,7
Læderindustri.				
Lohgarvere	198	0,0	0,7	0,6
Sten-, Ler- og Glasindustri.				
Keramikere	767	4,7	6,4	0,4
Pottemagere	102	2,9	2,8	2,0
Stenarbejdere	469	12,2	16,5	7,6
Glasarbejdere	414	0,0	—	0,6
Metalindustri m. m.				
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	—	—	4,0	1,1
Kobbersmede	137	2,2	—	—
Blikkenslagere	1083	16,6	15,1	7,3
Jern- og Metalslibere	—	—	8,4	3,1
Gørtlere og Metalarbejdere	385	4,9	7,8	7,7
Urmagere	201	4,0	4,5	—
Smede og Maskinarbejdere	12852	1.9	3,8	4,0
Formere	1447	5,7	9,3	9,3
Elektrikere	1357	10,8	9,4	3,6
Papirindustri.				
Papirindustriarbejdere	1138	0,6	0,1	8,0
Grafisk Industri.				
Bogbindere	1338	7,8	14,7	3,2

	Antal Medl., hvorom Oplysning foreligger d. 20. Marts 1915	Arbejdsløshedsprocent		
		20. Marts 1915	23. Jan. 1915	31. Marts 1914
		pöt.	pCt.	pCt.
Litografer	375	4,5	7,4	2,6
Typografer	3911	7,9	10,7	2,5
Andre Fag.				
Kedel- og Maskinpassere	1551	3,9	3,9	3,3
Gartnere	217	18,9	31,2	1,1
Kellnere	964	19,4	19,1	9.6
Kvindeligt Arbejderforbund	2741	8,2	7,5	2,1
Brødkuske	290	1,4	1,4	—
Handels- og Kontormedhjælpere	4386	3,1	4,3	—
Lager- og Pakhusarbejdere	695	2,6	0,9	—
Dansk Arbejdsmandsforbund.				
Afdelinger i Hovedstaden	12540	20,0	19,7	14,1
— i Provinserne	24492	24,6	26,1	18,5
For *Hovedstaden* anføres Tallene for følgende enkelte Afdelinger af D. Arbejdsmandsforbund:				
Jord- og Betonarbejdere	2771	38,9	44,1	30,4
Trælagerarbejdere	294	7,2	9,0	15,9
Lager- og Pakhusarbejdere, Afdeling 1907	365	4,4	6,0	—
Mælkeriarbejdere	290	0,7	0,3	1,8
Brænderiarbejdere	144	1,4	0,7	4,0
Fabrikarbejdere	1508	3,1	4,9	7,3
Arbejdsmænd i Støberier og Maskinfabriker	1375	4,4	6,7	6,4
Oliemøller	283	2,5	3,4	3,4
Garveri-, Hud- og Skindarb.	175	1,1	2,5	1,5
Toldbodarbejdere	427	0,0	0,2	4,3
Havnearbejdere	2177	57,0	93,4	17,4

Antallet af Indkaldte har holdt sig konstant paa omkring 10,000. Antallet af Understøttede var i Januar 15,000 og nu i Marts 11,700; denne Nedgang betyder ikke, at der nu er færre Arbejdsløse end i Januar, men der er nu flere, som har opbrugt deres Understøttelsesret, idet det kun er 57 pCt., men i Januar var 65 pCt. af de Arbejdsløse, der fik Understøttelse fra Arbejdsløshedskassen.

Arbejde paa indskrænket Tid, der i Krigens første Maaneder blev indført i mange Virksomheder, finder nu kun Sted i ret begrænset Omfang, idet kun 3,2 pCt. af samtlige Arbejdere indberettes at have indskrænket Arbejdstid. De Fag, indenfor hvilke man træffer de største Tal, er Tekstilindustrien med 340 Arbejdere eller 5,9 pCt., Snedkerfaget 570 (8,1 pCt.), Træindustriarbejdere 287 (12,5 pCt.), keramisk Industri 355 (46,3 pCt.), store Jærnindustri (Smede og Maskinarbejdere samt Formere) 426 (3,0 pCt.), Elektrikere 405 (29,8 pCt.) og endelig forskellige Afdelinger indenfor Arbejdsmandsforbundet med 1175 Arbejdere.

Tobaksmonopolet i Sverige.

Foredrag af Förtroendemanden for Tobaksarbejderforbundet i Sverige, refereret ved *Alfr. Christiansen.*

Tobaksindustrien i Sverige har igennem Aarene konkurreret sig selv omtrent ihjel, idet man under den skarpe Konkurrence har givet Forhandlerne en Rabat paa de købte Varer — i visse Tilfælde op til 60 % af Varens Salgspris.

For nogle Aar siden dannedes en Sammenslutning af Tobaksfabrikanter (Trusten), omfattende ca. 40 Fabrikanter. Medens Forbundet hidtil havde kunnet forhandle med de enkelte Fabrikanter, maatte nu de fleste Sager afgøres af Hovedledelserne. Trusten koncentrerede Virksomhederne stærkt, vistnok med Henblik paa det bebudede Tobaksmonopol, som Trusten ventede at den skulde overtage. Trusten stod i en vis Forbindelse med den daværende Regering, hvad der bestyrkede denne Opfattelse.

Da Overenskomsterne mellem Trusten og Forbundet kunde opsiges til Ophør den 1. Januar 1913, turde ingen af Parterne opsige disse, da man ventede Spørgsmaalet om Monopolet afgjort i 1913. Dette skete ikke, og man forlængede da Overenskomsten til 1. Maj 1914.

Monopolforslaget skulde afgøres i Rigsdagen i Foraaret 1914, men bortfaldt da Rigsdagen opløstes. Da det ikke var sikkert, at Forslaget vilde komme op i Sommeren 1914, blev der den 29. Juni truffet Overenskomst, gældende indtil Monopolet blev endelig vedtaget.

Da Krigen udbrød i August 1914, foretog Trusten meget store Indskrænkninger i Arbejdstiden, og imidlertid blev Monopolet — som igen var forelagt Rigsdagen — vedtaget den 9. September, og i Forbindelse hermed forhøjedes Tolden den 13. September paa Tobak og Cigarer. Denne Toldforhøjelse traadte i Kraft straks. Tolden paa Raatobak forhøjedes fra 1 Kr. til 3 Kr. pr. kg og for Cigarer fra 4 Kr. til 7 Kr. pr. kg. Denne sidste Sats nedsættes d. 1. Juni d. A. til 6 Kr. pr. kg og Raatobakstolden til 1 Kr. pr. kg.

Straks efter at Monopolet var vedtaget, afskedigede Trusten alle sine Haandarbejdere, der væsentlig var beskæftigede ved Fabrikation af Cigarer, hvis Salgspris var 15 Øre og opefter.

Da Monopolet var en Kendsgerning, sluttedes Overenskomst den 22. Oktober med Trusten og derefter med de ca. 35 Fabrikanter, som er udenfor denne. Denne Overenskomst gælder til 1. Juni d. A., da det Selskab, som har forpagtet Monopolet, overtager al Fabrikation af Cigarer, Cigaretter, Røgtobak o. s. v.

Ved Overenskomsten af 29. Juni forhøjedes Minimallønnen paa Formcigarer til 11 Kr. pr. m., og da Basis for Lønnen er Salgsprisen, steg Minimallønnen automatisk til 12 Kr., da alle Priser paa Cigarer forhøjedes.

Arbejdsløsheden blev meget stor, saaledes var i

Januar Maaned henved 1200, eller ca. 50 % af Forbundets Medlemmer helt arbejdsløse.

Hidtil har Forbundet udbetalt ca. 60,000 Kr. i Understøttelse til sine Medlemmer. Staten har indtil den 1. Marts d. A. ydet de Arbejdsløse en Pengeunderstøttelse, varierende fra 80 til 125 Øre pr. Dag plus 25 Øre daglig for hvert Barn. Fra 1. Marts er disse Understøttelser forhøjet, saa de andrager fra 125 til 175 Øre plus 30 Øre for hvert Barn, alt pr. Dag. Der er hertil bevilget et Beløb af 360,000 Kr.

Antagelig vil Trusten standse al Virksomhed den 1. Maj, og Monopolselskabet paabegynder først Fabrikationen den 1. Juni, fra hvilken Tid al Fabrikation af Private ophører. Man kan sælge væk af Lagrene indtil 1. Juli, fra hvilken Tid der indføres et Stempelmærke, af hvilket der svares en Afgift af 1 Kr. pr. 100 Stk. Fra den 1. November kommer der yderligere et Stempelmærke til et Beløb af 5 Kr. for hver Forpakning af Cigarer eller Cigarillos. For Cigaretter 1 Kr. for hver Forpakning. Derved umuliggøres Salget af de Varer, som ikke har Monopolets Mærke. Fabrikanterne indretter sig derefter, hvorved Arbejdsløsheden vokser.

Selskabet, der har forpagtet Monopolet, ledes af en Bestyrelse, som bestaar af 8 Medlemmer, hvoraf Staten vælger Formanden samt 3 Medlemmer, Selskabet de andre 4. Ved Stemmelighed er Formandens Stemme afgørende, og Staten er altsaa i født Flertal i Bestyrelsen.

Aktieejere kan ikke indvælges i Bestyrelsen af Staten. Efter 10 Aars Forløb er Staten berettiget til at overtage Monopolet i sin Helhed.

Efter d. 1. Juni d. A. kan kun Monopolselskabet indføre Raatobak og kun dette kan fabrikere Tobaksfabrikata. Derimod er det ikke forhindret at Handlende kan indføre færdige Varer, dog faar Selskabet Indflydelse paa, for hvilken Pris disse maa sælges, idet dette ansætter Prisen paa følgende Maade: Foruden Tolden af 6 Kr. pr. kg tillægges en saakaldet Licenseafgift, som udgør f. Eks. for Cigarer 15 % af Priskurantprisen (senere er foreslaaet 20 %) som Skat til Staten. Dertil et Beløb, tilsvarende hvad Monopolet paalægger Tobaksvarer med samme Priskurantpris, beregnet efter sine Omkostninger og Avance. Til Omkostninger beregnes ikke Raamaterialernes Pris samt Arbejdsløn for den færdige Vare.

Det vil antageligt blive næsten ugørligt at indføre Tobaksvarer, idet Prisen for disse bliver uforholdsmæssig høj. Man regner f. Eks. med, at en Cigar som Yruracbat, der nu sælges for 17 Øre i Detajl (forud 15 Øre) ikke vil kunne sælges under 25 Øre pr. Stk. Der er hidtil blevet importeret ca. 40 Mill. Cigarer aarlig.

Naar Selskabet kommer i Drift, vil sandsynligvis Fabrikationen af Cigarer senere blive henlagt til kun 3 Byer, nemlig Stockholm, Gøteborg og Malmø.

Selskabet antager kun den Arbejdskraft, som det mener at have Brug for, og man mener, at ca. 1000 Personer — eller 20 % af samtlige i Tobaksindustrien beskæftigede — vil blive overflødige, heri er medregnet Fabrikanter, Fabriksmestre osv. Det er ikke udelukket, at Udlændinge kan antages; men Sandsynligheden taler for, at man fortrinsvis antager svenske Arbejdere.

Til de Arbejdere, som ikke antages af Selskabet, bliver der udbetalt en Erstatning efter bestemte Regler. Betingelsen for overhovedet at faa Erstatning er: 1. At have været beskæftiget ved Faget i 4 Aar. 2. At have svensk Borgerret. Dog kan Udlændinge, som har arbejdet i Sverige i 3 Aar, endnu erhverve Borgerret.

Erstatningen beregnes efter Gennemsnitsfortjenesten for 2 Aar. Nogen Grænse for Erstatningens Størrelse er ikke fastsat; men vi vil tage et Eksempel.

Under Forudsætning af, at Fortjenesten har været gennemsnitlig 1200 Kr. pr. Aar, vil Erstatningen eksempelvis andrage:

Arbejdere fra 18 til 21 Aar = Kr. 1200,00
„ „ 21 „ 23 „ = „ 1680,00

og derefter stigende med 480 Kr. for hvert andet Aar Arbejderen er ældre, indtil 41 Aar, hvilken faar 6000 Kr. i Erstatning.

Selskabet kan ikke være Medlem af Arbejdsgiverforeningen, hvorved Arbejderne ikke kan komme ud i en af Arbejdsgiverforeningen dikteret Lock-out; men til Gengæld kan Arbejderne ikke etablere Sympatistrejke.

Ved Overenskomsts Indgaaelse kan der strejkes; men er Overenskomsten indgaaet, vil Forholdet antagelig blive det, at alle Stridigheder mellem Selskabet og Forbundet skal afgøres ved Voldgift.

Tobaksarbejderforbundets Syn paa Forholdene er, at der — *hvis Monopolet ikke var blevet gennemført* — vilde være kommet en meget høj Told paa Tobak, som havde umuliggjort al Fabrikation ved mindre Fabrikanter, og Trusten derved var blevet eneraadende, saa foretrækker vi Monopolet, da Rigsdagen gennem Regeringen har Indflydelse paa dettes Ledelse.

Naar der ovenfor er sagt, at der kan strejkes ved Overenskomstens Fornyelse, er dette ikke fastslaaet i Loven om Monopolet; men det er Forbundets Opfattelse, at dette er Forbundets Ret.

Giv Agt.

Der er nu ordnede Arbejdsforhold i Kristiania, og Arbejde kan søges dér; men for at undgaa for stor Tilstrømning af Tilrejsende og dermed Arbejdsløshed, maa de, der agter at søge Arbejde, først henvende sig til Tobaksarbejderforbundets Kontor, Møllergaden 18, Kristiania.

Alfr. Christiansen.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Marts Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	586	6	4	170	217	70
Aarhus	88	3	3	72	68	85
Esbjerg	145	4	4	32	28	80
Fredericia	123	2	3	63	11	05
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	113	1	0	10	15	10
Horsens	168	5	2	52	22	25
Kolding	105	6	6	204	52	50
Nakskov	43	0	0	0	1	15
Nyborg	60	2	2	56	2	30
Nykøbing F.	70	1	1	27	8	25
Nykøbing J.	50	4	3	86	37	90
Næstved	10	0	0	0	5	45
Odense	258	14	11	274	146	10
Randers	16	2	2	48	16	30
Skelskør	5	1	0	10	8	40
Slagelse	59	1	1	27	19	80
Svendborg	49	0	0	0	0	00
Vejle	17	1	0	2	5	30
Viborg	55	0	0	0	0	00
Vejen	12	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden"	3350	114	125	2784	1055	85
Cigarsortererne	574	8	4	150	53	25
Hovedkontoret		0	0	43	125	95
	5962	175	171	4110	1902	25

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{15}/_{4}$ 15.

1. Kendelsen i Voldgiftssagen angaaende Betaling for Lukkedage til fastlønnede Arbejdere er afsagt.

Fabrikanterne er derefter ikke forpligtede til at betale for Lukkedage, undtagen i de Tilfælde, hvor dette hidtil har været Kotume.

2. Firmaet P. Wulff meddeler, at det ser sig nødsaget til at lukke Fabriken den 3. April.

Firmaet agter at betale de ugelønnede Arbejdere for denne Dag, men værger sig imod, at der deraf skabes et Præcedens for Fremtiden.

3. Der er oprettet Overenskomst med Cigaretfabriken „Araks".

Personalet har før været uorganiseret, og Lønnen var lav.

Arbejderne er nu alle Medlemmer af Forbundet, og de opnaaede Lønninger betyder en Forhøjelse af ca 25 %. Overenskomsten kan opsiges til enhver Tid med 3 Maaneders Varsel.

4. Hos Firmaet P. Wulff har Tilberederne en Dag forladt Fabriken, da der var utilstrækkelig Varme i Lokalet.

Denne Standsning bevirkede, at en Del af det øvrige Personale havde været ledig en Dag.

Disse anmoder nu om Understøttelse for denne Dag, hvilket anbefales af Afdelingens Bestyrelse.

Det vedtoges at afslaa Anmodningen.

5. Formanden meddelte, at der paa sidste Fællesmøde med Sammenslutningen havde foreligget en Sag, som var indanket af Firmaet Horwitz & Kattentid. Firmaet klager over en af Strippernes Tillidsrepræsentanter, som efter Firmaets Mening misforstaar sin Opgave og foraarsager Uro paa Fabriken.

Firmaet forlanger nu, at Forbundet skal foranledige, at Tillidsrepræsentanten trækker sig tilbage, og der vælges en anden. Det besluttedes at udsætte den nærmere Behandling af Sagen til Hovedbestyrelsesmødet.

6. Det vedtoges at afholde Hovedbestyrelsesmøde Søndag den 25. April.

Derude fra.

Fagforeningerne og Krigslaanet i Østrig.

Centralforbundet af Bygningsarbejdere i Østrig tegnede 100,000 Kr. Krigslaan, ligeledes den frie Bogtrykker-Organisation i Ungarn. Det ungarske Bogtrykkerforbund erklærede, at det vilde bidrage til, at Regeringen kunde yde en social Hjælpeaktion.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 ².
Aarhus: N. Hansen, Sjællandsgade 122.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 ².
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 ².
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 ².
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 ².
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 ².
Randers: V. Petersen, Dronningensgade 13, 2.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 ³, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 10 | 15. Maj 1915 | 11. Aargang

Vore kooperative Foretagender.

I.

Forstaaelsen blandt Arbejderne.

Under de frygtelige Tilstande, der hersker rundt om i Europa for Tiden, og som herhjemme navnlig har sat sine Spor i en stærk Opskruning af Priserne paa Livsfornødenhederne, har det sin Interesse at kaste et Blik paa vore kooperative Foretagender — Produktionsforetagender saavel som Konsumtionsforetagender — og se, hvorledes Stillingen er hertil, hvilken Gavn disse Foretagender har udvist og hvilken Gavn de kunde have udøvet i Tilfælde af, at Arbejdernes store Masse omfattede dem med større Interesse og Forstaaelse, end Tilfældet desværre er.

Vi vil gerne til Indledning aftrykke et Uddrag af en Artikel, omhandlende specielt Bryggeriet „Stjernen", der fandtes i vort Fagblad for et Par Aar siden:

„For kort Tid siden afholdt „De forenede Bryggerier" (Bryggerringen) Generalforsamling. Ved denne var det eneste Tvistpunkt, hvorledes man bedst kunde fordele det store Overskud uden at vække for megen Opsigt. Overskudet var saa stort, at man ikke vovede aabenlyst at udbetale det hele til Aktionærerne som direkte Dividende, men vedtog en Del Henlæggelser til Reservefond, Fornyelsesfond o. s. v., langt over det normale; og dog kunde man ikke faa Bugt med hele Overskudet, men snakkede om Udstedelse af Friaktier.

Naar man hører om disse Millionoverskud, der udelukkende gaar i Lommen paa fede Snyltere, der ikke gør en Times Arbejde i Samfundet, da faar man en kvalm Følelse af, hvor langt Arbejderne endnu er tilbage i økonomisk Fremsyn. Forholdet er jo det, at langt den største Del af Ølproduktionen konsumeres af Arbejderne; men i ganske horribel Tankeløshed støtter en Masse Arbejdere de mest robuste Storkapitalister, der netop findes indenfor Ølindustrien, ved at konsumere deres Produkter.

Naar man tager i Betragtning, at Bryggeriet „Stjernen", der udelukkende ejes af de organiserede Arbejdere, og for en stor Del arbejder med Fagforeningernes Penge, sidste Aar gav et Overskud af 80,000 Kroner, medens de privatkapitalistiske Bryggerier giver flere Millioner, da forbavses man i den Grad, at Tanken næsten staar stille. Hvilken topmaalt Uvidenhed! hvilken meningsløs Inkonsekvens kan foranledige dette? Jo, spørg Kollegerne, og Du vil faa de mest modstridende Forklaringer; men for de flestes Vedkommende er det ren og skær Tankeløshed og Mangel paa Forstaaelse og Kendskab til den kolossale Magt, Arbejderne ejer i sin Forbrugsevne.

Jeg erindrer saaledes en yngre Kollega, der paa en Generalforsamling i en af Tobaksarbejderforbundets Afdelinger stod op og kritiserede, at „Stjernen" kun havde givet 2000 Kr. til de Arbejdsløse. Der var det Aar en meget stor og ondartet Arbejdsløshed, og han fandt, at „Stjernen" meget godt kunde have givet et betydeligt større Beløb. Svaret var det simple, at hvis alle Arbejdere støttede Bryggeriet, kunde det i Stedet for 2000 yde Hundrede Tusinder til de Arbejdsløse. En halv Time senere saa man den betræffende unge Mand tillige med en Del af de Kolleger, der havde applauderet hans Kritik, sidde og nyde sig en — *Tuborg*. Det var nu deres Bidrag til de Arbejdsløse!

I det hele er det navnlig en Del af den yngre Generation, der ligesom er kommet for let til de Fordele, den ældre Generation under haarde Kampe og tunge Ofre har tilkæmpet sig Tomme for Tomme. Der er virkelig fremstaaet en Type af Arbejdere, der i Kraft af det organisatoriske Arbejde, deres ældre Kolleger har udført, har faaet en nogenlunde taalelig Stilling med Hensyn til Fortjeneste og Arbejdsforhold, og som derfor, i Stedet for at fortsætte dette Arbejde, har tillagt sig en Flegma og Ligegladhed, der blandt andet giver sig Udslag i, at man i sin

Tankeløshed støtter Kapitalisterne, hvor man ikke er nødt dertil.

Overhovedet kan det desværre ikke bestrides, at de danske Arbejdere, og specielt de københavnske, er meget langt tilbage i kooperativ Henseende. Naar man ser hen til England eller Tyskland, da hersker der i denne Henseende en ganske anderledes Forstaaelse, og dette til Trods for, at der ikke findes mange Lande, hvor Detajlhandleravancen er saa glubende som netop i Danmark.

I Hamburg f. Eks. er det næsten en Sjældenhed at træffe en Cigararbejder, der fører egen Husstand, og som ikke udelukkende forbruger Varer fra Arbejdernes egne kooperative Foretagender. Naar Tobaksarbejderne ved den sidste store Strejke i Bremen og Hamburg klarede Skærene saa forholdsvis godt som Tilfældet var, da bundede dette for en væsentlig Del i, at en meget stor Del gennem deres kooperative Organisationer havde et stærkt økonomisk Rygstød. Herhjemme er der kun gjort svage Tilløb i saa Henseende; stadig løber man Panden mod den Mur af Ligegyldighed og Uforstand, der hersker hos det store Flertal af vore Kammerater.

Vi udbyttes af Kapitalisterne og plyndres af den kolossale Stab Detajlhandlere. I København alene findes omkring 12000 Detajlhandlere, til hvem den arbejdende Klasse maa aflevere 25—30 pCt. af sin Arbejdsfortjeneste. Der klages stadig over den uhyre Prisstigning paa alle Livsfornødenheder, der raabes ofte om, at de Forbedringer, der gennem Fagforeningen opnaas, sluges af denne Prisstigning, og dette er sikkert ikke bar Mundsvejr. Men hvorfor i alle Guders Navn slutter man sig saa ikke i langt stærkere Grad om Kooperationen? Hvis vi Arbejdere organiserede vort Forbrug og samtidig lagde an paa, intensivt og konsekvent at støtte vore Produktionsforetagender, da er der ingen Tvivl om, at vi i høj Grad kunde begrænse den skammelige Udbytning, vi nu er Genstand for.

Vi kommer vel nu dertil, at Brugsforeningsbevægelsen i København faar fast Rod; det er sandelig ogsaa paa Tiden. Jeg siger til Kollegerne: Meld Eder ind i Brugsforeningerne og unddrag Jer derved en Del af Udbytningen — men glem ikke samtidig at støtte vore Produktionsforetagender — lad være at støtte Storkapitalisterne, hvor dette ikke er uundgaaeligt; thi dette bevirker kun, at vi, foruden at blive flaaet, tillige betegnes som det skikkelige Fæ, der selv hjælper til at skære den Kæp, som skal danse paa vore egne Rygstykker — og det værste ved det hele er, at Betegnelsen udgaar fra dem, der med størst Udbytte bruger Kæppen.

(Fortsættes.)

Derude fra.

Monopolet i Sverrig.

Som bekendt træder Monopolet fuldstændig i Kraft i Sverrig den 1. Juni d. A.

Det meddeles nu, at den svenske Finansminister har budgetteret Indtægterne for det første Aar til mellem 10 og 11 Millioner Kroner og dette skal endda være en meget forsigtig Beregning.

Samtidig meddeles, at ingen maa have mere end 10 Cigarer eller Cigarillos, eller mere end 20 Cigagaretter paa sig, naar man rejser til Sverrig; i Tilfælde af større Antal end ovennævnte skal Fortoldning finde Sted.

De tyske Brugsforeningers Omsætning i Aaret 1914 af Cigarer og Tobakker.

Krigen har muligvis ogsaa øvet sin Indflydelse paa Omsætningen af Tobaksfabrikata indenfor Brugsforeningerne i Tyskland. Men til Trods herfor findes dog en ret betydelig Stigning i Omsætningen.

Omsætningen fra Januar til Juli 1914 udgjorte Mark 2,168,726,46 mod Mark 2,197,754,05 for den samme Tid i 1913.

Fra August til December 1914 var Omsætningen Mark 1,964,619,66, for den samme Tid i 1913 androg den Mark 1,782,573,26.

Den samlede Omsætning af Cigarer og Tobakker i 1914 udgør altsaa Mark 4,133,346,12, mod Mark 3,980,327,31 i 1913. Altsaa en Stigning i 1914 paa Mark 153,018,81.

Den samlede Omsætning af alle Varer i 1914 udgjorte M. 157,524,040,68, mod M. 154,047,316,27 i 1913. Altsaa en Meromsætning i Aaret 1914 paa M. 3,476,724,46.

Denne kolossale Omsætning er endda alene for Centralforeningen „Die Grosseinkaufsgesellschaft", der som bekendt ikke omfatter alle Brugsforeninger i Tyskland, selv om den tæller langt de fleste.

Monopolplaner i Rusland.

Som bekendt har den russiske Regering i Anledning af Krigen forbudt alt Salg af „Vodky" (Brændevin).

Naar man erindrer, at Snapsmonopolet aarlig indbringer den russiske Stat omkring 500—600 Mill. Rubel, vil man forstaa, at Staten føler det, navnlig da Krigen koster uhyre Summer daglig.

Der fremkommer derfor stadig en Masse Forslag, saavel fra private Folk som fra ledende Presseorganers Side, alle tagende Sigte paa at skaffe Staten forøgede Indtægter.

Blandt disse Forslag er et af de hyppigst forekommende – Foreslaget om at monopolisere Tobaksindustrien.

For Tiden findes i Rusland følgende Afgifter til Staten af Tobakken: 1. Den saakaldte Akcise for forarbejdet Tobak, der bestaar i Anbringelse af Skattetegn paa alle Tobaksfabrikata (Banderolle), altsaa en Fabrikationsskat i Lighed med den, der findes herhjemme paa Cigaretter. 2. Det saakaldte Patentgebyr, der bestaar i, at enhver, der handler med Tobaksfabrikata, maa svare en Afgift til Staten, og 3. Tolden

for Indførelse af Raastof og færdige Fabrikata, der er meget høj.

Hvilken Udsigt der er tilstede i Rusland for Indførelse af Statsmonopol for Tobakken er vanskelig at se i Øjeblikket, men flere indflydelsesrige og meget læste Blade anbefaler ivrigt Staten at monopolisere netop denne Industrigren.

Tobaksindustrien i det Fjerne.

Fra Tyrkiet og Ægypten meddeles, at Tobaksindustrien, grundet paa Krigstilstanden, ligger ganske brak, medens den derimod florerer i Grækenland.

Navnlig i Tyrkiet skal herske en frygtelig Nødstilstand saavel blandt Arbejderne i Tobaksindustrien som blandt Tobaksdyrkerne.

Fra Havanna meddeler et Privatbrev, der findes aftrykt i „Tabakwelt": „Krigen har her lagt al Forretning stille. Ingen Cigarfabrik arbejder mere, 18000 Cigararbejdere er ledige. Tobakspriserne er steget med en halv Gang den tidligere Pris, men Varerne er ganske usælgelige, da de tyske Købere mangler."

Den sidste Meddelelse maa dog optages med alt muligt Forbehold.

Forberedelser til Cigaretmonopol i Tyskland.

I Tyskland konsumeres en uhyre Masse Cigaretter og der tjenes kolossale Kapitaler paa denne Vare, der hovedsagelig fremstilles ved storstilet Maskindrift.

En af de største Fabriker i Tyskland er Firmaet *Jatzmaski* i Dresden, der arbejder med en uhyre Aktiekapital, vistnok 150 Mill. Mark, og beskæftiger ca. 4000 Arbejdere.

Den ejedes af den engelsk-amerikanske Trust; men da Krigen udbrød, overgik Aktierne, i alt Fald formelt, paa tyske Hænder.

Det meddeles nu, at den tyske Regering har opkøbt Flertallet af Stamaktierne og dette anses i sagkyndige Kredse som en sikker Forløber for Indførsel af Cigaretmonopol i Tyskland.

Hvor mange tyske Tobaksarbejdere er indkaldt til Krigstjeneste?

Man regner med, at før Krigen beskæftigedes i Tyskland cirka 170,000 Cigararbejdere.

Fornylig paastod Tobaksbladet „Süddeutsche Tabakzeitung", at $^1/_3$ af disse ikke længere var beskæftiget ved Faget og altsaa maatte være indkaldt til Krigstjeneste. „Der Tabakarbeiter" paaviser nu, at dette er ganske urigtig, idet de indkaldtes Antal kun beløber sig til 4000 organiserede og 8000 uorganiserede Tobaksarbejdere.

Efter dette skulde altsaa rundt *12000* Tobaksarbejdere være indkaldt til Krigstjeneste.

Skat paa Tobak og Tændstikker i Norge.

En Indtægt for Staten paa 2,300,000 Kroner.

I „Politiken" for 10. Maj findes følgende Korrespondance fra Norge, som vi tillader os at aftrykke:

Fra Finansdepartementet er udsendt Meddelelse om, at der fremtidig skal betales Stempelafgift til Staten af Cigarer, Cigaretter og Snus.

Afgiften er fastsat i Forhold til Værdien. Af simple Cigarer à 3 Kr. pr. 100 Stk. svares en Afgift af 20 Øre pr. 100 Stk. Naar Værdien er mellem 3 og 5 Kr., skal der svares 40 Øre i Stempelskat, og saaledes opefter. Er Værdien mellem 30—40 Kr., skal Afgiften være 4 Kr., og den stiger med 1 Kr. pr. 100 Stk. for hver 10 Kr. eller Del deraf, hvormed Værdien overstiger 40 Kr.

Af Cigaretter er Minimumsafgiften 20 Øre pr. 100 Stk., og den stiger til 1 Kr. 60 Øre pr. 100 Stk., naar Værdien er mellem 6 og 8 Kr. Yderligere stiger Afgiften med 40 Øre pr. 100 for hver 2 Kr. eller Del deraf, hvormed Værdien overstiger 8 Kr.

Af Snus skal der svares 10 Øre pr. 50 gram af Pakningens Indhold eller Del deraf.

For Cigarers og Cigaretters Vedkommende beregnes Afgiften efter Varens Værdi, det vil sige dens Pris pr. Stk. i Detailsalg, Afgiften iberegnet.

Stempelafgiften berigtiges ved, at et offentligt Stempelmærke af foreskrevet Værdi paaklæbes vedkommende Vares Pakning og derefter kasseres. Kassationen skal foretages paa den Maade, at vedkommende Firmanavn anbringes paa Mærkernes rene Felter enten ved Stempelaftryk eller ved Skrift med Blæk. Pakningerne skal være fuldstændig lukkede og Stempelmærkerne anbringes saaledes, at intet af Indholdet kan udtages paa almindelig Maade, uden at Mærkerne rives i Stykker.

Førend afgiftspligtige Varer føres fra Fabrikerne og deres Lagre eller udleveres af Toldvæsenet, maa de være stemplet. Ogsaa Beholdninger af til Salg bestemte afgiftspligtige Varer, som beror udenfor Tilvirkningsbedrifterne og deres Lagre, f. Eks. hos Købmænd, Kaféværter og deres Forbrugsforeninger, skal pakkes, forsaavidt de ikke allerede findes i lukkede Pakninger, og forsynes med Stempelmærker. Dette skal være gennemført inden 2den Juli 1915, idet dog hos Enhver indtil 1000 Cigarer og 1000 Cigaretter er fritaget for Paknings- og Stempeltvang. Ingen afgiftspligtig Vare maa af de nævnte Handlende sælges, før den er behørig afgiftsberigtiget.

Det er samtidig besluttet at lægge $1^1/_2$ Øres Skat pr. Æske Tændstikker.

Man gaar ud fra, at Tændstikskatten vil indbringe 800,000 Kr. og Tobaksskatten 1,500,000 Kr.

Møder.

Hovedbestyrelsesmøde $^{25}/_{4}$ 1915.

1. Formanden omtalte udførligt de mere betydende Sager, som havde foreligget siden sidste Møde. Efter en længere Diskussion toges Beretningen til Efteretning.

2. Formanden refererede en Sag fra Fredericia Afdeling angaaende Betaling for helt og delt Arbejde. Sagen havde været behandlet paa et Par Fællesmøder med Sammenslutningen. Denne havde nu tilbudt at tilstille Firmaet en Skrivelse, i hvilken de tilkendegiver Firmaet, at den brugte Arbejdsmetode ikke fremtidig maa bringes i Anvendelse.

Formanden tilraadede at modtage dette Tilbud og dermed slutte Sagen. Bestyrelsen sluttede sig hertil.

3. Firmaet Horwitz & Kattentid har fordret at Forbundet skulde foranledige, at en Tillidsrepræsentant fratraadte sin Stilling som saadan.

Formanden havde konciperet en Skrivelse, i hvilken man tilkendegav Sammenslutningen, at Forbundet ikke kunde imødekomme Firmaets Fordring, samt at man i givet Tilfælde vilde beskytte Tillidsrepræsentanterne. Dog var Organisationen villig til at undersøge eventuelle Klager over Tillidsrepræsentanters Virksomhed, saa at Institutionen kunde virke tilfredsstillende. Den forelagte Svarskrivelse tiltraadtes og nedsattes der et Udvalg bestaaende af Formanden, J. Knudsen og Chr. Jensen for at søge udarbejdet et Forslag til Regler og Vejledning for Tillidsrepræsentanternes Virksomhed.

(Fortsættes.)

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden".

Medlemmerne gøres herved bekendt med, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Jens Knudsen*, Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, 1.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 178.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Hansen, Industriforeningsgade 4.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 2.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 1.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Aavej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 1.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Jens Knudsen, Rømersgade 22, 3.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 3.
Aarhus: N. Hansen, Sjællandsgade 122.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 2.
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 2.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 2.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 2.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 2.
Randers: V. Petersen, Carl Metzg. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 3, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Redigeret af *Jens Knudsen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23. København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 11 | 1. Juni 1915 | 11. Aargang

Nærværende Blads Redaktør, *J. Knudsen,* er for Tiden syg, angrebet af Lungebetændelse.

Indtil vor Kollega — forhaabentlig meget snart — igen kan paabegynde sin Gærning, varetages Fagbladets Redaktion af Undertegnede.

Den paabegyndte Artikelserie »Vore kooperative Foretagender« vil antagelig fortsættes i næste Numer.

Alfr. Christiansen.

Til

Tobaksarbejderforbundets Medlemmer.

Forbundets Hovedbestyrelse afholdt Møde Søndag den 26. April d. A., hvor man bl. a. ogsaa drøftede Forbundets økonomiske Stilling, særlig med Henblik paa, at der kun er 1 Aar tilbage af Overenskomstperioden.

Man var fra alle Sider enige om, at det vil være nødvendigt at styrke Forbundet økonomisk, saa det ogsaa i denne Henseende kan staa bedst mulig rustet til det Opgør, som efter alt at dømme vil finde Sted i 1916 med Arbejdsgiverne.

Ihvorvel Hovedbestyrelsen fuldtud ser de Vanskeligheder, som der for Tiden er for at forhøje Kontingentet til Forbundet, mener man dog, at Hensynet til Fremtiden maa veje tungere, idet vor Styrke i en ikke uvæsentlig Grad er afhængig af de Pengemidler, vi i det afgørende Øjeblik raader over.

Hovedbestyrelsen anser det for absolut nødvendigt, at det nuværende Medlemsbidrag forhøjes, og har derfor vedtaget at foreslaa, at Medlemsbidraget forhøjes med 25 Øre for heltbetalende og 10 Øre for halvtbetalende Medlemmer pr. Uge.

Dette forhøjede Kontingent skal efter Forslaget træde i Kraft fra og med Lørdag den 3. Juli d. A., og være gældende indtil videre.

Hovedbestyrelsen anbefaler enstemmig til Medlemmerne, at vedtage det fremsatte Forslag.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne:
Alfr. Christiansen.

I Henhold til ovenstaaende er Afdelingerne anmodet om at indkalde til Generalforsamlinger, hvor Forslaget om Kontingentforhøjelsen vil komme til Afstemning. Vi opfordrer Medlemmerne til at stemme **for** Forslaget.

Angaaende Konflikten hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner henvises til Referatet fra Møderne paa næste Side.

Møder.

Hovedbestyrelsesmøde $^{25}/_{4}$ 1915.

(Fortsat.)

4. Formanden aflagde Beretning om Kongressen i Kristiania.

5. Det paa et tidligere Møde nedsatte Revisionsudvalg foreslaar at antage en faglig uddannet Revisor, foreløbig for $^{1}/_{2}$ Aar, efter den Tids Forløb kunde Omkostningerne overses, og man kunde tage Sagen op til fornyet Behandling. Forslaget vedtoges med 8 St. mod 4.

6. Et af Formanden fremsat Forslag om, at søge indsamlet en nogenlunde fyldig Lønstatistik vedtoges.

7. Fra Aarhus Afdeling forelaa Forslag om, at der indledes Forhandling med Fabrikanterne om Dyrtidstillæg. Formanden refererede, hvad der var foregaaet i København i denne Sag og fraraadede, at Forbundet som saadant foretog sig noget, og motiverede nærmere Grundene til dette Standpunkt. Formandens Opfattelse godkendtes.

8. Det vedtoges at lade foretage Urafstemning om et Forslag om, at Kontingentet fra 1. Juli d. A. forhøjes med 25 Øre for heltbetalere og 10 Øre for halvtbetalere.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 11. Maj 1915.

Dagsorden:

En Konflikt hos A. M. Hirschsprung og Sønner.

Formanden for Afdelingen „Enigheden" gav en Oversigt over, hvorledes Forholdene havde været paa Hirschsprungs Fabrik i den seneste Tid. Firmaets Chef havde paa et vist Tidspunkt meddelt de mandlige Rulleres Tillidsmænd, at Svindet af Materiale var saa stort, at det efter hans Mening kun kunde forklares paa den Maade, at Arbejderne uretmæssig havde tilvendt dem Tobak. Han havde derefter fordret af Arbejderne, at disse skulde misbillige en saadan Adfærd. De mandlige Rullere havde da overfor Firmaet erklæret, at forsaavidt noget saadant, som Firmaet paastod, fandt Sted, var overensstemmende med Virkeligheden, misbilligede de dette, og vilde ikke beskytte dette.

Nogle Dage herefter havde Mesteren overfor enkelte Arbejdere fremsat Kritik over, at deres Tobaksforbrug var for stort.

Da Arbejderne var sig bevidst, at de ikke havde tilvendt sig noget af Firmaets Tobak, havde de protesteret mod den fremsatte Kritik, og da man ikke hørte mere om Sagen, mente man at Firmaet havde taget Protesten til Følge.

Imidlertid blev der afskediget 4 Cigarmagere nogle Dage efter, og da der mellem disse var 2, som var kritiseret for Tobaksforbruget, satte man disses Afskedigelser i Forbindelse med den fremsatte Kritik.

Cigarmagerne havde samme Dag holdt et Møde, og havde der besluttet at kræve alle 4 Arbejdere genantaget.

Formanden havde derefter forhandlet med Direktør Hirschsprung om dette Krav, men uden Resultat.

Paa given Foranledning havde Direktøren erklæret, at Afskedigelserne absolut ikke stod i Forbindelse med den fremsatte Kritik, men kun var foranlediget ved mindre godt Arbejde af vedkommende Cigarmagere.

Fabrikens Arbejdere var indkaldt til Møde om Aftenen, og Fællesmødet maatte derfor tage Stilling til Konflikten.

Efter en lang Diskussion, under hvilken der hos nogle var Stemning for at iværksætte en effektiv Blokade overfor Firmaet, medens andre var stemt for Strejke, sluttede Mødet.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 12. Maj 1915.

Dagsorden:

Konflikten hos A. M. Hirschsprung og Sønner.

Forbundets Formand meddelte, at Afstemningen ved Fabriksmødet med Hirschsprungs Arbejdere havde givet til Resultat, at Strejkebeslutningen var vedtaget med $^{3}/_{4}$ Majoritet.

Spørgsmaalet var nu, om man vilde sanktionere Strejken, da den efter Hirschsprungs Indmeldelse i Sammenslutningen kunde faa vidtrækkende Følger. Det rigtigste vilde være at forelægge Sagen for en Generalforsamling fælles for de københavnske Afdelinger.

Efter en længere Diskussion, i hvilken omtrent alle tilstedeværende deltog, vedtoges det at indkalde en Generalforsamling og forelægge Sagen for denne, forinden 1. Strejkevarsel udsendtes.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 19. Maj 1915.

Dagsorden:

Konflikten hos A. M. Hirschsprung og Sønner.

Formanden meddelte, at han efter at Generalforsamlingen d. 16. Maj havde sanktioneret den af Hirschsprungs Arbejdere vedtagne Strejke, havde tilsendt Arbejdsgiverforeningen første Varsel om Strejke paa Hirschsprungs Fabrik.

Arbejdsgiverforeningen havde kvitteret for Modtagelsen, og havde samtidig tilstillet Forbundet en Protest mod Strejkevarslets Gyldighed. Protesten er saalydende:

„Idet vi anerkender Modtagelsen af det ærede Forbunds Skrivelse af G. D., hvori gives 1. Varsel om Strejke overfor Aktieselskabet A. M. Hirschsprung og Sønner, skal vi under Henvisning til Lov af 12. April 1910, § 4 B, 5, sidste Stykke, protestere mod Lovligheden af den bebudede Strejke, idet det Krav, paa hvilket den er varslet, er stridende med Septemberforligets Punkt 4. Forsaavidt Strejketrudslen opretholdes, og det ikke ad anden Vej lykkes at faa Sagen til en for os og vort nævnte Medlem tilfredsstillende Løsning, agter vi straks at indbringe Sagen for den faste Voldgiftsret."

(Underskrift.)

Han meddelte endvidere, at der samme Dag var forsøgt Mægling i Sagen, men uden noget Resultat.

I Mæglingsmødet havde Repræsentanter for Sammenslutningen deltaget.

Der skulde den følgende Dag afholdes et Møde med Sammenslutningens Bestyrelse, til hvilket Møde der skulde vælges et Forhandlingsudvalg.

Til Forhandlingsudvalg valgtes: Alfr. Christiansen, Edm. Olsen, Hans Hansen, Anders Sørensen, Chr. Jensen, H. Bahnsen og Jes Andersen.

Derefter vedtoges det at udsende 2. Varsel om Strejke forsaavidt Forhandlingerne strandede. Arbejdet skulde da standses den 1. Juni ved Arbejdstidens Ophør.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 21. Maj 1915.

Dagsorden:

Konflikten hos A. M. Hirschsprung og Sønner.

Formanden gav Meddelelse om Forhandlingerne med Sammenslutningens Bestyrelse den foregaaende Dag.

Forhandlingerne var resulterede i, at Sammenslutningens Bestyrelse havde tilbudt at afgive følgende skriftlige Erklæring:

Sammenslutningen af Arbejdsgivere
indenfor
Cigarindustrien i Danmark.

Kbhv. Ø., $^{20}/_{5}$ 1915.

Tobaksarbejderforbundet.
her.

I Anledning af Konflikten hos Firmaet A/S A. M. Hirschsprung & Sønner om Afskedigelsen af 4 Cigarmagere, som Forbundet nu forlanger genantaget, har Sammenslutningen confereret med Firmaet om, at den egentlige Grund til Afskedigelsen skulde være en Sigtelse for Tyveri, som Mesteren skulde have fremsat overfor Arbejderne, og er herved kommet til det Resultat, at det ikke har været Firmaets Hensigt at fremsætte nogen Sigtelse, og at dette som Følge heraf ikke kan have været Grunden til Afskedigelsen.

Da imidlertid Forbundet fremdeles hævder, at de Forhold, hvorunder disse Arbejdere afskedigedes, kunde virke hæmmende for deres Antagelse, paa de under Sammenslutningen staaende Fabriker, erklærer vi hermed, at Hr. Direktør Hirschsprungs Erklæring til Sammenslutningen om, at der ikke har fundet nogen Sigtelse Sted, vil være tilstrækkelig Borgen for, at de omtalte Forhold ikke vil hindre de 4 Arbejderes Antagelse paa nogen Fabrik indenfor Sammenslutningen.

For yderligere at pointere, at Bestyrelsen er af denne Formening, skal vi meddele det ærede Forbund, at de paagældende Arbejdere straks vil kunne faa Arbejde hos de Fabrikanter, som har deltaget i Forhandlingerne.

Med Højagtelse
Sammenslutningen af Arbejsgivere
indenfor
Cigarindustrien i Danmark.
(Signeret) *E. Nobel*, p. t. Formand.

Det forhandlende Udvalg mente, at man i Betragtning af alle foreliggende Forhold burde tage imod det fremsatte Tilbud og anbefale det til Vedtagelse paa det Fabriksmøde med Hirschsprungs Arbejdere, der skal afholdes om Aftenen.

Efter en længere Diskussion vedtoges det med alle St. mod en at anbefale det foreliggende Tilbud til Vedtagelse paa Fabriksmødet.

Fabriksmøde med Arbejderne paa A. M. Hirschsprung & Sønners Fabrik d. 21. Maj 1915.

Formanden refererede de førte Forhandlinger, og anbefalede paa Bestyrelsens Vegne, at vedtage det foreliggende Forligstilbud. Efter at andre af Udvalgets Repræsentanter ligeledes havde anbefalet Tilbudet, skredes til Afstemning. Ved dette vedtoges det at akceptere det forelagte Forligstilbud, og Strejkevarslerne er dermed bortfaldne.

Tvungen Voldgift i Norge.

Et Forslags Skæbne.

Medens der her i Danmark mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Hovedorganisationer er Enighed om, at lovtvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder er alt andet end ønskelig, idet en saadan Lov vil baandlægge Parternes Ret til at erklære Strejke og Lockout, og medens der saaledes heller ikke i Loven om Den faste Voldgiftsret findes nogen Bestemmelse i saa Henseende, har vore norske Klassefæller været udsat for noget andet.

Den 10. Maj 1912 fremsatte den norske Regering et Forslag til Lov om Mægling og Voldgift i Arbejdsstridigheder. Forslaget indeholdt Bestemmelser om, at der baade i Stridsspørgsmaal, der vedrørte bestaaende Overenskomster, *Retsstridigheder*, og i Spørgsmaal om *Interessestridigheder*, skulde være *tvungen Voldgift*.

Der skete imidlertid et Regeringsskifte. En liberal Regering kom til Magten og tog Lovforslaget tilbage, men kun for at fremsætte det paany i en lidt ændret Skikkelse. Stridsspørgsmaal af omfattende Natur i Interessestridigheder skulde med Stortingets Samtykke kunne indbringes for en tvungen Voldgift.

De norske Fagorganisationer rejste en mægtig Protest mod Forslaget, og den lovgivende Forsamling udsatte Sagens Behandling.

Arbejdernes Landsorganisation afholdt ekstra Generalforsamling, og de underordnede Organisationer forpligtede sig til at følge Hovedledelsen i, hvad den under denne Sags Forløb maatte bestemme.

Ganske naturligt maatte de norske Arbejdere indtage denne Stilling. Arbejdernes dyreste Ret til Selvforsvar, Brugen af Strejke, naar alt andet var forsøgt, kunde man naturligvis ikke godvilligt lade sig fratage.

I Marts 1914 vedtog Landsorganisationernes Kongres, saafremt man atter tog Forslaget frem til Gennemførelse, da at skride til en saa alvorlig Handling som en Storstrejke til Protest mod dette Indgreb i Organisationernes Handlefrihed.

Til den 10. Maj d. A. var Sagen sat paa Odelstingets Dagsorden. Landsorganisationen varslede da Storstrejkens Etablering, og dette har haft til Følge, at Regeringen har taget Bestemmelsen om tvungen Voldgift ud af Lovforslaget.

Fra Afdelingen i Aarhus.

Afdød Kollega.

Mandag den 17. Maj afgik vor Kollega, Carl Christensen, ved Døden efter faa Dages Sygeleje. Han blev kun 35 Aar gammel. Vi vil mindes Christensen som en god Kammerat.

Begravelsen foregik Lørdag den 22. Maj under stor Deltagelse. Fagforeningens Fane, to af Good-Templar-Ordenens samt Vaabenbrødreforeningens Faner fulgte ham til hans sidste Hvilested.

Paa Afd.s Vegne
Niels Pedersen.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i April Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 30.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	602	2	1	40	71	70
Aarhus	91	1	1	25	28	45
Esbjerg	145	2	3	24	16	80
Fredericia	120	7	2	127	85	65
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	115	1	1	15	25	55
Horsens	172	2	2	47	36	15
Kolding	107	7	6	132	10	80
Nakskov	44	0	0	0	0	00
Nyborg	56	2	2	51	1	50
Nykøbing F.	70	1	1	26	5	25
Nykøbing J.	51	5	5	129	66	50
Næstved	9	0	0	0	0	00
Odense	259	10	13	333	209	90
Randers	16	2	2	44	24	65
Skelskør	5	0	0	0	0	00
Slagelse	59	0	0	0	2	00
Svendborg	43	0	0	0	0	00
Vejle	17	1	0	4	12	00
Viborg	59	1	1	25	8	70
Vejen	12	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden"	3350	114	95	2262	1556	45
Cigarsortererne	588	3	7	134	11	40
Hovedkontoret		0	0	30	120	45
	5996	161	142	3448	2293	90

Revisionsbetænkning.

Ved den Dags Dato foretagne Revision af Januar Kvartals Regnskaber for Tobaksarbejderforbundet og Tobaksarbejdernes Arbejdsløshedskasse fandtes Regnskabet at være i Overensstemmelse med Bøger og Bilag, ligesom de i Henhold til Regnskabet værende kontante Beholdninger og Bankbøger er os foreviste og fundne rigtige.

Maanedsopgørelserne er indsendt rettidig for samtlige Afdelinger.

København, den 17. Maj 1915.

A. Olsen. Hans Hansen.
Vilh. Andersen. Louis Jespersen.

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden".

Medlemmerne gøres herved bekendt med, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 ².
Aarhus: N. Hansen, Sjællandsgade 122.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 ².
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 ².
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 ².
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 ².
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 ².
Randers: V. Petersen, Carl Metzg. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 ², imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Redigeret af *Alfr. Christiansen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 22, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 12 | 15. Juni 1915 | 11. Aargang

Jens Knudsen død.

Det blev Døden for Jens Knudsen.

Som meddelt var Jens Knudsen blevet syg, angrebet af Lungebetændelse.

Pludselig, som et Lyn fra en klar Himmel, kom Sygdommen og kastede ham paa det Sygeleje, hvorfra han ikke mere skulde rejse sig.

Haardt tog Sygdommen fat straks; men det syntes dog en Tid, som om hans unge kraftige Natur skulde vinde Sejr. Efter en lille Bedring kom et Tilbagefald, og for dem, der stod ham nær, blev Haabet om at beholde ham hos os, nu mindre og mindre.

JENS KNUDSEN
— død 14. Juni 1915. —

Han var fra sin Ungdom med i den faglige Bevægelse, og med sin ukuelige Energi skabt til at kæmpe for sine Kollegers og Standsfællers Interesser. Hvem af os, som har deltaget i Forhandlinger med Fabrikanterne, vil ikke mindes hans Evne til, utrættelig at argumentere for de Krav, som han mente burde gennemføres. Meget naaede han, og kan det nogensinde med Sandhed siges, at den, der med Overbevisning og Varme kæmper for en god Sag, fører Sejren hjem, saa kan det vel siges her.

Efter at være udlært, arbejdede Knudsen forskellige Steder, deriblandt nogle Aar i Tyskland. Efter sin Hjemkomst derfra indvalgtes han straks i Bestyrelsen for Cigarsorterernes Fagforening, for hvilken Afdeling han blev Formand i 1908.

Han tog straks Arbejdet op her med stor Kraft og fuldførte den da paabegyndte Organisering af Klistrere og Stiftepiger. Senere da Cigaretfabrikationen tog Fart her i Landet, blev her et nyt Felt for hans Organisationsevne.

En af hans sidste Forhandlinger drejede sig om Afslutningen af en Overenskomst med en Cigaretfabrik, hvor Arbejderne hidtil havde været uorganiserede, og det var med berettiget Stolthed, at han meddelte Hovedbestyrelsen, at nu er alle Cigaretarbejdere i København organiserede.

I Hovedbestyrelsen for Tobaksarbejderforbundet havde han Sæde siden Kongressen i 1904, og deltog her med Iver og Interesse i Behandlingen af alle Forbundet vedrørende Spørgsmaal; men ganske selvfølgelig i særlig Grad i de Sager, der angik de Brancher, hvis Tillidsmand han i første Linie var.

Den Virksomhed, han udfoldede for disse Brancher, har baaret rig Frugt, og det vil blive meget vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at erstatte det Tab, som Forbundet har lidt ved Knudsens Død.

Ogsaa den politiske Side af vor Bevægelse havde i ham et stærkt interesseret Medlem.

Bemærkelsesværdigt er det her, at han — selv i Trediveaarene — arbejdede for Dannelsen

af »Socialdemokratisk Ungdomsforbund«. Han var dette Forbunds Formand i et Par Aar, men det overhaandtagende Arbejde i Fagforeningen tvang ham til at nedlægge dette Hverv.

Dette Blads Redaktør var han fra 1913, og var højt skattet for sin Behandling af de Emner, der behandledes heri.

Knudsen var født den 29. Januar 1874 og blev saaledes kun noget over 41 Aar.

Trods dette, at han gik bort i sin bedste Alder, naaede han dog at udføre et Arbejde for sine Kammerater og Standsfæller, som ikke vil glemmes. Vor Sorg over hans Bortgang er baade dyb og almindelig.

Ved hans Grav sænker vi vore Faner i Ærbødighed og opfyldt af Taknemlighed.

Æret være hans Minde!

A. C.

Lønstatistik.

Efterhaanden som Arbejdsgiverne har organiseret sig, er Lønstatistiken blevet en af de vigtigste Faktorer ved Overenskomstforhandlingerne. Det er ikke længere muligt at fremsætte ubeviselige Paastande om Lønningernes Størrelse, for derigennem at søge at føre et „Bevis" for Nødvendigheden af at disse højnes. Den Part, som vi skal forhandle med, har en god Statistik, og bringer store Ofre for at fremskaffe en saadan.

Det gør ikke noget, at Arbejdsgiverne har en fuldkommen Oversigt over, hvad der tjenes af de forskellige Brancher, naar vi blot har et tilsvarende godt Materiale. Og hvorfor kan vi ikke have det? Det staar dog i vor egen Magt at fremskaffe det!

Flere Gange er der af Forbundets Ledelse gjort Forsøg paa at faa Medlemmerne til at forstaa Nytten af en fyldig Lønstatistik; men hver Gang er Forsøget mislykket.

Dog maa det erkendes, at da der sidste Gang anmodedes om Oplysninger om Fortjenesten, var Resultatet for Provinsernes Vedkommende et nogenlunde brugeligt Materiale, medens det for København var mere end kummerligt.

Hvorfor har Forbundets Medlemmer ikke Følelsen af, at de har en Pligt til at lade Forbundsledelsen tilflyde alle de Oplysninger, som kan være til Nytte under Bestræbelserne for at forbedre de Vilkaar, under hvilke vi arbejder. Ja, Grundene hertil opgives forskelligt; men den væsentligste Grund er vel nok en vis Ligegyldighed eller Magelighed, sammen med Mangel paa Forstaaelse af hvor vigtigt det er, at de, der forhandler paa Kollegernes Vegne om Lønforhold, er udrustede med de Midler, som er fornødne for at føre Forhandlingerne paa den solidest mulige Basis.

De Arbejdsgivere, med hvilke vi skal forhandle om Lønoverenskomster, har deres Materiale i Orden, og i Erkendelse heraf har Hovedbestyrelsen besluttet, at nu *maa* Kongressens Vedtagelse om, at Medlemmerne er *pligtige* til at afgive *alle* Oplysninger i statistisk Øjemed føres ud i Livet.

I den Anledning er det besluttet, at der fra den første Uge i Juli skal optages en Statistik hver Uge, omfattende alle Forbundets Medlemmer.

Til dette Brug vil der i denne Maaned blive tilstillet Afdelingerne Statistikkort, gældende for et Kvartal, hvor der spørges om Antal Arbejdstimer i Ugen, Arbejdsfortjenesten i Ugen og for Rullernes Vedkommende Rullerlønnen pr. M.

Selv om det selvfølgelig maa erkendes, at der er nogen Ulejlighed forbunden med at udfylde og hvert Kvartal ombytte disse Kort, kan jeg dog ikke erkende, at Ulejligheden er saa stor, at nogen har *Ret til at skyde sin Pligt i saa Henseende fra sig.*

En Ting af megen Vigtighed er, at Kortene udfyldes nøjagtig, og jeg skal her pege paa, at ikke alene maa Fortjenesten opgives nøjagtig, men ogsaa det Timeantal, der er arbejdet i betræffende Uge. Dette er nødvendigt for at faa et fuldgyldigt Billede af de faktiske Forhold.

At de forskellige Bestyrelser for Afdelingerne vil gøre deres Bedste for at fremskaffe et godt Resultat, er jeg overbevist om; men dette er ikke nok. Enhver Kollega paa Fabrikerne, som er klar over Værdien af et godt statistisk Materiale, maa i sin egen og hele Forbundets Interesse paavirke de ligegyldige og bidrage til, at vi naar det, vi tilsigter, at fremskaffe et Vaaben, der kan bruges i den Kamp, vi maa føre for at forbedre vore Livsvilkaar.

Alfr. Christiansen.

Vore kooperative Foretagender.

II.

(Fortsat fra Nr. 9)

Bryggeriet „Stjernen".

Bryggeriet „Stjernen" er et af vore største kooperative Foretagender, og er oprettet efter Beslutning af de faglige Organisationer med en Aktiekapital af 50,000 Kr., ligesom Fællesbageriet i København har skaffet en Kassekredit paa det dobbelte Beløb og tegnet Aktier herfor.

Det er nu 13 Aar siden, Bryggeriet overtoges i Forpagtning, og ca. 8 Aar siden, Bryggeriet overtoges som Ejendom, idet det lykkedes at skaffe den nødvendige Kapital. Købesummen var 1,185,700 Kroner og der udbetaltes 226,000 Kroner. Fagforeningerne ydede hertil et Partialobligationslaan, stort 171,000 Kroner.

Konkurrencen paa Ølindustriens Omraade er meget vanskelig og Omsætningsforholdene af særlig Be-

skaffenhed. Det er ikke ualmindeligt, at de kapitalstærke Bryggerier ved Deklarationer forpligter Handlende og Restauratører til kun at føre et bestemt Bryggeris Ølsorter; og det er en Selvfølge, hvor det som i København er to meget store og mægtige Bryggerier, der paa Grund af de betydelige Midler, de arbejder med — vel henimod en Snes Millioner Kroner — har en stor Indflydelse i mange Kredse, der kan forskaffe dem Prædikat af Hofleverandører m. m. og bidrage til at forøge Omsætningen. Der er Konkurrencen for et Bryggeri som „Stjernen" overordentlig haard. Det er ogsaa ret illustrerende for Konkurrenceforholdene i Ølindustrien, at Antallet af skattepligtige Bryggerier i Løbet af de sidste 12—13 Aar er formindret med en halv Snes Stykker, ca. en Femtedel, fra 46 skattepligtige Bryggerier i 1902 til 36 i 1915. Det er en Del mindre Bryggerier, der har maattet bukke under. Den gamle Historie, de Store æder de Smaa.

„Stjernen" har haft og har endnu meget stærke Konkurrenter, men har dog til Trods herfor, indtil Verdenskrigens Udbrud, haft en jævn Fremgang, der, med en enkelt Undtagelse, Aar for Aar har vist en forbedret Status.

I 1907 overtoges som alt nævnt Bryggeriet, og Partialobligationsgælden var da over 900,000 Kroner, ved sidste Regnskabsaars Afslutning den 1. Oktober f. A. var denne Gæld nedbragt til 481,440 Kroner.

Rentekontoen er meget høj og har været meget trykkende for Foretagendet. Den har hidtil slugt over 600,000 Kroner, var i sidste Aar gaaet noget ned, men tegner for indeværende Driftsaar, saafremt ikke en betydelig forøget Omsætning finder Sted, til atter at blive højere.

Grunden hertil er en noget mindre Omsætning i det forløbne Halvaar og Forbrug af større Kreditmidler til Indkøb af Raastoffer.

Men Omsætningen maa forøges; thi i jo hurtigere Tempo Bryggeriet kan nedbringe Rentefoden, desto før kan det blive fuldstændig uafhængig af Pengeinstitutionerne.

Bryggeriet vil da ogsaa kunne paabegynde Brygningen af Hvidt- og Skibsøl foruden de andre skattepligtige og skattefri Ølsorter, det nu producerer. Der begyndtes med to Ølsorter, nemlig Lager og Pilsner Øl; efter et Par Aars Tid lykkedes det at fremstille Mørk Stjerne Skattefri, der senere efterfulgtes af Skattefri Pilsner, Eksport Dobbeltøl og endelig af Stjerne skattefri Porter. Ialt producerer Bryggeriet for Tiden otte Ølsorter, fire skattepligtige og fire skattefri.

Naar blot Øllet ikke bliver overgemt eller paa anden Maade misrøgtet, staar det i enhver Henseende paa Højde med de bedste Produkter; vi henviser i saa Henseende til følgende Erklæring, som er afgivet i Anledning af en Retssag mod Bladet „København":

Alfred Jørgensen — Copi.
Direktør for
Gæringsfysiologisk Laboratorium.

Undertegnede, som i en Aarrække har kontrolleret Gæringerne ved Arb. Bryggeri „Stjernen", attesterer herved, at Produktet i enhver Henseende er fejlfrit og i alle Retninger staar paa Højde med de bedste danske Produkter.

sign. Alfred Jørgensen.

Foruden Ølproduktion paabegyndte „Stjernen" for et Par Aar siden Fabrikation af Mineralvande og denne kan stadig glæde sig ved en jævn Fremgang. Der er hertil anskaffet 1ste Klasses Maskiner og Fabrikationen staar under stadig Tilsyn af en anerkendt Kemiker. Der fabrikeres saavel Sodavand, Apollinaris, Citronvand samt Limonader — Hindbær, Jordbær m. fl. —

Nu da Sommeren er inde, maa Bryggeriet i væsentlig Grad kunne forøge sit Salg, og vi henstiller til vort Forbunds Medlemmer, at virke for en forøget Omsætning af „Stjernen"s Ølsorter og Mineralvande.

Vi maa særlig anmode om, at de overalt forlanger „Stjernen"s Øl og Mineralvande, og ikke alene paa Fabrikkerne interessere sig for disse, men ogsaa naar de kommer paa Restaurationer, hvad enten dette er i Byen eller i Skoven eller Forlystelsessteder og Fester, forlanger at faa „Stjernen"s Produkter serverede.

Der bør ikke være Tvivl om, at naar de organiserede Arbejdere har besluttet at oprette et kooperativt Foretagende som „Stjernen", skaffet de dertil nødvendige Penge, saa kan Bryggeriet ogsaa blive et godt Aktiv, naar Arbejderne selv **vil,** og det Overskud, som med Tiden vil kunne indvindes, kan blive anvendt til Fremme af de Opgaver og Formaal, som Arbejderne er interesserede i.

Arbejdsløsheden i Faget.

Foruden de sædvanlige maanedlige Oversigter over Arbejdsløsheden, er der paa Foranledning af De samvirkende Fagforbund optaget særlige Undersøgelser over Arbejdsløsheden siden Krigens Udbrud.

Resultatet af den pr. 29. Maj d. A. anstillede Undersøgelse af Arbejdsløshedens Omfang er for vort Forbunds Vedkommende følgende:

	København	Provinserne	Hele Lande
Medlemsantal.	3982	2178	6160
Indkaldt til Militærtjeneste	90	69	159
Arbejdsløse.	63	35	98
Do. underst. af Arbejdsløshedskassen	36	12	48
Do. uden do. af do.	27	23	50
Do. Understøttelse i H. til Lov af 2. 10. 1914	6	3	9
Arbejde p. indskrænket Tid	0	26	26

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Tobaksarbetare.

Svenska Undersåtar.

För bekommande af ersättning i den händelse anställning icke vinnes i det Svenska Tobaksmonopolet, skall ansökan vara inne hos Tobakscentralkommissionen senast den 1. Juli.

Anvisning rörande villkoren finnas i Cirkulär, tillställda tobaksarbetareförbundets Kontor, Römersgade 22, Köpenhamn.

För Tobaksarbetareförbundet i Sverige:
Alb. Kindstrand.

Den ny Grundlov.

Socialdemokratiets Forlag „Fremad" har i disse Dage udsendt et lille Skrift under ovenstaaende Titel. Det er udgivet ved Ernst Christiansen og Peter Wraae og indeholder foruden den ny Grundlov i sin Helhed, med de ændrede Paragrafer indskudte, en kort og klar Oversigt over Grundlovssagens Historie. Yderligere ledsages Grundloven med nogle forklarende Oplysninger om Forholdet mellem Forfatningerne af 1849, 1866 og 1915.

Det er en god Idé, Forlaget har haft. For almindelige Dødelige har det knebet at holde Rede paa Grundlovssagens mange skiftende Faser, der hver for sig kunde være vanskelige nok at holde fast paa. Siden Klaus Berntsen i 1912 stillede sit Forslag og indtil Vedtagelsen af den ny Grundlov har der været stillet en Række Ændringsforslag, hvoraf en Del utvivlsomt har bidraget til at præge Lovens nuværende Skikkelse.

Det vil da saaledes være af betydelig Interesse at sé, hvorledes Grundloven er bygget op. For alle politisk Interesserede vil Bogen være en udmærket Støtte for Hukommelsen og for alle, der ikke har haft Lejlighed til efterhaanden at tilegne sig Viden om Forholdet, vil der her være Anledning til at berige sig. —

Vi anbefaler vore Læsere at købe Bogen, hvis Pris er meget billig, kun 25 Øre.

Fra Afdelingerne.

Cigarsorterernes Fagforening

afholdt Generalforsamling den 4. Juni d. A., hvor man bl. a. behandlede Spørgsmaalet om man skulde deltage i den af Socialdemokratisk Forbund arrangerede Grundlovsfest og Procession.

Det vedtoges at tilstille Socialdemokratisk Forbund følgende Udtalelse, og at den skulde optages i Fagbladet:

Til Socialdemokratisk Forbund.

Cigarsorterernes Fagforenings Generalforsamling Fredag den 4. Juni vedtager at deltage i den socialdemokratiske Procession og Grundlovsfest.

Man udtaler dog samtidig sin Protest mod den af den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe tagne Beslutning, at deltage i den ved Hoffet arrangerede Festlighed Lørdag den 5. Juni 1915, da man anser dette for at være et Brud paa Partiets Vedtægter.

Paa Cigarsorterernes Fagforenings Vegne:
E. Olsen.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 2.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 1.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 1.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Jens Knudsen, Rømersgade 22, 3.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22 3.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 22, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 13 | 1. Juli 1915 | 11. Aargang

Ved

Jens Knudsens Baare.

(Social-Demokraten den 20. Juni.)

Han, som er død, var en Smaakaarsmand,
hvis Hjerte var fyldt af Begejstringens Brand
for alt, som er skønt og fagert og lyst,
som lever og gror i Menneskers Bryst.
Han kendte den Trang, som mod Lyset gaar
fra Mørket og Armodens karrige Kaar,
den gav han Mæle, Udtryk og Form;
han elsked' den stærke og rensende Storm,
som brusende river det gamle omkuld,
beredende Vaaren, trods Øde og Kuld'!
— — Og kæmped' en Klasse mod alt det graa,
saa vi ham forrest i Ildlinien staa.
Han stod for vort Syn som en Fremskridtets Mand,
var med til at bryde — mod Frihedens Land —
den Vej, som møjsommelig trægt hugges ud
igennem et Kaos af Vinter og Slud.
— — — —
Nu er han død. Ved hans Baare i Dag
vajer et rødt og flammende Flag:
Frihedens Fane; den følger hans Støv,
kranset af Sommerens dunede Løv;
og naar han nu sænkes tyst i sin Grav,
takker en Klasse for det, som han gav.

Morten Klinge.

Arbejdsløshedskassen.

Virksomheden i Regnskabsaaret 1914—15.

Ligesom i Aaret 1913—14 betegner det forløbne Regnskabsaar en betydelig Fremgang for Arbejdsløshedskassen, saavel hvad Fremgangen i Medlemsantal angaar som det økonomiske Resultat.

I de første Maaneder var Arbejdsløsheden relativt ringe, med dermed følgende smaa Udbetalinger. Med Krigens Begyndelse steg Arbejdsløsheden med rivende Hast og fortsattes i de nærmest følgende Maaneder.

Efter Nytaar indtraadte igen en Bedring, saa Slutresultatet alligevel blev meget gunstigt for Kassen.

Fremgangen i Medlemstallet er fortsat fra de tidligere Aar, dog ikke saa stærkt som det foregaaende Aar. Medlemsantallet siden Kassens Anerkendelse stiller sig saaledes:

31. Marts	1908	3964	
—	1909	4289	Fremgang: 325
—	1910	4492	— 203
—	1911	4578	— 86
—	1912	4762	— 184
—	1913	5246	— 484
—	1914	5886	— 640
—	1915	6089	— 203

Af de i Kassen den 31. Marts 1908 værende 3964 Medlemmer var 1742 Mænd og 2222 Kvinder, medens Medlemsantallet den 31. Marts 1915 — 6089 fordeler sig saaledes: 2280 Mænd og 3809 Kvinder.

Der er i Regnskabsaaret indbetalt i Kontingent 48000 Kr. 30 Øre, Bidrag for hvilende Medlemsret og Indskud har udgjort 319 Kr. 50 Øre. Statstilskudet har udgjort 29,970 Kr. 98 Øre og Kommunetilskudet 15,758 Kr. 27 Øre.

Renteindtægten har været 3826 Kr. 06 Øre og tilbagebetalt Understøttelse har andraget 769 Kr. 10 Øre.

Kassens samlede Indtægt har saaledes været 98,644 Kr. 21 Øre, hvoraf Tilskudet fra Stat og Kommune andrager 45,729 Kr. 25 Øre.

I Understøttelse er udbetalt: I Dagpenge 76,463 Kr. 90 Øre, i Rejsepenge 4911 Kr. 70 Øre. Tilsammen 81,375 Kr. 60 Øre.

Lønninger, Administrationstilskud til Afdelingerne, Udgifter til Møder, Porto o. s. v. andrager 3635 Kr. 93 Øre.

Den samlede Udgift er saaledes 85,011 Kr. 53 Øre, hvorved Kassens Overskud i Regnskabsaaret bliver 13,632 Kr. 68 Øre.

Antallet af de med Dagpenge understøttede Medlemmer har været 2417, nemlig 1624 Heltbetalende og 793 Halvtbetalende. Antallet af understøttede Dage udgør 66,466, nemlig for Heltbetalende 46,202 og for Halvtbetalende 20,264.

Understøttelsens Varighed fordeler sig saaledes:

I indtil 7	Dage	er	understøttet	1014	Medlemmer
fra 8 til 14	„	„	—	191	—
„ 15 „ 21	„	„	—	150	—
„ 16 „ 28	„	„	—	118	—
„ 29 „ 35	„	„	—	95	—
„ 36 „ 42	„	„	—	85	—
„ 43 „ 49	„	„	—	95	—
„ 50 „ 56	„	„	—	97	—
„ 57 „ 63	„	„	—	106	—
„ 64 „ 70	„	„	—	466	—

Der er saaledes 466 Medlemmer, der helt har opbrugt sin Understøttelse, medens dette i det foregaaende Regnskabsaar kun var Tilfældet for 69 Medlemmer. Den virkelige Arbejdsløshed i Aaret for saavel understøttede som ikke-understøttede Medlemmer har været (Antallet opgivet for den sidste Dag i Maaneden):

April	1914	— 291	Medlemmer
Maj	—	— 244	—
Juni	—	— 184	—
Juli	—	— 241	—
Aug.	—	— 654	—
Septb.	—	— 651	—
Oktb.	—	— 558	—
Novb.	—	— 355	—
Decb.	—	— 312	—
Jan.	1915	— 259	—
Febr.	—	— 174	—
Marts	—	— 171	—

Den Nedgang i Arbejdsløsheden, der var i de sidste Maaneder, er fortsat ind i det nye Regnskabsaar.

Det ved Arbejdsløshed foraarsagede Tab af Arbejdsdage er opgjort til 107,570.

Formuefremgangen i Regnskabsaaret er, som ovenfor anført, 13,632 Kr. 68 Øre, der sammen med Formuen pr. 31. Marts 1914 100,658 Kr. 91 Øre giver en samlet Formue pr. 31. Marts 1915 paa 114,291 Kr. 95 Øre.

Foruden den egentlige Virksomhed i Arbejdsløshedskassen har Tillidsmændene i denne haft et meget stort Arbejde som Mellemled mellem Hjælpekasserne og de Arbejdsløse, som har erholdt Understøttelse i Henhold til Lov af 2. Oktober 1914. Hvor meget, der er udbetalt i Understøttelse til vore Medlemmer i Henhold til denne Lov, er endnu ikke opgjort.

Lønstatistik.

Kortenes Udfyldning.

I Fagbladets sidste Nr. fandtes en Artikel om Lønstatistik, hvori det bebudedes, at der til Afdelingerne vilde blive udsendt Kort, som skulde bruges til Optagelse af en Lønstatistik.

Kortene er nu udsendt til Afdelingsbestyrelserne og vil af disse blive tilstillet Medlemmerne. Skulde enkelte ikke have faaet et Kort, kan dette rekvireres hos Afdelingsformanden eller Kassereren. De Spørgsmaal, der kræves besvarede, er ikke mange og vil ikke kunne forvolde meget Besvær, naar man vil forstaa Betydningen og Nødvendigheden af Sagens Gennemførelse.

Udfyldningen af Kortene maa være saa nøjagtig som mulig, saafremt det Materiale, der fremskaffes, skal faa den tilsigtede Værdi, og jeg vil særlig stærkt understrege, at man absolut maa give en rigtig Besvarelse af Fortjenestens Størrelse og Arbejdstimernes Antal.

Paa Kortets Forside opføres Medlemsnummer, Navn, Branche, Fabrikens og Byens Navn.

Under „Branche“ bedes Medlemmerne specificere denne Betegnelse, saa det nøje kan ses, hvilken Specialitet Vedkommende er beskæftiget ved.

Er Vedkommende Cigarmager, skrives f. Eks.: Cigarmager (Form.), (Haand) eller (Triumf) alt efter den Specialitet, hvorved man er beskæftiget.

Den samme Deling maa gennemføres for alle Brancher. Tilberedere tilføjer i Parantesen, om det er Dæksmagere eller Strippere. Sorterere, om det er Cigar eller Cigarillos. Cigarillosarbejdere, om det er Helarbejdere, Vikkelmagere eller Overrullere o. s. v.

Paa Kortets anden Side er en Dato for hver Uge. Denne betegner Ugens Afslutning (Lørdag); men selv om Lønudbetalingen finder Sted Fredag, opføres Ugens Fortjeneste alligevel paa denne Dato.

Under Rubrikken „Antal Arbejdstimer i Ugen“ opføres kun det Antal Timer, i hvilke der virkelig er arbejdet, saaledes at det Antal Timer, i hvilke man i den paagældende Uge af en eller anden Grund ikke har været paa Fabriken, bliver fradraget den for Fabriken gældende normale Arbejdstid.

Hvis der indtræffer Sygdom eller Arbejdsløshed i det Kvartal, som Kortet omfatter, skrives der henholdsvis „S“ eller „A“ i den betræffende Ugerubrik.

Endelig anmodes alle Rullere om at udfylde den Rubrik, hvor der spørges om Rullerlønnen pr. M. Hensigten med dette Spørgsmaal er at faa et nogen-

lunde Overblik over, hvad der er det mest almindelige Arbejde.

Dog maa det her bemærkes, at det kun skal være den rene Rullerløn (Grundlønnen), der opgives, altsaa uden noget Tillæg for Vikkelvending, Pynt, Lap, Tyller, Penaler, Forlængelse af Cigaren e. l.

Hvis f. Eks. en Cigar betales med 14 Kr. pr. M., og der i denne Pris er inkluderet Betaling for Vikkelvending, Lap og Pynt, opføres ikke 14 Kr., men kun 12 Kr. 50 Øre.

Forøvrigt vil jeg gentage: Det er absolut nødvendigt, at en Statistik fremskaffes, og Medlemmerne paadrager sig et Ansvar, hvis de ikke imødekommer det Krav, der her er stillet.

Alfr. Christiansen.

Kontingentforhøjelse.

Afstemningen om Hovedbestyrelsens Forslag, der gik ud paa at Kontingentet fra og med Lørdag d. 3. Juli d. A. forhøjes til 75 Øre for heltbetalende og 35 Øre for halvtbetalende Medlemmer pr. Uge, er nu afsluttet.

Resultatet af Afstemningen, som tilsyneladende kun i ringe Grad har interesseret Medlemmerne, er blevet, at Kontingentforhøjelsen er vedtaget med 45 Stemmers Majoritet.

Der er ialt kun afgivet 955 Stemmer, hvoraf 486 stemte for Forslaget, 441 imod og 28 afgav blanke Stemmesedler.

Stemmeafgivningen i de forskellige Afdelinger er saaledes:

Afdeling	For Forslaget	Imod Forslaget	Blanke
Aalborg	46	5	„
Aarhus	27	16	1
Esbjerg	11	34	1
Fredericia	27	3	„
Hillerød	0	6	1
Holstebro	37	14	1
Horsens	18	136	1
Kolding	44	40	7
Nakskov	24	0	„
Nyborg	52	0	3
Nykøbing F.	3	47	7
Nykøbing M.	9	4	6
Næstved	0	0	„
Odense	9	30	„
Randers	14	0	„
Skelskør	3	3	„
Slagelse	17	0	„
Svendborg	14	3	„
Vejen	6	1	„
Vejle	4	5	„
Viborg	24	2	„
København:			
Cigarsortererne	26	7	„
„Enigheden“	71	85	„
	486	441	28

En Voldgiftssag.

Mesteren maa betale en Lærling 300 Kr. i Bøde fordi Lærlingen ikke kunde aflægge tilfredsstillende Svendeprøve.

En mindre Cigarfabrikant, H. Nielsen, Nyborg, havde den 1. Maj en Lærling, der blev Svend. Den unge Mand havde staaet 4 Aar i Lære, hvor han blev brugt til alt muligt undtagen til at lære at rulle Cigarer. Samme Dag, han blev udlært, blev han fyret. Han fik dog straks Arbejde hos J. M. Thuesen; men Resultatet blev, at han kort efter blev fyret, da han manglede alle Begreber om at rulle.

Man tog sig af ham og undersøgte hans Forhold. Vi blev saa klare over, at det havde skortet paa Uddannelse fra Fabrikantens Side, og vi fik den unge Mand til at aflægge frivillig Svendestykke, som Kommissionen og Skuemestrene enstemmigt kasserede.

Sagen blev saa henvist til en Voldgift i Henhold til Bestemmelsen herom i Lærlingeloven. Undertegnede blev af den unge Mand valgt til Voldgiften, hvor jeg havde let Spil overfor Fabrikantens mangelfulde Beviser, endskønt han havde de utroligste Vidner.

Da Fabrikanten ingen Udvej saa, gik han ind paa at betale den unge Mand 300 Kr., som denne tog imod, og selv om det kun er et ringe Vederlag for det Tab, han lider ved, at han nu skal staa et Aar i Forbundt, saa tror vi dog, at Fabrikanten har faaet at mærke, at man ikke kan lade sine Lærlinge skøtte sig selv i Læretiden og derefter smide dem paa Porten, saa snart de er udlærte.

Paa Nyborg Afdelings Vegne

Ulrich le Fevre.

Giv Agt.

Meddelelse fra Kristiania.

Fra vort Broderforbund i Norge har vi modtaget nedenstaaende:

Efter at Staten har indført Stempelskat paa Cigarer og Cigaretter, har det vist sig, at Forbruget af disse er mindsket saa stærkt, at flere Fabriker allerede i Maj indskrænkede Antallet af Arbejdere.

Flere mindre Fabriker har nu sluttet helt med Fabrikationen af Cigarer, og ved flere større Fabriker har nu mange faaet Opsigelse.

Ved Langaards Fabrik er saaledes 25 Cigarmagere og Tilberedere blevet opsagt, og de øvrige skal standse i 14 Dage.

Som Forholdene nu arter sig, venter vi en efter vore Forhold stor Arbejdsløshed, og vi maa derfor advare mod at nogen rejser hertil, da Arbejde ikke vil kunne erholdes.

For Tobaksarbejderforbundet i Norge

Hj. Johansen.

Til samtlige Afdelingsformænd og Kasserere.

Vi har modtaget Meddelelse om, at der i enkelte Afdelinger er udbetalt Rejseunderstøttelse til Medlemmer, som frivillig og uden fyldestgørende Grund har forladt Arbejdet for at rejse til en anden By, og enten der at søge Arbejde eller paabegynde et Arbejde, som var stillet dem i Udsigt.

Vi skal i denne Anledning gøre opmærksom paa, at en saadan Fremgangsmaade er utilladelig, Personer, som ønsker at skifte Arbejdsplads, har ganske selvfølgelig Ret dertil; men lige saa selvfølgelig er det, at de paagældende selv maa bære de med Omskiftningen forbundne Omkostninger, saa længe ikke Kassens Love og de i Henhold dertil udsendte Vejledninger og Instrukser er ændrede.

I Henhold til tidligere udsendt Instruks for Afdelingskassererne skal vi her gøre opmærksom paa, at Kassen kun udbetaler Understøttelse til Personer, som forlader Arbejdet, naar disse bliver generet af Arbejdsgiveren eller Arbejdslederen, eller naar den paagældende bliver sat til et Arbejde, som ikke kan siges at høre til hans Branche eller Specialitet, og som Følge deraf forringer hans Arbejdsfortjeneste i betydelig Grad o. s. v.

I saadanne Tilfælde skal vedkommende Medlems Handling ydermere billiges af Kollegerne eller event. af Afdelingen.

Derimod er den Omstændighed, at der bliver tilbudt en et Arbejde, som er bedre betalt end det man i Øjeblikket har, ingenlunde tilstrækkelig til at Arbejdsløshedskassen skal bære Omkostningerne ved Rejsen, i alt Fald ikke før end vore nugældende Love er blevet ændret i den antydede Retning.

I tvivlsomme Tilfælde er det at anbefale, enten at skrive til Formanden eller Undertegnede, Svaret vil blive afsendt saa hurtigt som det overhovedet er muligt.

Erfarer vi, at der ikke tages tilbørligt Hensyn til de gældende Love og de i Henhold dertil udsendte Vejledninger og Instrukser, vil de uretmæssig udbetalte Beløb være at tilbagebetale.

Paa Arbejdsløshedskassens Vegne

F. Møller,
Kasserer.

Jens Knudsens Begravelse.

Vor Kollega Jens Knudsens Begravelse, der fandt Sted paa Bispebjerg Kirkegaard Søndag den 20. Juni, blev en smuk og storstilet Højtidelighed. Hver Plads i det store Kapel var optaget, medens store Skarer maatte opholde sig udenfor.

Jens Knudsens Baare var dækket af et Væld af Kranse. Der var Kranse fra Arbejderne paa et stort Antal Cigarfabriker i København, og endvidere Kranse og Blomsterdekorationer fra Tobaksarbejderforbundet i Danmark og fra dets Hovedbestyrelse, fra Tobaksarbejderf. „Enigheden" og fra dens Bestyrelse, fra Cigarsorterernes Fagforening og dens Bestyrelse, Tobaksarbejdernes Sygekasses Bestyrelse, Social-Demokraten, Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark, Cigaretfabrikantforeningen af 1914, Arbejdernes Fællesorganisation, Arbejdernes Livsforsikringsselskab, Socialdemokratisk Forbund, Sociald. Ungdomsforbund, Bryggeriet „Stjernen", Brugsforeningen „Stefan", Kolleger i Kristiania.

Omkring Baaren paraderede 4 røde Faner fra Tobaksarbejdernes Organisationer samt Bannere og Faner fra Sociald. Forbund, 5. Kreds, 12. Kreds og Sociald. Ungdomsforbund.

Efter at en af Digteren Hans Laursen forfattet Sørgesang var afsunget, holdt Forbundets Formand, Alfr. Christiansen, en dybtfølt og gribende Tale.

Endnu en Sang blev sunget, og Jens Knudsens Baare bares ud af Kapellet af hans Kolleger i Bestyrelsen.

Da Kisten sænkedes i Graven, sang Cigarsorterernes Sangforening og Cigararbejdersangforeningen af 1867 i Forening et meget stemningsfuldt Farvel.

Forinden det store Følge skiltes, traadte Jens Knudsens Efterfølger paa Formandspladsen, Edm. Olsen, op paa Gravhøjen og bragte ham det sidste Farvel og sluttede med at udtale:

„Saa længe vi lever, vil dit Minde staa som et lysende Eksempel for os alle. Derfor en Tak, Jens Knudsen, for, hvad Du har været for os".

Edm. Olsen bragte derpaa Følget en Tak fra Familien. Saa sænkedes de røde Faner over Jens Knudsens Grav, hvorpaa den store Skare af Venner og Kolleger, som havde hædret ham, langsomt forlod Kirkegaarden.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Maj Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	621	2	2	50	80	55
Aarhus	92	0	1	6	18	85
Esbjerg	142	2	2	15	37	20
Fredericia	120	1	1	26	52	05
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	135	2	2	40	67	00
Horsens	185	1	0	34	48	75
Kolding	105	6	3	116	27	80
Nakskov	44	0	0	0	6	30
Nyborg	63	1	1	18	18	20
Nykøbing F.	70	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	54	3	3	75	61	50
Næstved	9	0	0	2	3	20
Odense	252	15	14	336	105	20
Randers	16	2	2	48	13	00
Skelskør	5	0	0	0	3	05
Slagelse	63	0	0	0	11	55
Svendborg	43	0	0	0	1	15
Vejle	21	0	0	0	14	20
Viborg	71	0	0	0	24	85
Vejen	14	2	2	60	65	00
København:						
„Enigheden"	3450	70	62	2019	1625	35
Cigarsortererne	632	2	1	69	5	60
Hovedkontoret		1	1	30	78	00
	6214	110	97	2994	2368	35

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 28, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 14 | 15. Juli 1915 | 11. Aargang

Vore kooperative Foretagender.

III.

(Fortsat fra Nr. 12)

„Arbejdernes Fællesbageri" i København.

„Arbejdernes Fællesbageri" blev med Tilslutning fra de faglige og politiske Organisationer i København oprettet i November 1886. Virksomheden paabegyndtes i et lejet Bageri paa Lyngbyvejen. En Aktiekapital paa 10,000 Kr. tilvejebragtes ved Tegning af 10 Kr.s Aktier. Aktiekapitalen maa kun forrentes med 4% og ingen personlig Aktionær har mere end én Stemme, uanset hvor stort et Antal Aktier han ejer. De under Socialdemokratiet indordnede Foreninger kan ved Repræsentanter afgive 1 Stemme for hver Aktie, de ejer, dog kan ingen Forening afgive mere end 10 Stemmer. Da der ikke udstedes flere Aktier til Private, vil Fællesbageriet en Gang ende med at være Organisationernes Ejendom.

I Oktober 1887 – et Aar efter at Selskabet havde paabegyndt sin Virksomhed — flyttede Bageriet ind i syne nye Lokaler i Ejendommen, som Selskabet i Sommerens Løb havde opført i Raadmandsgade. I 1893 udvidedes Forretningen til ogsaa at omfatte Møllerivirksomhed, hvorfra Bageriet forsynes med Mel. I 1902 opførtes en ny Bygning, hvorved Bageriets Produktionsevne udvidedes meget betydeligt.

Formaalet med Bageriets Oprettelse var dels at regulere Brødpriserne og at fremstille et sundt og godt Produkt og tillige at reformere Arbejdsforholdene i de Fag, som Virksomheden omfatter. Disse Formaal maa siges at være naaet fuldtud, hvad vi nærmere skal paavise.

Med Hensyn til Bageriets Indflydelse paa Brødpriserne kan det oplyses, at i 1886 – førend Bageriet begyndte sin Virksomhed – var Prisen paa grovt Rugmel 535 Øre pr. 100 Pd. og Prisen paa et 8 Pds. Rugbrød var 55 à 58 Øre; før Krigen var Prisen paa Melet 600 Øre pr. 100 Pd. og paa et Rugbrød 59 à 61 Øre, altsaa i Forhold til Melprisen en betydelig lavere Pris paa Brødet end i 1886, skønt der i det forløbne Tidsrum har været en stærk Stigning i Arbejdslønnen, en Forkortelse af Arbejdstiden og en Stigning i den Avance, som Forhandlerne faar for at forhandle Brødet. Endvidere kan det oplyses, at „Arbejdernes Fællesbageri" i Vinteren 1910–11 under den store Arbejdsløshed nedsatte Prisen paa Rugbrødet til under den Pris, som Brødet faktisk kunde leveres til. Dette havde til Følge, at de øvrige Brødfabrikker af Konkurrencehensyn ligeledes maatte nedsætte deres Pris. Derved opnaaedes, at den Del af Befolkningen, der ikke forsynes fra „Arbejdernes Fællesbageri", ogsaa fik Andel i de billige Priser; det samme har forøvigt været Tilfældet i hele den Tid, Fællesbageriet har virket, at det ved at holde Priserne nede, ikke alene har gavnet sine egne Kunder, men ogsaa det øvrige brødkøbende Publikum.

Ligeledes har Bageriet øvet stor Indflydelse paa en Forbedring af Arbejdsforholdene, idet Bageriet er gaaet i Spidsen for Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen og yder en Arbejdsløn, der er betydelig højere, end der betales paa andre tilsvarende Arbejdssteder. Endvidere har hver Arbejder 8 Dages Sommerferie med fuld Løn.

Bageriet har sit eget Mølleri, som i Aaret 1914 formalede 33,194 Tdr. Rug mod 27,758 Tdr. i 1913, og 16.773 Tdr. Hvede mod 10,455 Tdr. i 1913, hvilket er en Fremgang paa 11,754 Tdr. formalet Sæd i 1914.

Særlig efter Krigens Udbrud har „Arbejdernes Fællesbageri" vist at være sin Opgave voksen som regulerende Faktor paa Brødpriserne.

Krigen medførte en stærk Stigning i alle Priser baade paa Raastofferne som paa Biprodukterne og kuldkastede med et Slag alle hidtidige Beregninger. Dertil kom den Kamp, der paa et vist Tidspunkt op-

stod imellem Brødfabrikkerne og Fællesbageriet om Brødpriserne, og som truede med at afskære Fællesbageriet fra at faa Brødkorn og dermed medføre en Standsning af hele Fællesbageriets Virksomhed. Det lykkedes imidlertid at undgaa denne Katastrofe, men nu opstod nye Vanskeligheder særlig ved de forøgede Krav, som den store Befolkning pludselig stillede til Bageriets og Mølleriets Produktionsevne. Det var Bageriets billige Brødpriser, der fremkaldte dette store Krav, og det maa med Glæde fastslaas, at der fra Virksomhedens Side blev gjort alt, hvad der kunde gøres, for at tilfredsstille ogsaa de ny Kunders Krav.

De Rugbrødspriser, som Bageriet havde ved Aarets Begyndelse i 1914, holdt sig til de første Dage i August, da Prisen ved Krigens Begyndelse pludselig steg med 20 Øre pr. Brød til 79 Øre. Denne Pris holdt Fællesbageriet dog kun i nogle faa Dage, da Prisen nedsattes til 75 Øre, en Pris, som Bageriet holdt indtil 15. Januar i Aar, da Prisen steg til 79 Øre; de øvrige Bagerier tager en Pris af 93 Øre, altsaa en Forskel af 14 Øre pr. Rugbrød. Enhver maa heraf kunne indse, hvilken Gevinst det er for de københavnske Arbejdere, at vi har et Foretagende som „Arbejdernes Fællesbageri".

Bageriets Repræsentantskab har da ogsaa i fuld Forstaaelse af Bageriets Opgaver i dette for Arbejderbefolkningen saa vigtige Spørgsmaal vedtaget: „At Fællesbageriet, under disse for Arbejderne saa vanskelige økonomiske Forhold bør holde saa lave Brødpriser, som det paa nogen Maade er muligt og som de til enhver Tid gældende Priser paa Brødkornet tillader."

For at imødekomme den stadige Stigning i Efterspørgslen om Fællesbageriets Brød, lod man i 1914 2 2-Etages Ovne ombygge til 3-Etages og i Øjeblikket ombygges ligeledes 2 Ovne til 3 Etages; derved har man forøget Rugbrødsfabrikationen med 50 %.

Det er forøvrigt ikke Rugbrødsfabrikationen alene, der er steget; ogsaa Produktionen af Sigte- og Franskbrød har været stærkt stigende.

I 1913 producerede Bageriet i alt 2,887,829 Stkr. Brød, i 1914 3,693,683 Stk., altsaa en større Produktion af Brød i Aaret 1914 paa 805,854 Stk.

Vi tror gennem disse Oplysninger at have paavist, at de Opgaver, man gav „Arbejdernes Fællesbageri" at løse, da man i 1886 begyndte Virksomheden, fuldt ud er løste, og vi tør derfor dristigt anbefale alle vore Klassefæller at støtte „Arbejdernes Fællesbageri", idet det er en gammel Sandhed, at jo større Omsætning er, desto billigere bliver Produktions Omkostningerne forholdsvis, og vi er alle lige interesserede i, at et saa vigtigt Næringsmiddel som Brød sælges til den billigst mulige Pris.

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Arbejdsløshedsinspektørens Aarsmøde

den 12. Juni 1915 med Tillidsmænd for Arbejdsløshedskasserne.

I.

Arbejdsløshedsinspektør, Frk. *C. Black*, afholdt den 12. Juni 1915 Aarsmøde med Kassernes Tillidsmænd. Dagsordenen var følgende: 1) Arbejdsløshedsinspektørens Beretning, 2) Kassernes Stilling til de i den reviderede Arbejdsløshedskasselov omtalte Fond til Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed ved Hovedkasserer A. Johansen. Repræsentanternes Antal var 180.

Hovedkassereren for Formerfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Arnold Nielsen,* valgtes paa Forslag af Arbejdsløshedsinspektøren til Dirigent.

ad 1) Arbejdsløshedsinspektøren indledede Mødet med en Mindetale om den afdøde Arbejdsløshedsinspektør, Dr. Th. Sørensen, og gik derefter over til at aflægge Beretning for det forløbne Regnskabsaar, og udtalte her følgende:

Naar dette Aarsmøde er ansat saa tidligt, er det væsentlig under Hensyn til at de Kasser, der holder Delegeretmøde i Sommer, kan faa de nye Regler om de ekstraordinære Fond optaget i deres Vedtægter.

Paa Grund af det tidlige Tidspunkt har den statiske Redegørelse for Kassernes Virksomhed ikke kunnet blive saa udførlig som sædvanlig, og Tallene er baseret paa en foreløbig Opgørelse og gør ikke Fordring paa fuld Nøjagtighed.

Der er i Aarets Løb anerkendt 2 Kasser, „Telefonarbejdernes" og „Danske Sø- og Landkokkes Arbejdsløshedskasse", saaledes at der i Øjeblikket findes 57 Kasser. Disse Kassers Medlemstal var den 31. Marts 1915: 140,000 mod 131,000 den 31. Marts ifjor.

Indtægter og Udgifter stiller sig som følger:

	1915	1914
Nydende Medlemmers Bidrag .	1,658,200	1,545,900
Andre Medl.s Bidrag, Bøder, Indskud o. lign.	17,300	15,800
Statstilskud.	979,400	891,000
Kommunetilskud	448,300	413,000
Renter	138,000	105,300
Gaver	3,300	2,300
Ialt har Kassen saaledes haft en Indtægt af	3,244,500	2,873,000

Udgifterne har været følgende:

	1915	1914
Til Understøttelse.	2,798,400	1,949,900
Til Administration.	278,300	268,700
Den samlede Udgift udgjorde altsaa	3,076,700	2,218,600

Stigningen i Medlemskontingentet har som Følge af de ekstraordinære Indkaldelser været 50,000 Kr. mindre end i Fjor.

Det samledede Overskud bliver 167,600 mod 755,000 i Fjor, men at Overskudet er blevet saa stort skyldes et Ekstrakontingent paa 109,900 Kr.; uden dette havde Overskudet kun været 57,000, et ringe Beløb i Betragtning af at enkelte Fag har haft særlig gunstige Beskæftigelsesforhold. Særlig kan nævnes Skotøjsarbejderne, Sadelmagerne, Slagterne, samt De faglærte Jern- og Metalarbejdere. Ialt 41 Kasser havde Overskud til et samlet Beløb af 417,300 Kr. Heraf faldt 250,000 Kr. paa de ovennævnte 4 Kasser. 16 Kasser havde Underskud, saaledes at de brugte 249,700 Kr. af deres Formue; et Beløb, der uden Ekstrakontingent vilde være steget til 359,600 Kr.

Kassernes samlede Formue var ved Regnskabsaarets Udgang 3,332,000 Kr. mod 3,137,162 Kr. i Fjor.

Man maa saaledes paa Trods af det meget betydelige Underskud i flere Kasser sige, at vi er sluppet naadigt over den Vinter, der indlededes med Begivenhederne den 1. August.

(Fortsættes.)

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{9}/_{6}$ 1915.

1. Formanden meddelte, at Fabriksmødet med Hirschsprungs Arbejdere havde givet til Resultat, at det forelagte Forligstilbud var vedtaget. Strejkevarslerne var derved bortfaldne.

Toges til Efterretning.

2. Grosserer Hans Rhode er indtraadt som Medlem af Sammenslutningen.

Toges til Efterretning.

3. Revisionsbetænkningen over Regnskabet for Januar Kvartal forelagdes.

Toges til Efterretning.

4. Formanden meddelte, at der var afholdt et Møde d. 7de ds. mellem Repræsentanter for Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger og Repræsentanter for de Organisationer, som har Medlemmer beskæftigede i Fællesforeningens Virksomhed.

Formaalet for Mødet var at undersøge Muligheden for, at der udarbejdedes Overenskomster, hvorved Fællesforeningen skaffede sig en vis Tryghed i sit Arbejde, uden at behøve at være i Arbejdsgiverforeningen.

Resultatet af Mødet var, at man enedes om at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for de interesserede Organisationer. Disse skal udarbejde et Overenskomstforslag, om hvilket der da senere skal forhandles videre.

Vort Forbund skal til dette Udvalg vælge en Repræsentant.

Til at tiltræde Udvalget valgtes Alfr. Christiansen.

Forretningsudvalgsmøde $^{16}/_{6}$ 1915.

Forinden Behandlingen af Dagsordenen paabegyndtes, meddelte Formanden, at Medlem af Hovedbestyrelsen, Jens Knudsen, var afgaaet ved Døden. Formanden holdt en kort Mindetale, hvortil de tilstedeværende sluttede sig ved at rejse sig.

1. Horsens Afdeling har udsendt et Cirkulære til samtlige Afdelinger, i hvilket de anmoder om, at der gives Tilslutning til en af Horsens Afdeling tagen Beslutning, gaaende ud paa, at der rettes en Opfordring til Hovedbestyrelsen om at indlede Forhandling med Sammenslutningen om Lønforhøjelse, i Anledning af den herskende Dyrtid.

Afdelingen har nu indsendt samtlige fra de øvrige Afdelinger fremkomne Besvarelser paa Cirkulæret og tilføjer, at saafremt Hovedbestyrelsen ikke agter at efterkomme den fremsatte Opfordring, vil Afdelingen indlede Forhandling med de stedlige Fabrikanter.

Formanden erindrede om, at Hovedbestyrelsen havde behandlet det omhandlede Spørgsmaal, og havde udtalt sig imod at gøre noget i den i Cirkulæret omhandlede Sag.

Han mente, at Stillingen var uforandret fra den Gang. Det vedtoges at henholde sig til den paa Hovedbestyrelsesmødet tagne Beslutning, dog saaledes at hele Sagen sendtes til Cirkulation blandt Hovedbestyrelsens Provinsrepræsentanter, med Anmodning om Udtalelser om deres Stilling, forinden endelig Besvarelse tilsendtes Horsens Afdeling.

2. Paa Grund af Sygdom anmoder et Medlem om Tilladelse til at have Hjemmearbejde (helt Formarbejde). Tilladelsen gaves.

3. Fabrikant Hilmer i Aarhus har afskediget en Cigarmager pludselig. Vedkommende havde 350 Vikler, som han ikke kunde faa Lov at rulle over. Der var krævet Betaling for helt Arbejde, hvilket var afslaaet.

Efter de Oplysninger, der forelaa, vedtoges det at støtte det fremsatte Krav og søge Sagen afgjort paa et Fællesmøde.

4. Det vedtoges, at Formanden, som under Knudsens Sygdom havde redigeret Fagbladet, vedbliver hermed indtil videre. Det endelige Valg af Redaktør udsattes, efter Formandens Forslag, indtil første Hovedbestyrelsesmøde.

5. Da Lovene foreskriver, at begge københavnske Afdelinger skal være repræsenteret i Hovedbestyrelsen, maa den første Suppleant, som tilhører Cigarsorterernes Fagforening, indkaldes i Stedet for Jens Knudsen.

Suppleant er Afdelingens Kasserer A. Olsen, som derefter tiltræder som Medlem af Hovedbestyrelsen.

Forretningsudvalgsmøde $^{30}/_{6}$ 1915.

1. Afstemningen om Forslaget om Kontingentforhøjelse har givet til Resultat: at 486 har stemt for Forslaget, 441 imod, 28 stemte blankt. Kontingentet vil saaledes fra Lørdag den 3. Juli være 75 Øre for heltbetalende og 35 Øre for halvtbetalende.

Fra Odense er der sammen med Afstemningsresultatet indsendt en Resolution, der er enstemmigt vedtaget paa Generalforsamlingen. Resolutionen er saalydende: „Idet Generalforsamlingen forkaster det forelagte Forslag om Kontingentet, udtaler den sam-

tidig sin skarpeste Misbilligelse af, at Hovedbestyrelsen for nogen Tid siden bevilgede 1000 Kr. til Foreningen aldeles uvedkommende Ting, nemlig den belgiske Befolkning, paa et Tidspunkt, hvor vi selv er i den allerstørste Trang for Penge til det Formaal, som vi formente at samle dem sammen, nemlig Strejkefondet."

Toges til Efterretning.

2. Formanden erindrede om, at der i sin Tid var forhandlet med Cigaretfabrikantforeningen om en Hovedoverenskomst. Disse Forhandlinger var af forskellige Grunde blevet afbrudt. De agtedes nu genoptagne, og foreslog at Udvalget tiltraadtes af Edm. Olsen i Stedet for J. Knudsen. Vedtoges.

3. Med Fabriken „Føniks" er der opstaaet en Strid om Forstaaelsen vedrørende Gulvpigelønnen.

Det vedtoges, at henvise Sagen til Forhandling med Sammenslutningen, eventuelt til en faglig Voldgiftsret.

4. Fra Nyborg Afdeling forelaa Meddelelse om, at en mindre Fabrikant havde maattet indgaa paa at betale en Lærling en Erstatning paa 300 Kr. for mangelfuld Oplæring.

Toges til Efterretning.

5. Formanden meddelte, at der havde været et Mæglingsmøde hos Firmaet O. L. Petersen & Co. i Kolding angaaende en Række af Tilberederne fremsatte Lønkrav. Ved Mæglingen var der opnaaet Enighed om et Forslag, hvorefter Tilberederne fik en Del Forhøjelser; men Tilberederne havde forkastet Tilbudet og erklærede, at de ikke vilde fortsætte Arbejdet, medmindre samtlige Krav, som de havde fremsat, blev imødekommet.

Efter at Arbejdet havde været standset i 3 Dage blev det genoptaget, og der var afholdt et nyt Mæglingsmøde. Ved dette var der opnaaet en yderligere Forhøjelse af Opsætterprisen for en Dækssort. Tilberederne havde saa akcepteret Tilbudet og Arbejdet var fortsat.

Tilberedernes Arbejdsstandsning havde foraarsaget, at Cigarmagerne blev ledige i 3 Dage.

Der var udbetalt Understøttelse efter Lovenes § 19 til Cigarmagerne.

Toges til Efterretning.

Ny Overenskomster.

Med nedennævnte Firmaer er der afsluttet Overenskomster, hvorved Løn- og Arbejdsforhold er bragt i Overensstemmelse med, hvad der er gældende paa andre Fabriker.

David Isaksen, Nyhavn 6, der beskæftiger 6 Arbejdere.

Fru Møller, Ø. Fasanvej 223, der beskæftiger 5 Arbejdere.

Begge Firmaer, som hidtil beskæftigede uorganiseret Arbejdskraft, er indgaaet paa kun at beskæftige Medlemmer af Tobaksarbejderforbundet.

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden".

Medlemmerne erindres om, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 [2].
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 [1].
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 [1].
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *henholdsvis den 12. og 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22 [3].

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 15 | 1. August 1915 | 11. Aargang

Arbejdsløshedsinspektørens Aarsmøde

den 12. Juni 1915

med Tillidsmænd for Arbejdsløshedskasserne.

(Sluttet.)

Hvad næste Vinter angaar, saa kan man gaa ud fra, at den vil blive meget haard for de Kasser, der allerede nu er haardt ramt, men for alles Vedkommende maa man se den i Møde med Bekymring, blandt andet fordi det kan forventes, at den forcerede Virksomhed, der har været i enkelte Fag, ikke kan blive ved, og det vil komme til at gaa ud over Kasserne, naar disse Fag igen maa skyde Arbejdskraft fra sig ved den Overgang til normal Beskæftigelse, som maa komme.

Nævnet har i den forløbne Vinter afholdt 11 Møder og et stort Antal Udvalgsmøder. Naar Tallet er kommet saa højt op, skyldes det særlig, at Udarbejdelsen af Kriseforholdsreglerne har været vanskelige at komme igennem. Desuden havde Nævnet den vigtige Opgave at søge Loven af 2. Oktober 1914 om ekstraordinær Støtte til Hjælpekasserne formuleret paa en saadan Maade, at Arbejdsløshedskassernes berettigede Interesse ikke tilsidesidesættes, og saaledes at i hvert Fald Udbetalingen af Understøttelse til Kassernes Medlemmer kom til at gaa gennem Kasserne. For det sidste Punkts Vedkommende lykkedes det ogsaa at gennemføre Sagen nogenlunde tilfredsstillende. Men jeg maa beklage den Maade, hvorpaa Bevillingen af Understøttelse her i København er blevet administreret. Man har ved Ansættelsen af Understøttelserne gaaet frem efter Regler, der nødvendigvis maatte modarbejde Arbejdsløshedskasserne og hindre Tilslutningen til dem, idet Folk, der havde forsømt eller undladt at forsikre sig, i de allerfleste Tilfælde har kunnet faa højere Understøttelse, end den Kasserne gav deres Medlemmer, som dog ved deres udviste Selvhjælpsbestræbelser burde have haft en Fortrinsstilling snarere end det modsatte.

Den næste Sag af større Betydning, som Nævnet har haft til Behandling, er Udarbejdelsen af den ny Mønstervedtægt, som jeg gerne vil medgive min bedste Anbefaling, særlig Paragraffen om Henlæggelse til Fond til ekstraordinær Understøttelse. Kun under Forudsætning af en vedtægtsmæssig Bestemmelse om saadan Henlæggelse faar Kasserne obligatorisk Kommunetilskud og Del i det ekstraordinære Statstilskud. Med Bestemmelsen om, at alt skyldigt Bidrag skal være indbetalt inden Regnskabsaarets Udgang, maa jeg bede Dem lægge Deres formodede Misfornøjelse til Side, idet denne Regels Gennemførelse i alle Kasserne er en Forudsætning for, at man kan undgaa meget væsentlig skærpede Krav til de Oplysninger, der paa Medlemslisterne gives angaaende Kontingentbetalingen. Kasserne maa nu vælge enten denne Regel, eller om de vil foretrække et betydeligt Ekstraarbejde.

Efter nogen Diskussion sluttede denne med, at Repræsentanterne gav Arbejdsløshedsinspektøren Tilsagn om, at en Regel som den omtalte skulde blive optaget i Kassernes Vedtægter.

II.

ad 2) Hovedkasserer *A. Johansen* opfordrede derefter Kasserne til Henlæggelse til Fond til Ydelse af Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed. En væsentlig Grund til dette var, at man vanskelig fik Tilskud af det offentlige i Krisetider, hvis man ikke havde benyttet den givne Anvisning til selv at tage det første Stød. Det burde ske snarest, idet man kun derved sikrede sig Andel i det ekstraordinære Statstilskud, idet dette paa Grund af den i Loven fastsatte Maksimumsgrænse kun vilde virke det første Aar. Med Hensyn til Understøttelsen maatte man være klar over, at Kasserne med de Midler, der

her anvistes, ikke vilde være i Stand til at klare Kriserne uden Lovgivningsmagtens Medvirkning. Efter at Nævnet havde udarbejdet de foreliggende Regler, blev Spørgsmaalet for Kasserne, hvor langt Dageantallet for Understøttelsen skulde fastsættes. Sattes Dagetallet højt, vilde der i Følge Reglerne hengaa længere Tid, inden Fonden kunde træde i Virksomhed. Et lavt Dagetal maatte maaske ogsaa siges at være mere forsikringsmæssig forsvarlig. Det lange Dageantal maa imidlertid anbefales, fordi de først understøttede er dem, der har længst Arbejdsløshed, medens det korte Dagetal vil føre til, at de, der har længst Arbejdsløshed, vil komme til at gaa uden Understøttelse. Forudsætter man endvidere, at Fonden ikke er i Stand til at bære en Krise, men at Staten maa træde til, saa kan det næppe tænkes, at dette kan foregaa saaledes, at det sker efterhaanden som de enkelte Medlemmer har opbrugt deres Understøttelse, og der vil saaledes ikke være nogen Anledning til at udstrække Fondens Understøttelse i Tid paa Bekostning af de enkelte Medlemmers Understøttelse. Man burde derfor gaa saa nær de tilladte 70 Dage som muligt og helst saaledes, at Tallet ikke svingede for stærkt for de forskellige Kasser.

Bødker Anton Andersen mente, at enkelte Kasser vanskeligt vilde faa Brug for disse Penge og hvorfor saa oprette noget Fond.

Inspektøren fremhævede Hensynet til det obligatoriske Kommunetilskud.

Efter nogen Tids fortsat Diskussion om Sagen vedtog Aarsmødet paa Forslag af Indlederen med alle Stemmer mod én følgende Resolution:

„Under Henvisning til den førte Forhandling anbefaler Aarsmødet Kasserne at oprette Fond til Understøttelse under ekstraordinær Arbejdsløshed. Med Hensyn til Fastsættelse af det Dagetal Fonden yder Understøttelse for, henstiller Aarsmødet, at Kasserne saa vidt mulig træffer ensartede Bestemmelser, og at Dagetallet under fornødent Hensyn til de foreliggende Forhold sættes saa højt, som Kassernes Forhold tillader."

Loven af 2. Oktober 1914 om fortsat Understøttelse til Arbejdsløse.

I Rigsdagens Sommersamling 1914 gennemførtes en Lov om Understøttelse til Arbejdsløse, hvis Arbejdsløshed var foraarsaget af Krigstilstanden, dels direkte dels ved den ringere Mulighed ved igen at faa Arbejde.

I Henhold til denne Lov er der af Hjælpekasserne (i København Understøttelsesforeningen) udbetalt Understøttelse til de Arbejdsløse, som havde opbrugt deres Understøttelse i Arbejdsløshedskassen, og efter Hjælpekassens Skøn faldt ind under Lovens Bestemmelser for Berettigelse til Understøttelse.

Da Arbejdsløsheden efter den senest foretagne Optælling i det store og hele var normal, har Hjælpekasserne indstillet denne Del af deres Virksomhed indtil videre.

Lovens Virkning blev for vort Forbunds Vedkommende noget mindre end man havde tænkt sig, hvad der foraarsagedes ved at Loven ikke traadte i Kraft før hen i November Maaned.

I Tiden fra Lovens Ikrafttræden til den 1. Juli d. A. er der udbetalt i Understøttelse til 234 Medlemmer af vort Forbund et samlet Beløb af 13,692 Kr. 42 Øre. Af disse var de 181 Medlemmer i København og Understøttelsesbeløbet udgjorde 10,991 Kr. 17 Øre.

I 11 Afdelinger er der intet udbetalt.

En Cigar-Banderoleskat i Tyskland.

De mange for Tiden i Tyskland projekterede nye Skatter paa Tobaksindustrien er bleven forøget ved et nyt Projekt, nemlig en Banderoleskat paa Cigarer. Et Blad i Dresden har saaledes faaet Meddelelse om følgende:

„Som vi har erfaret fra paalidelig Kilde, vil Rigsfinansstyret efter Fredsslutningen tilstille Forbundsraadet et Lovforslag om en Cigar-Banderoleskat. Man drøfter dog endnu, om Banderolen muligvis kunde undgaas, om ikke en Værditold eller en Forhøjelse af Tobaksskatten var at foretrække. Indtægten af Banderoleskatten anslaas til 40—50 Millioner Mark. Følgen heraf vilde blive, at Cigarindustrien maatte gaa over til det Mærkesystem, som den saa længe har kæmpet imod."

Hertil bemærker vort Broderorgan „Der Tabackarbeiter": „At der i Rigsskatteamtet drøftes *alle* forskellige Skattearter, der med Hensyn til Tobaksindustrien kan blive Spørgsmaal om, er vel en Selvfølge; Statens Interesser spiller derved vel Hovedrollen, men alligevel maatte man ogsaa prøve de forskellige Skattearters Indvirkning paa selve Industrien. Hvad der til Slutning vil komme ud deraf, er man vistnok heller ikke i Regeringskredse endnu paa det rene med, endskønt Ingen længere kan være i Tvivl om, at Tobaksindustrien i den nærmeste Fremtid maa bløde dygtig."

Imod Krigsinvalidernes Oplæring som Cigararbejdere.

Det sachsiske Indenrigsministerium har anmodet Handelskammeret i Dresden om en Udtalelse, om det kunde anbefale at oplære Krigsinvalider som Cigararbejdere. Handelskammeret har nu udtalt sig *imod* en saadan Oplæring. Ganske vist hersker der for

Tiden Mangel paa udlærte Cigararbejdere, hvilket har sin Aarsag i Indkaldelserne til Krigstjenesten og i den forøgede Produktion for Hærens Behov, men med en Oplæring af Krigsinvalider var denne Mangel ikke afhjulpet, ligesom disse selv ikke var tjent dermed. Specielt henviser Handelskammeret til, at der

„til Fremstilling af Cigarer kræves en ganske særlig Duelighed og Erfaring, som kun kan opnaas ved Hjælp af en let Haand og en mangeaarig Øvelse. Man regner for Vikkelmagere en Læretid af mindst 3 à 4 Maaneder, men for Rullere en saadan af tre Aar og der foretrækkes selv i Fredstid stedse de Folk, der alt i deres yngre Alder har lært Cigarmageriet. Krigsinvalider, der har været beskæftiget ved haardt Arbejde og hvis Hænder derved er bleven tunge, vilde overhovedet ikke være egnede til at oplæres i Cigarmageriet og de maatte saaledes uden videre kasseres. Men selv Uddannelsen af de Krigsinvalider, der bedre egner sig til Cigararbejde, vilde, indtil disse Folk i Akkord kunde opnaa en passende Fortjeneste, kræve en saa lang Tid, at Krigen i Mellemtiden maaske var endt og, som det vel maa haabes, Cigarindustrien atter have største Delen af sine gamle udlærte Arbejdere til Raadighed.

Aldeles bortset fra det Spørgsmaal, om Cigarfabrikerne, der i denne Tid er stærkt beskæftigede, overhovedet kan undvære Mestre til Oplæring af Krigsinvaliderne, maa det i hvert Tilfælde staa fast, at en saadan Oplæring kun maatte ske i den almindelige Velfærds Interesse, men dette vilde medføre store Omkostninger. Thi selv om der ikke ydes Krigsinvaliderne i deres Læretid det ringeste Vederlag, maa der dog regnes med meget store Tilskud, fordi det drejer sig om Forarbejdning af et meget kostbart Raamateriale og at de i Læreværkstederne fremstillede Cigarer kun kunde sælges med Tab som „Udskud". Om der sluttelig til Trods for disse store Ofre kunde naas det Maal, at forskaffe Krigsinvaliderne et tilstrækkeligt Udkomme, maa vi meget betvivle. Thi i Gennemsnit vilde disse nyoplærte Krigsinvalider i deres Præstationer vel nok langt fra kunne naa paa Siden af de i Cigarindustrien opvoksede Arbejdere og at deres Fortjeneste som Følge deraf vilde blive meget ringe. Men desuden kan man efter Krigens Afslutning som Følge af de forøgede Byrder og Afgifter regne med en Formindskelse af Forbruget, og i saa Tilfælde maa det antages, at den gamle Stamme af udlærte Cigararbejdere vil være fuldtud tilstrækkelig, saaledes at de Penge, der vilde blive anvendt til Oplæring af Krigsinvaliderne til Cigararbejde, vilde være udgivet uden Nytte."

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{14}/_{7}$ 1915.

1. Medlemmerne, der arbejder i Faaborg, er indordnede under Svendborg Afdeling. Disse Medlemmer nægter at betale det forhøjede Kontingent under Henvisning til at de ikke har faaet Lejlighed til at deltage i Afstemningen om Kontingentforhøjelsen.

Formanden for Svendborg Afdeling erkender, at der er begaaet en Fejl, at der ikke er forespurgt disse Medlemmer om deres Stilling til Sagen.

Endelig forespørger Medlemmerne i Faaborg, om de kan blive indordnet under Odense Afdeling i Fremtiden.

Det vedtoges at tilkendegive Svendborg Afdelings Bestyrelse, at den havde begaaet en Fejl ved ikke at give Meddelelse om Afstemningen, men dette Forhold kan ikke fritage Medlemmerne i Faaborg for at betale det forhøjede Kontingent. Angaaende Ønsket fra Medlemmerne i Faaborg om at blive overflyttet til Odense Afdeling, skal Formanden forhandle med Svendborg og Odense Afdelinger.

2. Afstemningen blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer angaaende Dyrtidstillæg, har givet til Resultat, at samtlige Medlemmer fastholder deres Standpunkt fra Mødet i April. Der skal altsaa ikke fra Hovedbestyrelsens Side rettes nogen Henvendelse til Sammenslutningen om Forhandling vedrørende denne Sag. Formanden formente, at det vilde være rigtigt at tilstille Afdelingerne en Redegørelse om hele Sagen og dens Forløb.

Meddelelsen toges til Efterretning og Formandens Forslag vedtoges.

3. Fra Afdelingen i Aalborg forelaa et Forslag til Overenskomst med Firmaet C. W. Obel om Betalingen for Pasning af Strippemaskiner. Lønnen er ansat til 10 Kr. de første 3 Maaneder, de næste 3 Maaneder 12 Kr. og derefter 15 Kr. pr. Uge. Dernæst Forslag til Overenskomst om Betaling for Dækssortering.

Der foreslaas, at Lønnen bliver: De første 3 Maaneder 10 Kr., de næste 3 Maaneder 11 Kr., de næste 3 Maaneder 12 Kr., de næste 3 Maaneder 13 Kr. og derefter 14 Kr. pr. Uge.

Endelig er der forhandlet med Firmaet om Akkordsatser for haandrullede Cigaretter. Der var opnaaet et Tilbud af Kr. 2,10 pr. M. plus 25 Øre for Klipning. De arbejder nu paa Ugeløn.

Samtlige Overenskomster skal løbe sideordnet med Hovedoverenskomsten, dog skal begge Parter kunne kræve Forhandling om dem i 1916, uanset om Overenskomsterne iøvrigt opsiges.

Det vedtoges, at Formanden rejser til Aalborg og undersøger Forholdene og forelægger Sagen igen.

4. Jes Andersen meddelte, at han havde modtaget Plads som Afdelingsmester hos Hirschsprung og saaledes maatte udtræde af Hovedbestyrelsen. Formanden takkede Jes Andersen for godt Samarbejde i de forløbne Aar, hvorefter det vedtoges at indkalde Suppleanten Fru Sophie Falck.

Forretningsudvalgsmøde $^{28}/_{7}$ 1915.

1. I Henhold til Beslutning paa sidste Møde har Formanden været i Aalborg og forhandlet med Firmaet C. W. Obel om de nævnte Overenstkomst-

forslag. Han gjorde nærmere Rede for de Forhold, som havde foranlediget Fremsættelsen af Forslagene. Firmaet var utilbøjelig til at forhøje de fremsatte Løntilbud, derunder Akkordsatserne for Rulning af Cigaretter. Disse Akkordsatser var lavere end de tilsvarende Satser hos Firmaerne Mischou og Araks. Det vedtoges at sanktionere Overenskomsten for Betjening af Strippemaskiner samt for Dækssortering, hvorimod Overenskomstforslaget om Akkordsatserne for Cigaretrulning ikke kunde godkendes.

2. Formanden har været i Fredericia, hvor forskellige Forhold hos Firmaet Ebling er blevet ordnet. Der anmodes samtidig om Sanktion paa en Aftale om Tilladelse til at Firmaet lader et begrænset Antal Kasser klistre udenfor Fabrikken. Tilladelsen er for begrænset Tid. Sanktion gaves.

3. Hos Firmaet „St. Felix" i København har der været et Mæglingsmøde angaaende forskellige Arbejdsforhold paa Fabrikken, som formentlig er overenskomststridige. Da der ikke var opnaaet Enighed ved Mødet, vedtoges det at indanke Sagen til et Fællesmøde med Sammenslutningens Bestyrelse.

Nye Bøger.

Gustav Bang: Den materialistiske Historieopfattelse. Pris 25 Øre.
Gustav Bang: Efter Krigen. Pris 50 Øre.
Ferd. Hurop: Rente og Ruin. Pris 40 Øre.

I den sidste Tid er der paa Socialdemokratiets Forlag „Fremad" udkommet nogle Bøger, der har Krav paa at kendes af alle vore Læsere. Vi har tidligere omtalt „Den nye Grundlov", der nu er trykt i 15000 Ekspl., men foruden den er udkommet to Bøger af Gustav Bang: „Den materialistiske Historieopfattelse" og „Efter Krigen" samt Ferd. Hurop: „Penge og Ruin".

Dr. Bangs Navn vil være saa kendt indenfor Arbejderverdenen, at hans Skrifter ingen Anbefaling behøver. I „Den materialistiske Historieopfattelse" skildrer han den historiske Udvikling ud fra Synspunkter, der afviger stærkt fra dem, der sædvanlig doceres. Det er en letfattelig og letlæst Fremstilling af Karl Marx's Teori, der gaar ud paa at stille Produktionsforholdene, den Maade, hvorpaa Menneskene til de skiftende Tider frembragte deres Livsfornødenheder, i et sanddru Forhold til Historien.

Det er af stor Værdi for enhver Socialdemokrat at kende denne Teori nøje, idet den danner Baggrund for den moderne Socialisme.

„Efter Krigen" er det sidste, der foreligger fra Gustav Bangs Haand. Ud fra dybtgaaende Studier af det moderne Samfund gør Dr. Bang her Rede for Aarsagerne til Krigen. Han paaviser de Brydninger — økonomiske og politiske —, der gav Stødet til Katastrofen. Videre udvikles, hvorledes Tilstanden i Evropa sandsynligvis vil forme sig efter Krigen, — ikke bygget paa løse Formodninger, men paa den Sammenhæng mellem Aarsag og Virkning, der kæder Historien sammen.

— — —

Indenfor Fagbevægelsen er Ferd. Hurop's Navn kendt og skattet. Hurop er bosat i Amerika, men under et Ophold herhjemme skrev han „Rente og Ruin", der omhandler Rente- og Kreditsystemets Farer. Paa Grundlag af den officielle Statistik ruller Forfatteren nogle Billeder op, der er alt andet end lyse. Han tager Sigte paa en Række kapitalistiske Udskejelser og paaviser, understøttet af den offentlige Statistik, Rentesystemets uheldige Virkninger.

— — —

Disse tre Bøger kan i Sandhed kaldes Arbejder-Læsning, og vi anbefale alle vore Medlemmer at anskaffe dem.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Juni Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 30.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	615	2	3	66	136	05
Aarhus	92	0	2	0	56	70
Esbjerg	143	3	2	60	25	20
Fredericia	112	2	1	38	61	80
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	124	3	2	58	77	65
Horsens	203	2	0	6	34	20
Kolding	112	3	3	86	43	00
Nakskov	43	2	2	33	26	80
Nyborg	65	0	0	0	2	00
Nykøbing F.	70	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	50	2	1	24	53	85
Næstved	9	0	0	0	0	00
Odense	240	6	5	131	133	25
Randers	15	0	0	0	20	50
Skelskør	6	1	0	4	5	90
Slagelse	59	0	0	0	6	15
Svendborg	47	0	0	2	5	25
Vejle	22	0	0	0	2	65
Viborg	68	0	0	0	46	75
Vejen	14	1	1	26	23	30
København:						
„Enigheden"	3450	45	44	982	647	65
Cigarsortererne	632	3	4	80	21	55
Hovedkontoret		3	1	40	109	65
	6198	78	71	1636	1539	85

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Redigeret af *Alfr. Christiansen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 16 | 15. August 1915 | 11. Aargang

Overenskomster om Løn- og Arbejdsvilkaar og deres Udløbstid.

I Begyndelsen af indeværende Aar har Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund ladet foretage en Undersøgelse af Overenskomstforholdene mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer om Løn og Arbejdsvilkaar. Det er herigennem konstateret, at der i Januar Maaned 1915 eksisterede 1218 af saadanne Overenskomster. Disse omfattede ialt 100,093 Arbejdere.

Der er ligeledes foretaget Undersøgelser af Tidspunkterne for Overenskomsternes Udløb. I indeværende Aar kan 163 Overenskomster, som omfatter 5842 Arbejdere, udløbe. Da Oversigten i Januar Maaned blev udarbejdet, var der allerede opsagt 30 Overenskomster for 1232 Arbejdere. I 1916 kan der opsiges 694 Overenskomster, omfattende 76,734 Arbejdere. 1917 kan der opsiges 216 Overenskomster, omfattende 8,275 Arbejdere. 1918 kan opsiges 48 Overenskomster for 2126 Arbejdere. 1919 kan opsiges 10 Overenskomster, omfattende 319 Arbejdere. 1920 kan opsiges 7 Overenskomster for 2534 Arbejdere, og i 1921 kan der opsiges 1 Overenskomst for 1292 Arbejdere. Der findes desuden 79 Overenskomster for 2971 Arbejdere, som ikke har nogen bestemt Udløbstid.

Nedenstaaende tabellariske Oversigt angiver iøvrigt hvilken Tid paa Aaret Overenskomsterne udløber.

Antallet af Overenskomster og deres Udløbstid.

Maaned	Opsagte Overensk.		1915		1916		1917		1918		1919		1920		1921		Ubestemt Udløbstid	
	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere	Antal Overensk.	Antal Arbejdere
	30	1232															79	2971
Januar			10	282	43	3766	73	2079	8	135	3	185	6	133	„	„		
Februar			2	132	228	36927	5	247	17	399	2	71	„	„	„	„		
Marts			7	69	30	4806	27	582	2	25	1	3	„	„	„	„		
April			12	337	235	20340	50	1805	12	818	3	26	„	„	1	1292		
Maj			10	380	62	8517	12	185	5	691	„	„	„	„	„	„		
Juni			5	89	8	118	6	232	1	30	„	„	„	„	„	„		
Juli			13	338	25	895	17	2760	2	26	„	„	„	„	„	„		
August			3	319	11	443	8	46	„	„	1	34	„	„	„	„		
September			20	872	10	172	4	37	„	„	„	„	„	„	„	„		
Oktober			24	1025	28	468	13	202	„	„	„	„	„	„	„	„		
November			24	743	9	174	1	100	1	2	„	„	„	„	„	„		
December			3	24	5	108	„	„	„	„	„	„	1	2401	„	„		
Tilsammen	30	1232	133	4610	694	76734	216	8275	48	2126	10	319	7	2534	1	1292	79	2971

En Krigsstatistik.

De tyske Samvirkende Fagforbund foranstalter fra Tid til anden Undersøgelser om Antallet af de til Krigstjenesten indkaldte Fagforeningsmedlemmer, og det viser sig da, at dette Antal stiger Gang paa Gang. Medens Statistiken i September Maaned 1914 kun opviste et Procentantal af 27,$_7$, steg det i Oktober til 31,$_3$, i Januar 1915 til 34,$_1$ og i April til 41,$_7$. Som man ikke kan vente andet, er paa den anden Side Medlemsantallet i Organisationerne gaaet betydeligt ned. Ved Slutningen af 2. Kvartal 1914 talte de til „Generalkommissionen" hørende Fagorganisationer 2,521,303 Medlemmer, efter Optællingen d. 30. April 1915 var dette Tal dalet ned til 1,323,978. Det er næppe rimeligt, at Udmeldelserne her har haft nogen væsenlig Indflydelse, hvorimod Nedgangen temmelig sikkert skyldes Indkaldelserne til Krigstjenesten.

De fleste Forbund kunde endog notere et betydeligt Antal af Nyoptagne i Krigens Tid, og da navnlig i de sidste Maaneder. Saaledes havde Bygningsarbejderne 14,513, Transportarbejderne 1,422 og Træarbejderne 10,400 Nyoptagelser.

Ligeledes er Antallet af Organisationernes lønnede Tillidsmænd, der er indkaldt til Krigstjeneste, betydeligt. Indtil 31. December 1914 var af disse indkaldt 559. Angaaende Antallet af de indkaldte Fagforeningsfunktionærer haves ingen Oplysninger; men der er Grund til at gaa ud fra, at disses Antal er langt større, end Antallet af de indkaldte lønnede Tillidsmænd, hvoraf man kan slutte sig til, hvilke overordentlig store Vanskeligheder der maa være forbundne med at faa Administrationen til at funktionere paa en regelmæssig Maade.

Procentantallet for de til Krigstjenesten indkaldte Medlemmer er meget forskelligt i de enkelte Organisationer. Det stiger fra *21,6 pCt. for Tobaksarbejderne* til 84,2 pCt. for Slagterne. Tilnærmelsesvis Halvdelen af samtlige mandlige Medlemmer er altsaa unddraget de faglige Organisationer. Dette er af afgjort Betydning for Organisationernes Ydeævne ikke alene under Krigen, men ogsaa, og da navnlig efter dennes Afslutning.

De ved Krigens Udbrud for det meste ophævede Understøttelsesindretninger kunde i de fleste Forbund efterhaanden indføres paany; dette havde sin Grund i, at Arbejdsmarkedet forbedrede sig. Men endskønt der i Almindelighed er indtraadt en Forbedring paa Arbejdsmarkedet, lider alligevel en Del af Fagene under en betydelig Arbejdsløshed. Gennemsnittet af de Arbejdsløses Antal var i September 21,2 pCt., det faldt derefter sukcessive og var d. 30. April 1915 endog gaaet ned til 2,8 pCt. Sidstnævnte Dag taltes 36,801 Arbejdsløse, hvortil endvidere kommer 82,572 Medlemmer, der arbejder ved forkortet Arbejdstid og til en lavere Lønsats. Den sidste Statistik opfører Hattemagerne paa første Plads, nemlig med 22,1 pCt., derefter følger Civilmusikerne med 15,2 pCt., Porcellænsarbejderne med 13,5 pCt., Typograferne og Metalarbejderne med hver 1,6 pCt. Arbejdsløse. Et af de største Fag, Bjærgværksarbejderne, indtager sidste Plads med 0,1 pCt.

Udgifterne til Understøttelsen for de Arbejdsløse medfører vældige Summer. Allerede i de første 9 Krigsmaaneder blev der udbetalt over 20$^1/_2$ Millioner Mark, medens Understøttelsen af de indkaldte Medlemmers Familier slugte over 7 Millioner Mark.

Disse enorme Anfordringer var Fagorganisationerne i Stand til at imødekomme. Efter Krigens Afslutning, naar Millionerne vender hjem igen, vil disse Organisationer blive stillet lige overfor nye vigtige Opgaver. Fagorganisationerne har i Krigens Tid udvist overordentlige organisatoriske Ævner; de har paa den sociale Forsorgs Omraade daadkraftigt arbejdet med i Krigsdeltagernes og disses Familiers Interesse, de vil ogsaa efter Krigens Afslutning sørge for, at det tyske Folks arbejdende Klasse opnaar sine økonomiske og socialpolitiske Rettigheder.

(Efter „Tabak-Arbeiter".)

Den sociale Stillings Indflydelse paa Tuberkulosens Udbredelse.

Efter Dr. med. *Fanny R.* i „Gewerkschaftliche Rundschau" (Organ for den faglige Centralorganisation i Svejts.)

Tuberkulose eller Svindsot er Nutidens Folkesygdom. Paa dens Regning staar ikke færre end en Tredjedel af alle Dødsfald i den arbejdsduelige Alder fra 15 til 60 Aar, i Alderen fra 20 til 30 Aar endog omtrent Halvdelen. I de ti Aar fra 1891 til 1900 er der alene i Prøjsen død 727,000 Mennesker af Tuberkulose.

Ifølge Prof. Rømer findes der i Tyskland fra 800,000 til 1,000,000 tuberkulose Mennesker. Skønt Tuberkulosen har været i langsomt Aftagende siden 1886, kræver den stadig de fleste Ofre. Det er værd at bemærke, at Dødsfaldene i Barnealderen fra 1 til 14 Aar ikke opviser nogen Aftagen, men tværtimod gaar fremad.

De bekendte Forskere Rømer, Ritter, Vehling og andre er af den Mening, at den første Tuberkulosesmitte finder Sted i Barndommen. Smitten finder oftest Sted i Boligen, i Familien. Allerede ved Indtrædelsen i Skolen viser det sig ved Tuberkulinprøven, at langt over Halvdelen af Skolebørnene er inficeret med Tuberkulose. Hos Børn af velhavende Forældre er Tuberkulosehyppigheden langt ringere.

Med Hensyn til Tuberkulosens Udbredelse spiller Befolkningens Formueforhold en stor Rolle. I 1909 udtalte Professor i Nationaløkonomi Lexis i sin Beretning om Tuberkulosestatistik sig paa følgende Maade: „Tuberkulosen er en socialt betinget Sygdom, der baade med Hensyn til Smittefare og Dødelighed rammer Befolkningens forskellige Lag desto haardere, jo ugunstigere deres økonomiske Stillinger."

Meget værdifulde er de Undersøgelser, som i en

Række Aar er foretaget i Hamborg over Tuberkulose-Dødeligheden i Forhold til Befolkningens Formueforhold. For Aarene 1908—1910 konstateredes følgende Forhold:

Blandt 1000 Levende med en Indtægt af,	var Tuberkulose-Dødeligheden 1908	1910
900— 1200	5.03	5.09
1200— 2000	4.80	4.25
2000— 3500	3.64	2.25
3500— 5000	1.77	2.08
10000—20000	0.82	0.74

Paa de laveste Indtægter er Tuberkulose-Dødeligheden altsaa 6 Gange saa stor som paa de højeste Trin.

Følgende Tabel af Dr. Funk i Bremen viser det sociale Standpunkts Indflydelse paa Tuberkulose-Dødeligheden:

Af hver 10,000 Levende dør der af Tuberkulose:

I Alderen af Aar	Velhavende	Middelstand	Fattige
0— 1	21	55	121
1— 5	4.0	28	52
5—15	5.3	4.5	12
15—20	1.8	10	32
30—60	5.8	15	43
over 60	16	15	33

Saaledes gør Tuberkulosen sig gældende overfor Klasseforskellen. Jo mindre Indtægt, desto større Nød og desto større Fare for Sygdommen.

Hvad angaar Forholdet mellem Land og By, da døde der i Prøjsen af Tuberkulose af hver 10,000 Levende:

	I Byerne	Paa Landet
1908:	19.33	14.01
1909:	18.43	13.13

Tuberkulosen kræver altsaa flere Ofre blandt Bybefolkningen end paa Landet. Som medvirkende Aarsager til Tuberkulosens Udbredelse i den arbejdsdygtige Alder kan nævnes: Det direkte Samarbejde mellem Sunde og Syge, uhygiejniske Forhold paa Værkstederne og utilstrækkelig Arbejderbeskyttelse, lang Arbejdstid og lav Løn samt de mangelfulde Bolig- og Ernæringsforhold i den arbejdende Klasse.

Ifølge Rob. Koch og Rubner kan Tuberkulosen betragtes som det indelukkede Rums Sygdom, en Boligsygdom. Smittefaren begunstiges i høj Grad i Byernes uhygiejniske og overfyldte Boliger, ved at Sunde og Syge ofte sover sammen i een Seng, ved Logiværsenets Overdrivelser, ved Mangel paa Luft, Lys og Renlighed. Den Tuberkuløse, der forbliver i Boligen, foraarsager stadig blandt sine Omgivelser Smitte og nye Sygdoms- og Dødsfald. I Virkeligheden er det de Tuberkelsyges Hosten og Spytten i Forbindelse med Støv og Snavs, der medfører, at Sygdomskimene overføres paa de Sunde. Ifølge Professor Kayserlings Opgivelser havde af dem, der døde af Tuberkulose, 40,6 % levet i Etværelsers og 41,7 % i Toværelsers Lejligheder. Prof. Rubner har opstillet den Læresætning, *at Tuberkulosen er parallelt løbende med Beboelsestætheden.* I Storbyerne findes talrige Beboelser med 8—12 Personer paa et Værelse. I Aaret 1900 bestod af alle Husholdninger i Berlin 43 % af et Rum og 28 % af to Rum.

Tager man Hensyn til Antallet af Et- og Toværelsers Lejligheder viser det sig, at Tuberkulosen er dobbelt saa udbredt i Et- som i Toværelsers Lejligheder.

(Sluttes).

Tobaksarbejderne i Portoriko.

Præsidenten for det amerikanske Cigararbejderforbund, *Perkins,* har faaet det Hverv af sin Organisation, at studere Forholdene i Portoriko og særligt at fremme de derværende Tobaksarbejderes Organisationsbestræbelser. Sammen med ham rejste *Samuel Gompers*, Præsidenten for Federation of Labors, til Portoriko, for ligeledes efter Ordre at fremme den derværende faglige Bevægelse.

Portoriko med sin enorme Tobaks- og Cigarproduktion har en stor Betydning for de Forenede Stater, navnlig siden det for 16 Aar siden efter Krigen mellem de Forenede Stater og Spanien gik over i de førstnævne Staters Besiddelse. De amerikanske Kapitalister benytter de lave Lønninger i det nyerhvervede Land til at producere billigt og at kaste de i Portoriko fremstillede billige Varer paa det amerikanske Marked. Dette er særligt Tilfældet i Cigarindustrien, thi saavel Portoriko som Kuba og Filippinerne har som bekendt en stærkt udviklet Tobaksavl og en stor Cigarindustri. Selvfølgelig føler de amerikanske Tobaksarbejdere paa Grund heraf deres Eksistens i højeste Grad truet. Det er interessant at læse den Beretning, som Perkins har offentliggjort om sin Rejse i „Cigarmakers-Journal“:

„Vi afholdt Folkemøder og talte til Tusinder af Mænd og Kvinder paa tyve forskellige Pladser, saa at sige paa ethvert af Øens Punkter, hvor der forefandtes nogen Industri. Tiden var kun kort og de til os stillede Anfordringer store; vi var nødsaget til i nogle Byer at afholde to Møder samme Aften, medens vi om Dagen paa 2 à 3 Steder, som vi passerede, ligeledes maatte afholde Møder. Paa mange Steder var saa at sige hele Befolkningen paa Benene; Sukkerplantagerne og Cigarfabrikerne blev lukkede, fordi Arbejderne tog en Fridag, for at kunne deltage i Møderne. Mange Steder lukkedes endog Folkeskolerne. I Ponce var det eneste store Lokale, som var egnet til et Møde, Teatret; dette var bleven lejet ud til et Massemøde, men Cigarmagerne ønskede at holde et Møde for sig selv og hertil lykkedes det at faa lejet Kirken. Cigarmagerne strømmede i Masser til dette Møde. Jeg har talt paa Møder i følgende Byer: Puerta de Tierra, San Juan, Bayamon, Vega-Baya,

Manati, Arecibo, Aguadilla, Ponce, Cayay, Tabucoa, Humacao, Juncos, Caguas, Bayamon og San Juan. Endvidere talte jeg ved Afskedsmødet i San Juan, der var indkaldt af Central-Labor-Union.

Ved disse Massemøder bragte vi Broderskabets og Trade-Unionismens Evangelium til Tusinder af forstaaende Tilhørere. I flere Tilfælde var vi nødsaget til at afholde Møderne under aaben Himmel, fordi der ikke fandtes noget Lokale, som havde været stort nok til at rumme de hidstrømmende Masser. Saaledes var vi i Arecibo nødsaget til at afholde Mødet paa Byens Torv, idet det dertil lejede Teater alt længe før Mødets Begyndelse var i den Grad overfyldt, at Politiet erklærede, at Mødet ikke kunde afholdes paa Grund af Sagens Farlighed.

Igennem Aarhundreder er Portoriko bleven udbyttet af Spanierne, nu bliver det udbyttet af rige Amerikanere, Korporationer og Truster, nøjagtigt lige saa hensynsløst og brutalt som under den monarkistiske spanske Regering. Det amerikanske Tobacco Company ejer tilnærmelsesvis al den Jord, som egner sig for Tobaksavlen. For 16 Aar siden, da Portoriko blev overtaget af de Forenede Stater, har jeg udtalt, at Tobacco Trusten vilde komme til at dominere i Portoriko, at den — til Skade for Cigararbejderne i de Forenede Stater — vilde faa hele Tobaks- og Cigarindustrien paa Øen i sin Haand. Vi har da ogsaa den Gang protesteret i Kongressen imod den fri Indførsel af Produkterne fra Øen til de Forenede Stater. Vor Frygt i den Retning blev afvist, man svarede os, at vi var bleven allarmerede uden Grund. Men Kendsgerningerne beviser nu, at vor Frygt den Gang var berettiget. Før den amerikanske Okkupation var i Portorico 9500 Acres Land beplantet med Tobak, medens for nærværende Tid 25000 Acres Land er beplantet med Tobak, og dette Land tilhører for største Delen den amerikanske Trust, det amerikanske Tobacco Company. Den Gang de Forenede Stater tog Øen i Besiddelse, var i Tobaksindustrien, paa Marken og i Fabrikerne samt som Cigarmagere beskæftiget 3700 Personer, men disse blev ikke beskæftiget uafbrudt. For nærværende Tid beskæftiges omtrent 20,000 Personer, deraf alene 9000 som Cigararbejdere. For 16 Aar siden havde de til de Forenede Stater indførte Cigarer en Værdi af 300,000 Dollars. For Tiden har de indførte Cigarer en Værdi af 5 Millioner Dollars. Kort før Øens Besættelse af Amerikanerne fik Cigararbejderne, der arbejdede i de smaa Fabriker, en Ugeløn af 3—4 Dollars. For Tiden faar de Cigararbejdere, der arbejder i de smaa Fabriker, en Ugeløn fra $2^1/_2$ Dollars à $3^1/_2$ Dollars.

(Sluttes).

Efterlysning.

Cigarsorterer *Aage Jørgensen,* indtraadt i Fredericia, og Cigarsorterer *Chr. Olsen,* indtraadt i Slagelse, bedes opgive deres Adresse til Cigarsorterernes Fagforening, Rømersgade 22.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 ².
Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg, 111, St.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 ².
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 ².
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 ².
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 ².
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 ².
Randers: V. Petersen, Carl Metzg. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er **imellem 12—1 Middag.**
Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 ², imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 ².
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 ¹.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 ¹.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 17 | 1. September 1915 | 11. Aargang

Den sociale Stillings Indflydelse paa Tuberkulosens Udbredelse.

Efter Dr. med. *Fanny R.* i „Gewerkschaftliche Rundschau“ (Organ for den faglige Centralorganisation i Svejts.)

(Sluttet).

Tuberkulosebacillerne kan kun i kort Tid taale direkte Sollys eller rigeligt Daglys. Under Lysets Indflydelse tilintetgøres de snart. Den franske Forsker Marié-Dary har konstateret, at *Tuberkulose-Dødeligheden stiger med det aftagende, og daler med det stigende Antal af Vinduer.* De forskellige Undersøgelser giver en frygtelig Bekræftelse paa det italienske Ordsprog: „Hvor Solen ikke kommer ind, der kommer Lægen.“ Prof. v. Leyden siger træffende: „At skaffe sunde Boliger, i første Linie sunde Arbejderboliger, betyder et godt Forebyggelsesmiddel mod Tuberkulose ....“

En nøjere Undersøgelse af de Forhold, hvorunder arbejdsudygtige tuberkuløse Medlemmer af den lokale Sygekasse i München levede, har vist, at jo større Bolig Arbejderne har, desto mere udlejer de, særlig blandt børnerige Familier. Det blev konstateret, at naar Huslejen var betalt, blev der kun meget faa Penge tilovers til Næring og til Klæder. I 15 Tilfælde havde man for hver Dag disponibel blot et Beløb af 1 Mk. til 1.16, i 40 Tilfælde Mk. 1.20—1.50, i 19 Tilfælde Mk. 1.53—1.63. I 23 Tilfælde har man under 20 Mk. maanedlig at leve for.

Jo ringere Formueomstændighederne er, desto ringere er ogsaa Befolkningens Ernæringsforhold. Et slet ernæret Legeme yder mindre Modstand i Kampen mod Tuberkulose end et velernæret Legeme. Der er ført Bevis for, at Dyrtid virker befordrende paa Tuberkulosens Udbredelse. Hygiejnikeren v. Gruber mener, at en længere Tids mærkbar Forringelse i de brede Folkelags Ernæringsforhold (f. Eks. ved Krig, Handelsforstyrrelser o. lign.) vil faa til Følge, at Tuberkulosen atter udbreder sig.

Det har alt længe været en kendt Sag, at der existerer et nøje Sammenhæng mellem visse Erhvervsgrene og Lungetuberkulosens Udbredelse. Kyperne, som mest arbejder i dybe, mørke Kældere, opviser en skrækkelig Tuberkulose-Dødelighed. Af Dødsfald blandt Kyperne mellem 20 og 30 Aar skyldes 87 % Svindsot. Blandt Skrædere, Frisører, Bagere, Skomagere og Beværtningspersonale forefindes en meget stor Tuberkulose-Dødelighed paa Grund af den lange Arbejdstid i indelukkede Rum. Særlig farlige i denne Henseende er de støvudviklende Fag. I nogle Fag virker Støvet rent mekanisk som hos Stenhuggere, Metalslibere og Glasarbejdere, hos andre virker det ogsaa kemisk som f. Eks. Tobaksstøv og Blystøvet hos Typografer og Malere.

Metal-, Sten- og Plantestøv, der kommer ind i Aandedrætsorganerne, frembringer talrige Beskadigelser af Lungevævenes ømfindtlige Slimhinde. Kommer der, sammen med Støvet, Tuberkelbaciller ind i den beskadigede Lunge, da fremkommer den aabne Tuberkulose. Der er ogsaa andre ugunstige Arbejdsbetingelser, som henhører til de Faktorer, som befordrer Svindsoten, saaledes vedholdende Stillesidden i indelukkede Rum, Mangel paa Bevægelse i frisk Luft, ensidig Legemsstilling, Mangel paa Søvn og lang Arbejdstid.

Dr. Sommerfeldt gengiver følgende Statistik over Tuberkulose-Dødeligheden i Fag, der fremkalder Støv. Statistiken skyldes et amerikansk Livsforsikringsselskab:

Støvart og Fag	Af 100 Dødsfald skyldes Svindsot i Aldersperioderne (Aar)			
	15-24	25-34	35-44	45-54
Metalstøv:				
Slibere	57,1	70,8	63,2	40,0
Metalarbejdere	59,1	50,0	45,1	24,1
Gravører	38,7	61,7	45,2	14,7
Trykkere	48,5	56,3	40,5	19,9
Sættere	28,6	66,7	37,5	15,8

Stenstøv:				
Stenarbejdere	47,6	52,6	47,7	39,2
Glasblæsere	45,8	56,4	25,4	20,0
Pottemagere	23,9	52,9	44,0	28,2
Støv af Dyre- og Plantetrævler:				
Spindere	46,4	50,0	44,4	25,9
Silkespinderiarbejdere	34,1	52,5	60,0	22,6
Tapetserere	38,5	58,5	48,1	24,7
Hattemagere	53,8	55,4	45,4	26,7
Organisk Støv:				
Møllere	29,6	87,5	28,2	14,1
Bagere	38,4	42,8	29,0	17,3
Læderarbejdere	38,0	50,0	35,5	29,0
Gade- og Værkstedsstøv:				
Gadefejere	—	44,4	33,3	14,9
Kuske, Vognrensere og Karle	47,4	42,6	34,2	15,8
Sporvognsstyrere	43,3	45,5	29,3	14,3

Af denne Tabel og talrige lignende Undersøgelser fremgaar, at Tuberkulosen anretter de største Ulykker i Arbejderklassen netop i de bedste Aar, hvor Mennesket ellers er kraftigt og i Stand til at yde mest. Svindsot kan derfor i Sandhed betegnes som en „Proletarsygdom".

Til Slut gengiver vi de træffende Ord af Prof. Mosse (Berlin): „Tuberkulosens Bekæmpelse er et Mave- og Boligspørgsmaal. Alle Forholdsregler, som er egnede til at gøre Næringsmidlerne billigere og Boligforholdene bedre, maa tilstræbes. Tuberkulosen kan, som en socialt betinget Sygdom, kun med godt Resultat bekæmpes ved sociale Foranstaltninger."

Tobaksarbejderne i Portoriko.

(Sluttet.)

I de større Fabriker fik Cigararbejderne forinden Okkupationen 8—12 Dollars om Ugen, nu er deres Ugeløn 5—12 Dollars. Det paastaas, at Levnedsmidlernes Pris siden Amerikanernes Besættelse af Øen er steget med over 100 pCt., og specielt skal Huslejen være steget enormt. Jeg tror, at dette er den rene Sandhed. For nærværende Tid beskæftiges en stor Mængde Kvinder og Børn i Cigarindustrien.

Portoriko har et Omraade af omtrent 3606 (engelske) Kvadratmil. Øen er et Hundrede Mile lang og 38 Mile bred. Befolkningsantallet stiger uafbrudt fra 950,000 til 1,200,000. Handelsomsætningen er steget fra 17 Millioner Dollars til 92 Millioner Dollars om Aaret.

Trusten, det amerikanske Tobacco Company, arbejder i Portoriko efter den samme Metode som i de Forenede Stater. Først antages Kvinder og Børn til at lave Vikler og til Rulning; derefter begynder det gamle Spil, idet man forandrer Faconerne, for derefter sukcessive at kunne trykke Lønnen ned.

For nærværende Tid har en Del af vore Medlemmer erklæret Strejke hos Trusten, Porto Rican America Tobacco Company. De forlanger en mere menneskeværdig Behandling, forbedrede Arbejdsforhold samt en højere Løn. Forinden min Ankomst til Øen nægtede Trusten overhovedet at indlade sig med vore Repræsentanter. Der havde været afholdt en Konference, som var sammenkaldt af Guvernøren. Paa denne Konference havde man simpelthen givet disse stakkels Folk, der kæmper for en Forbedring af deres Stilling, det Raad at genoptage Arbejdet, uden at man gjorde dem de ringeste Indrømmelser. Det lykkedes mig at faa afholdt en ny Konference med Repræsentanterne for Porto Rican American Tobacco Company i Trustens Officerslokaler i San Juan. Fra vor Side var mødt Samuel Gompers, Generalorganisator Iglesias, Organisator Martinez samt hele Strejkekomiteen. Fra Trustens Side var Vicepræsidenten James Frese med sine Fortrolige til Stede. Hele Spørgsmaalet blev rullet op og diskuteret. Trustens Repræsentanter udtalte, at de var villige til at undersøge virkelige Anker og at de vilde afskaffe Misforholdene, men iøvrigt var de ikke til at bevæge til at gøre nogen som helst Indrømmelser. De fremsatte den sædvanlige Trusel, at naar de ikke kunde faa Ro til at producere, vilde de simpelthen sende deres Maskiner tilbage til de Forenede Stater. Strejken foranledigede her en stor Ophidselse og blandt Befolkningen ytredes der Frygt for, at Trusten skulde flytte tilbage til Amerika. Men overalt vedtoges det (Cigararbejderne er meget begejstrede og fastbesluttede), ikke at optage Arbejdet, forinden Sejren var vundet. Trusten har oprettet Filialer i mindre Byer og gør sig Umage med at hverve Skruebrækkere.

En stor Del Cigarer forfærdiges nu af amerikansk Tobak og sendes derefter til de Forenede Stater.

Hovedmængden af de landlige Arbejdere er Analfabeter og de bor i Boliger, som man ellers kun er vant til at sé beboet af Tiggere. Det er sandt, at de Forenede Stater her har indført Folkeskolen. Jeg personligt har besøgt forskellige Huse i Landdistrikterne. Disse Huse bestaar kun af ét Rum uden nogen som helst Møbler, med Undtagelse af de mest primitive og raaforarbejdede Stykker, der absolut er nødvendige. Indbyggerne maa hente deres Drikkevand fra den nærmeste Flod eller Bække. Disse Hytter, i hvilke for det meste Mand og Kone samt 5—8 Børn har deres Ophold, er lavede af billige raa sammentømrede Brædder med et gennemhullet Tag af Bark. Om Dagen kan Beboerne sé Solen igennem Taget og om Natten Stjernerne Igennem Hullerne strømmer Regnen ned og Skyerne græder over disse Folks Fattigdom. Husene staar paa Stolper, altsaa oven over Jorden. Jeg saa i Regnvejr hele Familien tillige med Svinene, Hunden og Hønsene krøbet sammen under Huset, for nogenlunde at kunne beskytte sig imod Regnen.

I et af disse Huse saa jeg Tobakken blive tørret indenfor og udenfor. De Huse, som Arbejderne bebor i Byerne, er noget bedre, men staar alligevel i moderne hygiejnisk Henseende langt, langt tilbage.

Nogle af Arbejderne i Byerne har to og tre Rum; men for saa vidt de har nogle flere, maa de leje ud til Logerende.

Hvordan disse Folk udbyttes, viser følgende Eksempel: Porto Rican Tramways-, Light- and Cars Company har sit Hovedsæde i Kanada; American Railways Company har sit Hovedsæde i Frankrig, og som I alle véd, har Porto Rican Tobacco Company sit Hovedsæde i Wallstreet, New-York. De Folk, som Trusten beskæftiger — foruden vore Medlemmer — faar en daglig Løn af 30—52 Cents. De lever af Ris, Brød og tildels af vilde Frugter.

Det eneste Haab for disse Arbejdere er Trades Unions Bevægelsen og Folkeskolen. Begge disse Institutioner vil vise Arbejderen, hvorledes han kan opnaa sine Rettigheder i økonomisk, social og politisk Henseende. De Forenede Stater har hidtil nægtet disse Folk deres fulde Borgerrettigheder. De har ganske vist Ret til at vælge Repræsentanter til Kongressen (Rigsdagen), men de Forenede Staters Præsident udnævner deres Executive Council, altsaa Regeringen. Sidstnævnte er berettiget til at nægte at udføre Kongressens Beslutninger.

Landets Hovedprodukter er Tobak, Sukker, Kaffe og Frugter. Den bedste Jord befinder sig i Trusternes Eje. Som sagt lever de fleste Beboere i Hytter. Det eneste Haab, de sætter deres Lid til, er det Lys, som ved Trades Unionismen (Sammenslutningen) trænger ind til dem. Arbejdernes store Masse, saa vel de organiserede som de uorganiserede, ligefrem tilbad Samuel Gompers, og de var ivrige efter at høre paa os. Vi prædikede Trades Unionismens Evangelium for dem paa en saa klar, logisk og overbevisende Maade, som vi overhovedet var i Stand til, og vi har gjort dem forstaaeligt, at kun Sammenslutningen kunde bringe dem bedre økonomiske og sociale Forhold. Efter min Opfattelse kan Portoriko aldrig blive et Industriland som andre Lande i vort Himmelstrøg, men alligevel kunde Portorikos Arbejdere under en god Regering og under Love, som udstedes til Fordel for Masserne, komme til at leve under gode Forhold. Portoriko ligger i den tropiske Zone, man behøver ingen Sengeklæder og ingen Underbeklædninger. Landet er frugtbart og kræver kun lidt Arbejde. Det er en Skam, at Arbejderne udbyttes paa denne Maade og dette oven i Købet til Fordel for nogle faa kapitalistiske Korporationer og Trusts i Amerika og andre Lande."

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{18}/_{8}$ 1915.

1. Tobaksarbejderforbundet i Norge meddeler, at Forbundets Landsmøde fortsættes Søndag d. 29. Aug. i Kristiania.

Toges til Efterretning.

2. Fra Cigarsorterernes Fagforening forelaa Meddelelse om, at Overenskomsten med „The American Tobacco Co." kan opsiges til Ophør den 23. Novbr. d. A. Afdelingens Bestyrelse holdt et Møde med Fabrikkens Arbejdere, hvor det enstemmig er vedtaget at opsige Overenskomsten, under Forudsætning af at Sanktion hertil gives.

Efter nogen Diskussion gaves der Sanktion paa den tagne Beslutning, og bemyndigedes Formanden til at give Firmaet den fornødne Meddelelse.

3. Formanden meddelte, at der har været afholdt Fællesmøde d. 16. Aug. med Sammenslutningens Bestyrelse.

Foruden Fastsættelse af Arbejdsløn for en Del Cigarer og Cigarillos havde der været forskellige mellem Organisationerne verserende Divergenser til Behandling.

Disse Divergenser var i alt væsentlig uafgjorte, idet de dels var henvist til Mægling, dels var de af Forbundet fremsatte Krav afviste.

Vedrørende Sagen om Forstaaelsen af Overenskomsten med Fabrikken „Føniks" vedtoges det ikke at foretage sig videre.

Den i Mødet den 16. 6. refererede Sag fra Aarhus om Betaling for Overrulning af 380 Vikler vedtoges det at henvise til Behandling paa Hovedbestyrelsesmødet.

Iøvrigt toges de givne Meddelelser til Efterretning.

Overenskomstopsigelse.

Paa sit Møde d. 18. August har Forretningsudvalget vedtaget at give Sanktion paa Opsigelse af den med Cigaretfabrikken „The American Tobacco Co" værende Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold.

Fabrikken beskæftiger ca. 90 af Forbundets Medlemmer. Overenskomsten udløber d. 23. November d. A.

Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund.

De samvirkende Fagforbund drøftede paa det ordinære Repræsentantskabsmøde i April den til Foraaret 1916 foreliggende Situation, hvor ekstraordinært mange faglige Overenskomster kan udløbe (694 Overenskomster omfattende 76,734 Medlemmer).

Da Krigssituationen imidlertid i høj Grad har Indflydelse paa en Mængde Forhold, der kommer i Betragtning ved alle herhen hørende Overvejelser, og da navnlig den af Krigen skabte almindelige Usikkerhed med Hensyn til Fremtiden ogsaa gør sig gældende her, enedes man den Gang om at samles til et ekstraordinært Møde paa et senere Tidspunkt for yderligere at beskæftige sig med denne Sag.

I Henhold hertil har Forretningsudvalget indkaldt til ekstraordinært Repræsentantskabsmøde *Mandag d. 13. September.*

Fra Afdelingerne.

Lørdag den 6. August afgik vor Kollega, *M. Vedell,* ved Døden paa Odense Sygehus. Vedell, der var født her i Byen og den meste af sin Tid opholdt sig her, blev kun 29 Aar. Afdøde var stærkt interesseret saavel i den faglige som i den politiske Bevægelse, og var saaledes i flere Aar Medlem af Socialdemokratisk Vælgerforenings Bestyrelse. I det hele taget var Vedell en god og brav Kollega, og som saadan vil han mindes af Kollegerne.

Vedells Begravelse foregik Torsdag den 12. August under stor Deltagelse, og saavel Fagforeningens som Vælgerforeningens Faner fulgte ham til Graven.

For Odense Afd.
Hans Pedersen.

Bestyrelsesvalget i Afd. „Enigheden".

Ved det den 21. August afsluttede Valg af Bestyrelse i Afdelingen „Enigheden" blev følgende Medlemmer valgt:

Formand: Chr. Jensen med 380 Stemmer.

Mandlige Repræsentanter: Holger Bahnsen med 385 Stemmer, Georg Petersen med 242 Stemmer, Thorvald Sørensen med 155 Stemmer.

Derefter havde: P. Thomsen 135 Stemmer, Carl Larsen 124 Stemmer og V. Vebes 36 Stemmer.

Kvindelige Repræsentanter: Christine Olsen med 268 Stemmer, Sophie Falck med 160 Stemmer og Alexandra Hansen med 91 Stemmer.

Derefter havde: Helga Bentzen 80 Stemmer, Nathalie Hartmann 39 Stemmer og Anna Pihlblad 28 Stemmer.

Else Jensen, der under Valget havde meddelt Bestyrelsen, at hun ikke modtog Valg, fik 285 Stemmer.

Revisor: Peter Nielsen med 304 Stemmer.

Kontrahenter: Chr. Jensen med 349 Stemmer, Vilh. Nygaard med 342 Stemmer, Fr. Willumsen med 210 Stemmer og Thorvald Sørensen med 129 Stemmer.

Derefter havde: P. Thomsen 129 Stemmer, Vilh. Andersen 93 Stemmer.

Johannes Hansen, der under Valget afrejste til Nakskov, fik 109 Stemmer.

Th. Sørensen og P. Thomsen opnaaede samme Stemmetal — 129 Stemmer —. Ved Lodtrækning tilfaldt Mandatet Th. Sørensen.

Der blev ialt afgivet 452 Stemmesedler, hvoraf 11 var blanke.

For Udvalget
Chr. Jensen.

Efterlysning.

Efterfølgende Kolleger bedes hurtigst mulig opgive deres Adresse eller Arbejdssted til undertegnede:

Nr. 1578 Marie Rasmussen.
1661 Max Gneist.
2675 Thora Frandsen.
4043 Chr. Christensen.
4435 E. Jensen.
5605 Th. Lauersen.
6059 Carla Thorstensen.

Louis Jespersen,
Rømersgade 22, 3.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Juli Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	612	3	2	104	199	75
Aarhus	92	2	2	60	86	40
Esbjerg	141	2	2	0	17	20
Fredericia	111	1	2	30	34	70
Hillerød	7	0	0	0	11	10
Holstebro	122	3	2	80	81	80
Horsens	207	2	3	17	40	80
Kolding	115	2	2	58	49	20
Nakskov	45	1	1	12	55	40
Nyborg	65	0	0	12	10	70
Nykøbing F.	70	1	1	24	8	40
Nykøbing J.	57	0	0	0	0	00
Næstved	10	0	0	0	0	00
Odense	265	5	2	122	73	45
Randers	14	0	0	0	2	30
Skelskør	6	0	0	2	2	00
Slagelse	63	0	0	0	13	15
Svendborg	52	0	0	6	8	75
Vejle	21	0	0	0	12	80
Viborg	79	0	2	18	12	45
Vejen	19	1	0	0	33	20
København:						
„Enigheden"	3450	37	63	1162	919	10
Cigarsortererne	632	4	7	150	7	20
Hovedkontoret		2	1	55	96	55
	6255	66	71	1912	1776	40

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 28, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 18 | 15. September 1915 | 11. Aargang

Vedtægten for Arbejdsløshedskassen.

I Henhold til Skrivelse af $^{23}/_{4}$ d. A. fra Arbejdsløshedsinspektoratet vil der i Medfør af den reviderede Arbejdsløshedskasselovs Ikrafttræden være at foretage følgende Ændringer i Kassens Vedtægt:

1) § 2, første Stykke, ændres til at lyde saaledes:

„Kun ubemidlede Lønarbejdere, som er knyttet til . . . o. s. v. (som hidtil)."

§ 2 faar derefter følgende Ordlyd:

„Kun ubemidlede Lønarbejdere, som er knyttet til Tobaksindustrien i Danmark, kan optages som nydende Medlemmer i Arbejdsløshedskassen.

Fagets Lærlinge kan optages som nydende Medlemmer, naar de er fyldt 18 Aar.

Ingen, der er under 18 eller over 60 Aar, kan optages som nydende Medlem.

Optagelse i Kassen som nydende Medlem kan ikke nægtes nogen, naar han fyldestgør de ovenfor angivne Betingelser (jvnfr. dog § 5)."

2) Til § 3 føjes: „Personer, der opfylder Betingelserne for at være nydende Medlemmer af Kassen, kan ikke staa som kun bidragydende Medlemmer af denne."

„Retten til at erholde Understøttelse indtræder tidligst 52 Uger fra Overgangen fra hvilende til nydende Medlemsret at regne."

Den ændrede § 3 faar da følgende Ordlyd:

„Som bidragydende Medlemmer optager Kassen andre Mænd og Kvinder, som vil støtte Kassen uden at have Ret til Hjælp af den. Saadanne Medlemmer kan senere overgaa til at blive nydende Medlemmer, for saa vidt samtlige de i saa Henseende fornødne Betingelser er til Stede, dog uden Hensyn til Alder, saafremt de er indtraadte som bidragydende Medlemmer inden deres 35. Aar.

Nydende Medlemmer, der ikke kan anses for ubemidlede, maa enten overgaa til at være bidragydende Medlemmer (med hvilende Medlemsret) eller udtræde af Kassen.

Personer, der opfylder Betingelserne for at være nydende Medlemmer af Kassen, kan ikke staa som kun bidragydende Medlemmer af denne.

Bidragydende Medlemmer (med hvilende Medlemsret) betaler et aarligt Bidrag af 1 Kr. Ved Overgangen fra bidragydende til nydende Medlem indtræder Pligt til at betale sædvanligt Medlemsbidrag for nydende Medlemmer.

Retten til at erholde Understøttelse indtræder tidligst 52 Uger fra Overgangen fra hvilende til nydende Medlemsret at regne."

3) § 4, efter første Punktum og Paragrafen ud ændres til at lyde saaledes: „Nægtes Optagelsen eller finder Udslettelse Sted, fordi Vedkommende ikke antages at opfylde de i §§ 2 og 3 foreskrevne Betingelser, kan den paagældende forelægge Arbejdsløshedsinspektøren Spørgsmaalet. De af Arbejdsløshedsinspektøren trufne Afgørelser kan indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende."

Den ændrede § 4 faar da følgende Ordlyd:

„Optagelse i Arbejdsløshedskassen finder Sted gennem Lokalafdelingen under Forbehold af Hovedledelsens Godkendelse. Nægtes Optagelsen eller finder Udslettelse Sted, fordi Vedkommende ikke antages at opfylde de i §§ 2 og 3 foreskrevne Betingelser, kan den paagældende forelægge Arbejdsløshedsinspektøren Spørgsmaalet. De af Arbejdsløshedsinspektøren trufne Afgørelser kan indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende."

4) I § 5 ændres: „Arbejdsløshedskasselovens § 18" til „Arbejdsløshedskasselovens § 19".

5) Til § 9, Nr. 1, tilføjes (jvf. dog § 3 og § 9, Nr. 2)".

Til § 9, Nr. 4, efter første Punktum, tilføjes: „Saafremt et Medlem, efter at være blevet arbejdsløs, opnaar Arbejde af kun midlertidig Art og derefter paany bliver arbejdsløs, vil de arbejdsløse Dage forud for det midlertidige Arbejdes Begyndelse og efter dets Ophør være at betragte som hørende til samme Arbejdsløshedsperiode."

Andet Stykke i samme Punktum ændres til at lyde saaledes:

„Al Ventetid bortfalder dog, naar Understøttelsen tilstaas som Rejsehjælp."

Som nyt Punktum tilføjes:

„Arbejde, som varer over 3 Uger, kan — uanset dets Beskaffenhed — ikke anses som værende af midlertidig Art."

I samme § Nr. 4 ændres „4 Uger" til „3 Uger".

Den ændrede § 9 faar da følgende Ordlyd:

1) Understøttelse ydes ikke til nogen, med mindre han i det umiddelbart forud for Understøttelsens Ydelse forløbne Tidsrum af 12 Maaneder har været Medlem af Kassen og betalt sit skyldige Kontingent som nydende Medlem (jvfr. dog § 3 og § 9, Nr. 2).

2) Lærlinge, der optages i Kassen som ydende Medlemmer, og som for et Aar har betalt et Kontingent af 3 Kr., kan, naar 6 Uger er forløbne efter Læretidens Udløb, erholde Rejsehjælp af Kassen, dog kun under Forudsætning af at de paa Understøttelsens Tidspunkt er fyldt 18 Aar.

For ikke-faglærte Arbejderes Vedkommende træder det attende Aars Fylde i Stedet for Læretidens Udløb.

3) Værnepligtige er under Indkaldelse fritagne for at erlægge Kontingent, men er desuagtet berettigede til, efter Indkaldelsens Ophør, at erholde Understøttelse, naar de paa det Tidspunkt, da Understøttelsen ydes, har været Medlemmer af Kassen i mindst 12 Maaneder og indenfor dette Tidsrum har erlagt det skyldige Kontingent for mindst 3 Maaneder.

4) Understøttelse tilstaas ikke for de første 6 Dage, efter at Medlemmet har meldt sig arbejdsløs. Saafremt et Medlem, efter at være blevet arbejdsløs, opnaar Arbejde af kun midlertidig Art og derefter paany bliver arbejdsløs, vil de arbejdsløse Dage forud for det midlertidige Arbejdes Begyndelse og efter dets Ophør være at betragte som hørende til samme Arbejdsløshedsperiode.

Al Ventetid bortfalder dog, naar Understøttelse tilstaas som Rejsehjælp.

Arbejde, som varer over 3 Uger, kan — uanset dets Beskaffenhed — ikke anses som værende af midlertidig Beskaffenhed.

5) For Medlemmer, der er delvis beskæftigede og ikke umiddelbart forinden har gaaet de 6 Karensdage, gælder det dog, at Arbejdsfortjeneste og Understøttelse tilsammen indenfor 1 Uge ikke maa overstige $^2/_3$ af den Gennemsnitsfortjeneste, der findes i betræffende Branche.

6) Ved periodiske (midlertidige) Arbejdsstandsninger, der ikke varer ud over 6 Arbejdsdage, regnes Helligdage ikke som Karensdage.

6) Til § 10, Nr. 3 føjes Ordene:

„eller ved utilbørlig Adfærd".

§ 10, Nr. 7 ændres til at lyde saaledes:

„til Medlemmer, der uden fyldestgørende Grund vægre sig ved at overtage et af Kassens Ledelse eller et kommunalt Arbejdsanvisningskontor anvist Arbejde, som efter Ledelsens Skøn svarer til deres Evne.

I § 10, sidste Stykke ændres: „Arbejdsløshedskasselovens § 18" til „Arbejdsløshedskasselovens § 19".

Den ændrede § 10 faar da følgende Ordlyd:

Arbejdsløshedskassen maa ikke yde Understøttelse:

1) Under Strejke eller Lock-out til Personer, der omfattes af samme,

2) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed er foraarsaget ved Sygdom eller Arbejdsudygtighed, saa længe Sygdommen eller Arbejdsudygtigheden vedvarer,

3) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed hidrører fra, at de uden fyldestgørende Grund har forladt deres Arbejde, eller maa anses forskyldt ved overdreven Nydelse af berusende Drikke eller ved Ufordragelighed overfor Arbejdsgivere eller Arbejdskammerater, eller ved utilbørlig Adfærd,

4) til Medlemmer, der afsoner en dem ikendt Straf,

5) til Medlemmer, der hensidder i Varetægtsarrest,

6) til Medlemmer, der oppebærer fast Fattigunderstøttelse,

7) til Medlemmer, der uden fyldestgørende Grund vægre sig ved at overtage et af Kassens Ledelse eller et kommunalt Arbejdsanvisningskontor anvist Arbejde, som efter Ledelsens Skøn svarer til deres Evne.

Ejheller maa Understøttelse ydes til Medlemmer, der aftjener deres Værnepligt.

Vægrer et understøttelsesberettiget Medlem sig ved at modtage anvist Arbejde i den Branche, det er beskæftiget i, mistes Retten til Understøttelse i de efterfølgende 3 Maaneder. Dæksmagere, der er halvtbetalende, skal modtage alt anvist Arbejde som Tilberedere.

Nægter Bestyrelsen i Tilfælde af et Medlems Arbejdsløshed at yde ham Understøttelse under Henvisning til Bestemmelserne i foranstaaende Nr. 1 til 3 og 6 til 7, skal den af Bestyrelsen i saa Henseende trufne Afgørelse indenfor et Tidsrum af en Maaned af Paagældende kunne indankes for det i Arbejdsløshedskasselovens § 19 ommeldte Nævn, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. Nævnets Afgørelser kan, ligeledes indenfor et Tidsrum af en Maaned, indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende.

7) I § 11, første Linie ændres „§ 7" til „§ 8".

8) I § 13 ændres Parantesen til at lyde saaledes: „(jvfr. § 25 og Arbejdsløshedskasselovens § 12)".

9) I § 18 ændres overalt „Præmie" til „Medlemsbidrag" og „en Sjettedel af Præmien" til „en Trediedel af Medlemsbidraget".

10) I § 20, andet Stykke ændres: „Arbejdsløshedskasselovens § 9" til „Arbejdsløshedskasselovens § 10".

11) I § 25 ændres tredie Punktum til at lyde: „Den kan under Ansvar for Delegeretmødet indgaa Overenskomster med andre (udenlandske) Foreninger angaaende gensidig Ydelse af Understøttelse til Medlemmer (jvfr. Arbejdsløshedskasselovens § 12); saadanne Overenskomster . . . o. s. v. (som hidtil)".

Den ændrede § 25 faar da følgende Ordlyd:

Hovedbestyrelsen, som selv fastsætter sin Forretningsorden, samles saa ofte, den finder det nødvendigt, og naar mindst 2 af Hovedbestyrelsens Medlemmer forlanger det. Hovedbestyrelsen leder den daglige Forretningsførelse og tager Stilling til alle Kassens Anliggender, alt i Overensstemmelse med Loven og de af Arbejdsløshedsinspektøren givne Anvisninger, den kan, under Ansvar for Delegeretmødet, indgaa Overenskomster med andre (udenlandske) Foreninger angaaende gensidig Ydelse af Understøttelse til Medlemmer (jvf. Arbejdsløshedskasselovens § 12); saadanne Overenskomster skal godkendes af Arbejdsløshedsinspektøren og kan af denne kræves opsagte. Hovedbestyrelsen kan endvidere mellem Delegeretmøderne lade foretage almindelig Afstemning blandt Kassens samtlige Medlemmer om Spørgsmaal, som kræver hurtig Afgørelse.

12) I § 29, andet Stykke, ændres:

„Arbejdsløshedskasselovens § 16" til „Arbejdsløshedskasselovens § 18".

13) § 38, efter første Punktum, ændres til at lyde saaledes:

„Til Midlernes Anvendelse ved Kassens mulige Opløsning eller Anerkendelsens Bortfald skal . . . o. s. v. (som hidtil)."

Den ændrede § 38 faar da følgende Ordlyd:

Kassens Kapitalformue og Overskud kan ingensinde blive Genstand for Deling mellem Medlemmerne. Til Midlernes Anvendelse ved Kassens mulige Opløsning eller Anerkendelsens Bortfald skal Arbejdsløshedsinspektørens Samtykke indhentes.

Tobaksarbejdernes Arbejdsløshedskasse kan kun ophæves ved Beslutning af et Delegeretmøde, naar mindst $^3/_4$ af de tilstedeværende Delegerede stemmer derfor, og samme Majoritet opnaas ved en skriftlig Afstemning mellem alle Kassens Medlemmer.

I Tilslutning til Meddelelsen om de ovenstaaende foretagne Ændringer i Arbejdsløshedskassens Vedtægt, skal jeg bemærke følgende:

De fleste Ændringer er af redaktionel Natur og vil ikke i synderlig Grad forandre de Vilkaar, under hvilke Kassen hidtil har arbejdet. Derimod er der enkelte Ændringer, i Henhold til hvilke der maa foretages Forandringer i Kassens Arbejdsmaade, og disse vil jeg omtale nærmere.

I Henhold til den hidtil gældende § 3 i Forbindelse med Forbundets Love § 30, har Forholdet for de Medlemmer, som tog hvilende Medlemsret, været det, at der betaltes et aarligt Kontingent af 1 Kr., og saafremt Medlemmet meldte sig tilbage inden Udgangen af 1 Aar fra det Tidspunkt at regne, da den hvilende Medlemsret var erhvervet, kunde Medlemmet ved at betale det under den hvilende Medlemsret paaløbne Kontingent, erhverve sig Ret til Understøttelse ved først indtrædende Arbejdsløshed efter Tilmeldelsen. Ved den nu foretagne Ændring skal de Medlemmer, der har haft hvilende Medlemsret, i alle Tilfælde betale Kontingent i 52 Uger efter Tilmeldelsen, forinden Understøttelsesretten indtræder.

Med andre Ord, Forholdet med Hensyn til Understøttelsesrettens Indtræden er den samme for de Medlemmer, der tilmelder sig efter at have haft hvilende Medlemsret, som for ny indtraadte Medlemmer. Derimod har Medlemmer, der har haft hvilende Medlemsret, selvfølgelig vedblivende den forinden Overgangen til „Hvilende Medlem" erhvervede Anciennitet, naar de tilmelder sig igen.

I § 9 er den væsentligste Ændring, at Varigheden af Begrebet „Midlertidigt Arbejde" nedsættes fra „4 Uger" til „3 Uger", hvad der vil medføre, at et Medlem, der t. Eks. har 3 Karensdage og derefter faar Arbejde, der varer over 3 Uger, igen skal begynde paa en ny Periode af Karensdage.

Denne Indskrænkning opvejes noget ved, at Karensdagene forud for og efter det midlertidige Arbejdes Afslutning kan sammenlægges.

Ved Ændringen i § 25 faar Hovedstyrelsen en Bemyndigelse til at afslutte Overenskomster med udenlandske Foreninger om gensidig Udbetaling af Understøttelse. Den hidtil gældende Ret til at slutte Overenskomster med saadanne Foreninger omfattede kun Rejsepenge, medens det nu ogsaa kan omfatte Dagpenge (Stedlig Understøttelse).

Alf. Christiansen.

Giv Agt.

I Følge en til Forbundet indløben Skrivelse fra vort Broderforbund i Norge er Arbejdsforholdene i Kristiania vedblivende meget daarlige, med stor Arbejdsløshed.

Vort Forbunds Medlemmer maa ikke rejse dertil, og Afdelingskassererne anmodes om ikke at udstede Rejsekort til Norge, forinden Meddelelse om, at Tilgang er tilladt, foreligger fra Undertegnede.

Alfr. Christiansen.

Fra Norge.

Tobaksarbejderforbundet i Norge afholdt ordinært Landsmøde i Kristiania i Paaskedagene.

Paa Grund af forskellige Forhold udsattes Valg

af Forbundsstyre og Fastsættelse af Tiden for næste Landsmøde indtil videre.

Landsmødet har den 29. August fortsat det afbrudte Møde og behandlet Resten af Dagsordenens Punkter.

Til Forretningsfører genvalgtes Hjalmar Johansen, ligesom Flertallet af det tidligere Forbundsstyre genvalgtes.

Næste Landsmøde afholdes i Kristiania i Pinsen 1918.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i August Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	630	2	1	78	166	80
Aarhus	85	2	3	80	52	20
Esbjerg	142	1	1	34	20	15
Fredericia	119	1	1	36	80	95
Hillerød	6	0	0	0	0	95
Holstebro	126	2	4	64	55	00
Horsens	204	2	2	13	43	50
Kolding	131	1	1	24	26	00
Nakskov	47	1	1	27	69	55
Nyborg	63	0	0	5	5	50
Nykøbing F.	70	1	1	27	18	60
Nykøbing J.	57	1	1	41	34	95
Næstved	18	1	0	12	25	50
Odense	265	6	6	159	147	85
Randers	16	0	0	0	12	10
Skelskør	6	1	0	0	10	90
Slagelse	63	0	0	0	5	70
Svendborg	48	0	0	0	0	00
Vejle	25	0	0	0	19	05
Viborg	84	2	0	13	29	70
Vejen	15	1	1	27	12	60
København:						
„Enigheden"	3450	37	39	859	663	35
Cigarsorterne	632	7	4	126	4	55
Hovedkontoret		2	1	34	106	75
	6302	71	67	1659	1612	20

Efterlysning.

Nedenstaaende Kolleger bedes opgive deres Adresse eller Arbejdssted til Undertegnede:

Medlem Nr. 2303, Ole Sørensen. Arbejdede i Holstebro i 1913.

— „ 5793, Carl Jeppesen.

— „ S. 91, Ejner Iversen.

Anton Andersen,
Fredericiagade 27,
Holstebro.

Cigarsorterer Martin Bernsten bedes opgive sin Adresse til Undertegnede, da der henligger et Brev til ham paa Kontoret.

Alfr. Christiansen,
Rømersgade 22, 3.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 ².
Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg, 111, St.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 ².
Fredericia: H. Rasmussen, Prinsensgade 41.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 ².
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 ².
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 ².
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: H. Holm, Klingenbergvej 7.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 ².
Randers: V. Petersen, Carl Metzg. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 ³, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresslisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: Alfr. Rasmussen, Griffenfeldtsgade 15.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: K. Jensen, Markedsgade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 ².
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 ¹.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 ¹.
Viborg: P. Weirauch, Sct. Leonisgade 14.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K
Trykthos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 19 | 1. Oktober 1915 | 11. Aargang

Fagbladet.

Som det fremgaar af omstaaende Referat fra Hovedbestyrelsens Møde den 12. September er Forbundets Formand valgt til at være Fagbladets Redaktør. Der er hermed gennemført den Ordning med Hensyn til Fagbladets Redaktion, som er gældende i saa godt som alle andre Fagforbund.

Endvidere vedtog Hovedbestyrelsen, at Fagbladet fremtidig kun udgaar én Gang om Maaneden. Dette kan udtydes som et Tilbageskridt, men er det i Virkeligheden ikke, da der absolut ingen Trang er til et Blad 2 Gange om Maaneden, hvad der tydelig fremgaar af Bladets Indhold, naar man gaar tilbage i Tiden. En medvirkende Aarsag til Beslutningen var ogsaa den i Referatet nævnte, at der ved den foretagne Indskrænkning kan spares ca. 1000 Kr. aarlig.

I de Tilfælde, hvor det maatte vise sig, at Bladets sædvanlige Format ikke er tilstrækkeligt til at optage det forhaandenværende Stof, vil dette selvfølgelig blive udvidet, saa at Stoffet ikke bliver i for høj Grad forældet.

Endelig benytter vi Lejligheden til at rette en Opfordring til Medlemmerne, gaaende ud paa, i højere Grad end det hidtil har været Tilfældet at benytte Fagbladet til Fremsættelsen af de Tanker, man nærer angaaende alle vore Forhold. Vi tror, at en rent saglig Diskussion om adskillige af de Ting, der til daglig er Genstand for Samtale paa Fabrikerne, vil kunne have sin Betydning, naar den føres her i Bladet.

Red.

Lønstatistiken.

Naar dette Blad kommer Læserne i Hænde, er vi i Oktober Kvartal, og Tiden er inde til at ombytte de for Juli Kvartal gældende Statistikkort med et nyt, gældende for Oktober Kvartal.

Vi retter en indtrængende Opfordring til de af Forbundets Medlemmer, som har udfyldt Statistikkortene i det forløbne Kvartal, om straks at ombytte Kortene, forsaavidt dette ikke allerede er sket.

Til de Medlemmer, som ikke har ført Statistik i Juli Kvartal, vil vi sige, at de nu maa være med. Det er en uafviselig Pligt for Medlemmerne at bidrage deres til, at Forbundets Ledelse er udrustet med det bedst mulige Materiale, naar den skal føre Forhandlinger om Løn- og Arbejdsforhold med Fabrikanterne.

Naar Hensyn tages til den ringe Ulejlighed, der er ved at udfylde Kortene Uge for Uge, er der absolut ingen Undskyldning for Undladelsen heraf. En stadig tilbagevendende Undskyldning, der fremsættes af de Medlemmer, der undlader at føre Statistik, er den, at Oplysningerne vil kunne blive benyttet ved Skatteansættelse.

Rent bortset fra, at de paa Kortene meddelte Oplysninger vil blive behandlet med Fortrolighed, har denne Indvending meget lidt paa sig, idet Ligningsmyndighederne efter de nugældende Skattelove har den størst mulige Adgang til at faa Oplysninger om Arbejdsfortjeneste, naar de derom henvender sig til Arbejdsgiverne.

Som denne Indvending er uden Betydning, er ogsaa de øvrige, der fremsættes, hvor forskellige de end er.

Der maa i denne Forbindelse ingen Indvendinger rejses, og selv om de enkelte Medlemmer ikke kan indsé, hvilken Betydning det har at have en brugbar Lønstatistik, saa maa de ræsonnere saaledes: Naar Hovedledelsen, der skal føre de Forhandlinger, som skal skaffe mig bedre Løn- og Arbejdsforhold, tillægger det saa stor Betydning, at dette Materiale fremskaffes, saa maa det have Betydning, og saa bidrager jeg mit til at skaffe det.

Altsaa, alle Forbundets Medlemmer maa imødekomme Kravet om at udfylde Statistikkortene. De

Medlemmer, som har ført Statistik i Juli Kvartal, ombytter Kortet nu hos Afdelingens Kasserer, og de Medlemmer, der ikke hidtil har ført Statistik, paabegynder det nu ved Kvartalets Begyndelse, og alle fortsætter dermed, saalænge som det ansés for at være nødvendigt. Husk, at man hver Uge opfører ikke alene det Beløb, som er fortjent i betræffende Uge, men ogsaa det Antal Timer, i hvilke der er arbejdet for at tjene det opførte Beløb.

Til Slut dette: Vi beder Tillidsrepræsentanterne paa Fabrikerne om at interessere sig for denne Sag og bidrage deres til at fremskaffe et godt Resultat. Kortene ombyttes hos Afdelingens Kasserer, ligesom nye Kort rekvireres dér.

Til Afdelingsbestyrelserne.

Fra Arbejdsløshedsinspektoratet er indløbet følgende Skrivelse:

„Paa dertil given Foranledning skal Inspektoratet henlede Opmærksomheden paa, at det i alle Tilfælde, hvor en Arbejdsløshedskasse eller en Afdeling af en saadan Kasse afholder Delegeretmøde eller Generalforsamling sammen med vedkommende faglige Arbejderorganisation eller en Afdeling af denne, af Indkaldelsen til Mødet klart maa fremgaa, at Mødet tillige vedrører Arbejdsløshedskassen. Det er saaledes ikke tilstrækkeligt, at der som et Punkt paa Dagsordenen opføres „Arbejdsløshedskassen" eller lignende; men det maa udtrykkeligt anføres, at det paagældende Afsnit af Mødet udelukkende vedrører Arbejdsløshedskassen, hvis fulde Navn maa angives. Forsømmes Iagttagelsen af disse Formaliteter, vil Gyldigheden for Arbejdsløshedskassens Vedkommende af det paa Mødet foretagne kunne bestrides, eventuelt fra Domstolene."

* * *

Saaledes foranlediget skal jeg anmode Afdelingsbestyrelserne om, hvor det ikke allerede er gennemført, at indvarsle Generalforsamlingerne i Afdelingerne i Overensstemmelse med Ovenstaaende. Der skal altsaa opstilles en særlig Dagsorden for Arbejdsløshedskassens Generalforsamling, ligesom der skal føres en særlig Protokol over de paa denne førte Forhandlinger.

Alfr. Christiansen.

Firmaet Horwitz & Kattentid omdannet til Aktieselskab.

Ifølge Meddelelse til Dagspressen vil Firmaet Horwitz & Kattentid fra 1. Januar 1916 overgaa til et Aktieselskab, der beholder det nuværende Firmanavn.

Aktiekapitalen andrager 800,000 Kroner.

Som Direktør er valgt Hr. Bruno Horwitz.

Det er Hensigten at udvide Virksomheden, og der er i den Anledning købt Grund paa Islands Brygge, hvor der skal bygges en Filialfabrik. Eventuelt skal hele Virksomheden senere flyttes til Islands Brygge.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{1}/_{9}$ 1915.

1. Formanden meddelte, at Firmaerne C. W. Hansen, København; H. A. Valdejer, Vejen; O. P. Jørgensen, Rudkøbing, og L. W. Hassing, Svendborg, er indtraadte som Medlemmer af Sammenslutningen.

2. Afdelingen i Vejen indstiller, at et kvindeligt Medlem fritages for Kontingentbetaling til Forbundet. Efter de foreliggende Oplysninger opfylder vedkommende Medlem Lovens Krav for Kontingentfrihed.

Indstillingen sanktioneredes.

3. Et Medlem (Cigararbejder) af Afd. „Enigheden" anmoder om Tilladelse til at tage Hjemmearbejde. Afdelingsbestyrelsen anbefaler Andragendet, da Vedkommende er gammel og svagelig.

Tilladelsen gaves.

4. Fabrikant Hilmer i Aarhus er blevet uenig med Personalet paa sin Fabrik om forskellige Arbejdsforhold, og da Forhandlingerne om disse ikke har ført til det ønskede Resultat, er Arbejdet blevet nedlagt uden Varsel, og de i Mæglingsreglerne forudsatte Forhandlinger har fundet Sted.

Sammenslutningen fordrer, at Forbundet skal foranledige Arbejdet genoptaget straks. Det vedtoges at meddele Afdelingen, at Forretningsudvalget maatte kræve at Arbejdet straks genoptages, ikke alene fordi Strejken var i Strid med Overenskomsten og Forbundets Love, men man kunde ejheller indrømme, at der var nogensomhelst Grund til en pludselig og ulovlig Arbejdstandsning.

5. Formanden foreslog at afholde Hovedbestyrelsesmøde den 12. September, da der forelaa forskellige Sager, som skulde afgøres. Forslaget vedtoges.

6. Der gaves Meddelelse om Resultatet af Mæglingsmøder hos H. Rohde og C. B. Møller. Der var truffet Aftaler under Forbehold af Sanktion fra Forretningsudvalget. Sanktionen gaves.

Hovedbestyrelsesmøde d. $^{12}/_{9}$ 1915.

1. Protokollen siden sidste Hovedbestyrelsesmøde oplæstes, hvorefter Formanden gav forskellige Meddelelser i Tilslutning til denne. Efter en kort Diskussion godkendtes Protokol og Beretning.

2. Regnskabet for April Kvartal oplæstes af Kassereren, og blev der derefter af denne givet forskellige Oplysninger vedrørende dette, bl. a. om Grunden til, at Regnskabet var revideret senere end sædvanligt. Dette var foraarsaget ved Indførelsen af et nyt Regnskabssystem. Revisor H. Hansen ankede over, at forskellige Udgiftsposter var afholdt af Forbundet, som formentlig burde afholdes af Afdelin-

lingerne. Det vedtoges, at saadanne Regninger fremtidig skulde attesteres af Formanden, forinden de blev betalt. Derefter godkendtes Regnskabet.

3. Fra Afdelingen „Enigheden"s Bestyrelse forelaa en Anmodning om, at der afholdes ekstra Kongres i Januar 1916.

Formanden for Afdelingen „Enigheden", Chr. Jensen, redegjorde for de Grunde, som havde foranlediget Afdelingens Bestyrelse til at fremsætte Forslaget. Hovedgrunden var, at Tidspunktet for Retten til at opsige Overenskomsterne nærmede sig, og en anden Grund var, at Regeringen sikkert omgikkes med Planer om Banderollebeskatning for Cigarer. Alene disse to Grunde maatte være tilstrækkelige til at indkalde Kongressen; men desuden var der forskellige Forhold vedrørende Arbejdsløshedskassen, som gjorde det ønskeligt at indkalde Kongressen.

Efter en lang Diskussion, i hvilken samtlige Medlemmer deltog, vedtoges følgende af Formanden stillede Resolution:

„I Anledning af Forslaget om Afholdelse af en Kongres umiddelbart forinden Overenskomsten kan opsiges, udtaler Hovedbestyrelsen, at den ikke finder, at der er Grund til at afholde Kongres i denne Anledning, da Beslutning om Opsigelse eller Ikke-Opsigelse som sædvanlig vil blive forelagt Medlemmerne til den Tid, ligesom de vil faa Lejlighed til i Afdelingerne at fremsætte eventuelle Lønkrav."

4. Formanden forelagde et Forslag til Hovedoverenskomst med Cigaretfabrikantforeningen, om hvilket der var Enighed mellem de to Parters Forhandlingsudvalg. Imidlertid havde han nu faaet Meddelelse fra Fabrikantforeningen om, at man ønskede, at en i Forslaget optaget Paragraf skulde udgaa, og en i Forslaget ikke værende Paragraf om, at Overenskomsten ikke skulde omfatte Arbejdere under 16 Aar, skulde optages. Det vedtoges at godkende Overenskomstforslaget, som det forelaa, men at modsætte sig, at de ønskede Ændringer foretoges.

5. Formanden gennemgik Forhistorien til den hos J. Hilmer i Aarhus etablerede Strejke og de i den Anledning af Forretningsudvalget tagne Beslutninger. Efter en længere Diskussion vedtoges det at slutte sig til Forretningsudvalgets Vedtagelse om at forlange Arbejdet genoptaget straks.

Kravet om Betaling for helt Arbejde for de omstridte 380 Vikler vedtoges det at forlange afgjort ved faglig Voldgift, saafremt Kravet ikke indrømmedes ved Forhandling.

Et af Afdelingen fremsat Krav om Refundering af udbetalt Understøttelse vedtoges det *ikke* at imødekomme.

6. Tilberederne hos O. L. Petersen & Co. i Kolding etablerede i Juni Maaned en ulovlig Arbejdsstandsning, som varede i 3 Dage. De anmoder nu om at faa Strejkeunderstøttelse for disse Dage. Det vedtoges, at Anmodningen *ikke* kunde imødekommes.

7. Formanden forelagde Spørgsmaalet om Fagbladets Redaktion, da den Ordning, som var truffet efter J. Knudsens Død, kun var midlertidig. I Forbindelse hermed stillede han Forslag om at indskrænke Udgivelsen af Bladet til en Gang maanedlig. Dette var efter hans Mening fuldt ud tilstrækkeligt, og der kunde derved spares ca. 1000 Kr. aarligt.

Det vedtoges, at Bladet fremtidig kun udkommer en Gang maanedlig. Til Redaktør valgtes Formanden.

8. Som Medlem af Repræsentantskabet for De samvirkende Fagforbund i Stedet for afdøde J. Knudsen valgtes F. Willumsen.

9. I Grindsted ved Vejle er der oprettet en ny Cigarfabrik, som beskæftiger 12 af Forbundets Medlemmer. De ønsker at oprette selvstændig Afdeling.

Det vedtoges at give Tilladelse til Oprettelse af en Afdeling i Grindsted, fra Oktober Kvartals Begyndelse at regne.

10. Afdelingen i Nykøbing M. meddeler, at man agter at afholde Jubilæumsfest den 18. September. Man anmoder om at faa Tilladelse til at yde et Tilskud af Kassebeholdningen til Festen svarende til 1 Kr. pr. Medlem. Tilladelsen gaves.

Endvidere anmodes Formanden om at komme til Stede ved Festen.

Det vedtoges at imødekomme Anmodningen.

11. Fra Aalborg Afdeling foreligger et Forslag til Overenskomst for Pakning af Snus. Overenskomsten godkendtes.

Strejke hos J. Hilmer, Aarhus.

Hos Firmaet J. Hilmer har Arbejdet været nedlagt i 3 Uger. Anledningen dertil er Hilmers bekendte Trang til at ville undgaa at betale de overenskomstmæssige Priser for Arbejdets Udførelse.

Dette har blandt andet givet sig Udslag i, at han ikke har betalt for Løsning af Omblade og Indlæg, skønt han paa et tidligere Tidspunkt har faaet Meddelelse fra Fabrikantforeningens Bestyrelse om, at han skulde betale.

Hilmer har ligeledes paa Trods af Overenskomstens Ordlyd unddraget Tilberederne Betaling for Sortering af Dæks, uagtet han før havde truffet Aftale med Afdelingens Bestyrelse om Betaling for dette Arbejde.

Endvidere mente Hilmer, at han alene kunde bestemme, hvorledes Arbejdstiden skulde være. Dette ytrede sig paa den Maade, at han stadig forandrede denne mod Arbejdernes Villie.

Til at udføre Cigarsortering anvendes en ugelønnet Kvinde, som kun lønnes med 10 Kr. om Ugen. Man krævede ganske naturlig, at hun enten skulde have Betaling i Henhold til Overenskomsten, eller ogsaa maatte hun ikke udføre dette Arbejde.

Til Slut skal nævnes, at en Sag, hvor vi havde krævet Betaling for Overrulning af 380 Vikler, heller ikke var bleven afgjort. En Cigararbejder var pludselig bleven afskediget, uden at han fik Lejlighed til at rulle sine Vikler over.

Er det ikke for galt i disse Tider, hvor alt er saa dyrt, at en Fabrikant da ikke undsér sig ved at betale endnu mindre end den overenskomstmæssige Løn, der dog faktisk slet ikke svarer til den herskende Dyrtid.

Paa Bestyrelsens Vegne
Niels Pedersen.

Arbejdet hos J. Hilmer er genoptaget den 17. September, hvorefter der er indledet Forhandling med Fabrikantforeningen om de Divergenser, der foranledigede Arbejdsstandsningen.

Red.

I „Typograf-Tidende" for 10. Septbr. d. A. findes følgende Artikel:

At skaffe sig Kundskab.

Det maa man aldrig forsømme. Naar Du bliver ældre og faar Familje, og har nok at bruge dine Penge til, kommer Du til at ærgre Dig, om Du ikke, medens Du var ung og havde bedre Raad, søgte at skaffe Dig Kendskab til alt det, der senere kan fange din Interesse. Der kan jo endda være Kundskaber, der vil være i Stand til at give Dig et Plus til din ikke store Indtægt.

Derfor skal de Unge ikke gaa i Lediggang de lange Vinteraftener, men søge til de Steder, hvor de for en billig Penge kan blive aandelig beriget.

Og hvad man i Ungdommen nemmer, kan man i Manddomsalderen ved fortsat Flid ogsaa gøre andre delagtig i.

Som nu Borups Læreanstalt! Typografer har gennem mange Aar søgt denne — og ingen er vist gaaet derfra, naar Sæsonen sluttede, uden at de har være tilfreds med det foreløbigt opnaaede.

Borup har nu udsendt sit Prospekt for den kommende Vinter, og byder paa noget for enhver.

Det er en københavnsk Højskole, hvor saavel Nybegyndere som Viderekomne gennem Foredrag og Fagundervisning kan tilegne sig, hvad der er af almendannende Betydning for Nutidens Mennesker.

Om Du ikke har andre Steder at hente Lærdom, saa søg dér.

Anstalten byder dels paa Dag- og dels paa Aftenundervisning, og der undervises holdvis i alle elementære Fag.

Sprogkursus er i Partier: Begyndere, Fortsættere, Viderekomne og Konservationstimer.

Der gives Undervisning i Verdensliteratur og afholdes almindelig Literaturlæsning.

Som et nyt Fag er optaget mundtlig Stil. Formen for denne Undervisning er Samtalen; der behandles en Række Spørgsmaal som Kunst, Poesi, Politik, Videnskab, Moral, Religion og hvad der i Vinterens Løb kommer for.

Der gives endvidere Øvelser i Oplæsning af Prosa og Poesi. Formaalet er at levendegøre Læsningen, saa den bliver til Tale.

Det er overflødigt at bemærke, at de fineste Lærerkræfter staar til Forstander Borups Disposition.

I første Halvdel af Vinteren holdes en Række Foredrag over Nutidens England; blandt Foredragsholderne kan nævnes Professorerne Høffding (Stuart Mill), Lehmann (Carlyle) og Otto Jespersen (Sproget), Kl. Berntsen: Om Gladstone.

Anstaltens 25. Læreaar tager sin Begyndelse Mandag den 4. Oktober ved en Fællessammenkomst om Aftenen.

Der er i Forbindelse med Anstalten et Skolehjem, hvor de, som kommer ind fra Provinsen og Landet, kan bo.

Vi henviser forøvrigt til det udsendte Prospekt, som faas paa Skolen, Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard, men skal dog tilføje, at Fagforeningsmedlemmer kun skal betale halv Pris. L.

Ovenstaaende Anbefaling for Borups Læreanstalt kan vi, efter de Oplysninger vi har indhentet om denne, fuldt ud tiltræde.

Red.

Afdelingen i Aarhus.

Afdød Kollega.

Mandag den 18. September er Cigararbejder Johannes Nielsen Feldstedt afgaaet ved Døden paa Sct. Josephs Hospital.

Feldstedt har tidligere taget meget Del i den faglige saavel som i den politiske Bevægelse.

Begravelsen foregik Torsdag den 23. September paa Nordre Kirkegaard. Til Baaren var der sendt en særlig smuk Krans fra „Socialdemokratisk Forening" i Nykøbing M., hvis første Formand Afdøde har været. Endvidere var der en Krans fra Fagforeningen, hvis Fane fulgte ham til hans sidste Hvilested.

Fred være med hans Minde.

Adresseforandring.

Kassereren i Fredericia, *H. Rasmussen,* er flyttet til Jyllandsgade 83.

Efterlysning.

Medlem Nr. 4879, Cigarsorterer J. H. Jørgensen, bedes opgive sin Adresse til

Anton Andersen,
Fredericiagade 27,
Holstebro.

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K
Trykthos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 20 | 1. November 1915 | 11. Aargang

Den faglige Situation i Foraaret 1916.

Fra Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening har De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg den 15. Oktober modtaget en saalydende Skrivelse:

Under de mange Overenskomstforhandlinger, der fandt Sted i 1911, var Arbejdsgiverforeningen, som det ærede Forretningsudvalg véd, naaet til det Resultat, at man vilde forsøge at gennemføre femaarige Overenskomster med Udløbstid samme Aar, helst samme Foraar, for ad den Vej at skaffe større Arbejdsro, end der i adskillige Aar havde hersket i Danmark. De samvirkende Fagforbund rejste ikke overfor disse Bestræbelser fra Arbejdsgiverforeningens Side nogen egentlig Modstand, idet Fagforbundene, omend med mindre Tro paa Muligheden af Planens Realisation og paa de gode Resultater af denne, gik med til, at Forsøget blev gjort. Og Tanken blev gennemført; af de ca. 700 Overenskomster, der er gældende mellem Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen og Arbejderorganisationer, dels under og dels udenfor De samvirkende Fagforbund, udløber de 617 i Aaret 1916, deraf ca. 600 i Tiden fra 1. Januar til 1. Maj.

Det siger sig selv, at de gode Virkninger af Overenskomsternes fælles Udløbstid endnu ikke fuldt ud har haft Lejlighed til at vise sig. I nogen Grad har man vel allerede mærket Følgerne. Det sidste Par Aar og navnlig Aaret 1915 har medført forholdsvis faa Overenskomstforhandlinger, og der har sammenlignet med tidligere Aar været færre — og da navnlig færre større — Interessekonflikter. Men det fulde Udbytte af den fælles Udløbstid vilde selvfølgelig først vise sig i det kommende Femaar 1916—21, naar det var lykkedes at gennemføre en ny femaarig Overenskomstperiode, saaledes at man i denne kun fik Overenskomstforhandlinger for de nye Medlemmer og for de forholdsvis meget faa tidligere Medlemmer, hvis Overenskomster udløber i Aarene 1917—21.

Det ærede Forretningsudvalg vil ikke være uvidende om, at det var Arbejdsgiverforeningens Plan at søge opnaaet en saadan ny femaarig Overenskomstperiode. Imidlertid er jo nu paa Grund af Verdenskrigen alle Forhold forrykkede, og Arbejdsgiverforeningen vil ikke være i Stand til nu at afslutte femaarige Overenskomster, end ikke om man fra Arbejdernes Side maatte være villig til at forlænge alle nugældende Overenskomster uden Forhøjelse paa 5 Aar. Hverken Arbejdsgiverne eller Arbejderne er i Stand til med blot den ringeste Sikkerhed at forudsige, hvorledes Forholdene vil stille sig i 1916 eller i de derefter følgende Aar. Ingen kan forudse, hvorledes Verdenskrigens Afslutning vil blive, og endnu mindre, hvilke økonomiske Resultater deraf vil følge. Den Mulighed er tilstede, at Lønniveauet vil holde sig paa samme Højde i de kommende Aar, men den Mulighed er utvivlsomt ogsaa tilstede, at Arbejdspriserne derefter vil synke endogsaa meget betydeligt i de krigsførende Lande, og at dette ogsaa maa afføde sine Virkninger i Danmark, vil sikkert heller ikke De samvirkende Fagforbund bestride.

Men medens det saaledes er ganske usikkert, hvad Fremtiden vil bringe, er der et Moment, som man i Øjeblikket ikke kommer udenom, og det er Dyrtiden. Ganske vist er der ikke i Øjeblikket større Arbejdsløshed end sædvanlig for denne Tid af Aaret, og i mange Fag er paa Grund af de særlige Forhold Arbejdernes Fortjeneste større end ellers, men vi anerkender, at der i adskillige Tilfælde, og da navnlig for de lavere Lønninger, er en Nødstilstand, som der maa tages Hensyn til, og vi vil ogsaa være villige til at yde vort Bidrag til at lindre denne Tilstand, men da Arbejderne stadig har fastslaaet, at Arbejdslønnen kun kan gaa fremad, men aldrig tilbage, vil vi under ingen Omstændigheder gaa med til at bøde paa den forhaandenværende Dyrtid ved Ændringer i Overenskomsten. Vi vil ikke i Anledning af en forbigaaende

Dyrtid gaa med til at hæve de overenskomstmæssige Lønninger, naar vi ved, at vi ikke kan faa dem ned igen, naar Begrundelsen for Forhøjelsen, Dyrtiden, atter er forbi.

For imidlertid at drøfte hele den foreliggende Situation, anser vi det under alle Omstændigheder for nødvendigt, at der optages Forhandlinger mellem de to Hovedorganisationer, idet man jo maa tilvejebringe en Ordning under den ene eller den anden Form, enten det nu bliver ved en Forlængelse paa kortere Tid af de nugældende Overenskomster uden Ændringer, men saaledes, at man ved Siden af yder en Støtte i Anledning af Dyrtiden, eller man kan finde andre Veje. Situationen kræver en saadan Forhandling, idet det vil være det ærede Forretningsudvalg bekendt, at alle Overenskomster, der hidtil har kunnet opsiges til Ophør i 1916, er bleven opsagt dels af Arbejdsgiverne, dels af Arbejderne, dels af begge Parter, og det er klart, at Arbejdsgivernes Politik: lange Overenskomster med fælles Udløbstid, medfører, at Arbejdsgiverne maa opsige alle Overenskomster for ikke at tabe i alt Fald den ene Del af det opnaaede Resultat: den fælles Udløbstid.

I Løbet af kort Tid vil derfor ca. 600 Overenskomster være opsagt, og Hovedorganisationerne maa da søge at finde Udveje til at skabe en Ordning, hvorunder Arbejdet kan fortsættes. Vi gaar ud fra, at den Interesse, som Arbejdsgivere og Arbejdere altid har i at undgaa store Arbejdsstandsninger, vil være endnu stærkere under de nuværende abnorme Forhold, end den er under normale.

Vi henstiller til det ærede Forretningsudvalg at tage ovenstaaende Betragtninger under nærmere Overvejelse, og derefter meddele os, om man kan gaa med til Afholdelsen af et Fællesmøde mellem de to Hovedorganisationer paa det foran skitserede Grundlag.

P. F. V.:

S. C. Hauberg.
Sophus Agerholm.

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har den 18. Oktober holdt Møde og derefter tilstillet Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg følgende Svar:

Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, her.

I Skrivelse af 15. ds. har det ærede Forretningsudvalg erindret om, at det i sin Tid med Hensyn til Oprettelsen af Overenskomster havde foresat sig to Principers Gennemførelse.

Det ene gik ud paa Oprettelsen af femaarige Overenskomster fra Aaret 1911 at regne, det andet gik ud paa, at alle Overenskomster, der fremtidig blev afsluttede, skulde have samme Udløbstid. Efter nogle Bemærkninger om De samvirkende Fagforbunds Betænkeligheder overfor disse Principers Værd kommer Forretningsudvalget til Slut til det Resultat, at De samvirkende Fagforbund „gik med til, at Forsøget blev gjort".

I Tilslutning hertil gør Forretningsudvalget nogle Bemærkninger om, at Gennemførelsen af Princip et om den fælles Udløbstid allerede i nogen Grad har vist sine „gode Virkninger".

Til disse Betragtninger skal vi allerførst anføre, at vi ingensinde har kunnet anerkende Fortræffeligheden af femaarige Overenskomster som *Princip* betragtet; thi vi har altid hævdet, at denne Side af Sagen maatte ses og afgøres i Forbindelse med Overenskomsternes øvrige Indhold og under Hensyn til de øjeblikkelige Forhold. Netop nu beviser de øjeblikkelige Forhold jo, at *Principet:* de femaarige Overenskomster, ikke kan opretholdes.

Hvad Spørgsmaalet om den fælles Udløbstid angaar, har De samvirkende Fagforbund ikke paa noget Tidspunkt anerkendt dette Princips Fortræffelighed. Vi har tværtimod atter og atter *advaret* mod dette Princips Gennemførelse, fordi vi altid har været overbevist om, at det ikke kunde lade sig gøre, at behandle Forholdene i alle de vidt forskellige og mangeartede Fag rent skablonmæssigt. Og vi har ingenlunde set de „gode Virkninger" i den forløbne Tid, hvor vi Aar efter Aar, endnu saa sent som i Foraaret 1915, har set det trække op til Stor-Lockout.

Konflikter kan altsaa opstaa naar som helst, selv om den fælles Udløbstid blev gennemført i saa vid Udstrækning, som det kunde lade sig gøre.

Begivenhederne har netop vist, at vi ikke tog fejl, naar vi hævdede, at den fælles Udløbstid *ikke* var det af Arbejdsgiverforeningen bebudede Universalmiddel til Frembringelsen af den store *Arbejdsro.*

Naar Arbejderorganisationerne er indgaaet paa en fælles Udløbstid for de mange Overenskomster, *da er det kun sket, fordi de ikke har villet se Landets Erhvervsliv styrtet ud i en lang og ødelæggende Kamp paa et rent principielt Stridsspørgsmaal.* Fagorganisationerne har altid givet efter for Arbejdsgiverforeningens Ønsker paa dette Punkt, naar man iøvrigt har kunnet enes om Overenskomsternes Indhold.

Vi protesterer derfor mod Paastanden om, at De samvirkende Fagforbund i sin Tid „gik med til, at Forsøget blev gjort", og lægger hele Ansvaret for de Vanskeligheder, der mulig maatte opstaa i den kommende Tid paa Grund af Sagernes Sammenhobning, over paa Arbejdsgiverforeningen.

Hvad dernæst Spørgsmaalet om Oprettelsen af nye Overenskomster angaar, beklager vi det Standpunkt, det ærede Forretningsudvalg har taget.

Det maa nemlig erindres, at de Overenskomster, som udløber til Foraaret, er kommen tilveje i Løbet af Aarene 1911—1915, de væsentligste i det førstnævnte Aar. De har altsaa nu har haft en Varighed af stærkt op imod fem Aar. I den Periode er der — ogsaa i Tiden forud for Krigen — sket meget store Prisstigninger paa omtrent alle Livsfornødenheder. De Arbejdere, som i 1911—12 osv. opnaaede en beskeden Lønforbedring, havde allerede forud for Krigen faaet denne stærkt reduceret eller helt ophævet ved disse Prisstigninger. Siden har de gennemlevet 14 Maaneder under en hidtil uanet Dyrtid.

Det kan derfor ingenlunde tilfredsstille, at der blot tages Hensyn til de lavest lønnede, som allerede længe har levet i aabenbar Nødstilstand.

Det er vor Opfattelse, at en meget stor Del af Fagene — naar de havde Frihed dertil — selv vilde kunne forhandle sig tilrette om Overenskomster paa nærværende Tidspunkt.

Vi bestyrkes i denne Opfattelse ved den Kendsgerning, at siden Krigens Udbrud har en hel Række af Organisationer forhandlet og afsluttet Overenskomster med Gyldighed indtil 1921. I flere Tilfælde er det sket under Medvirkning af det ærede Forretningsudvalg, og i de øvrige Tilfælde maa vi formode, at Forretningsudvalget paa sædvanemæssig Maade har godkendt Forhandlingsresultatet.

Det er da højst mærkeligt, at man nu pludseligt er kommet til et andet Standpunkt. Krigssituationen har jo ikke ødelagt dansk Industri, tværtimod. Adskillige Industrigrene har netop under Krigen haft bedre Vilkaar end nogensinde før.

Vi er derfor ingenlunde enig med det ærede Forretningsudvalg i, at Krigssituationen forhindrer Indgaaelsen af Overenskomster paa længere eller kortere Tid. Vi føler os overbevist om, at Forholdenes Ordning mange Steder lod sig gennemføre, hvis ikke Arbejdsgiverforeningen lagde sig hindrende i Vejen derfor.

Vi gaar derfor ud fra, at det eneste rigtige i den foreliggende Situation vil være, at Fagenes Organisationer med videst mulig Bevægelsesfrihed optager Forhandlinger om nye Overenskomster, og at Hovedorganisationerne kun kommer til at beskæftige sig med de Spørgsmaal, Parterne eventuelt ikke kan komme til Enighed om.

I denne Forbindelse skal vi erindre om, at De samvirkende Fagforbund jo ikke, saaledes som Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, har Myndighed til at disponere paa de tilsluttede Organisationers Vegne og diktere dem Betingelser, som de skal antage, og andre, som de ikke maa antage.

Idet vi har anstillet disse fra det ærede Forretningsudvalgs vidt forskellige Betragtninger over den forhaandenværende Situation, undlader vi ikke at udtale, at vi ikke tror paa et frugtbart Resultat af en Forhandling paa det i Skrivelsen af 15. ds. „skitserede Grundlag", men vi er ikke desmindre som altid villige til at deltage i en Forhandling, naar Ønske derom fremsættes.

Vi tillader os derfor at forvente nærmere Forslag til Tid og Sted for et saadant Mødes Afholdelse.

P. F. V.:
Carl F. Madsen.

Otto Smith.

* * *

Vi har gengivet disse to Skrivelser i sin Helhed, selv om det kan anses for sandsynligt, at de fleste af Medlemmerne er bekendt med deres Indhold gennem Dagspressen. Naar vi ikke desto mindre giver dem, er det fordi det forekommer os at være rigtigt at beskæftige sig lidt med dem.

Det synes at fremgaa af Arbejdsgiverforeningens Skrivelse, for det første, at alle Overenskomster, som udløber i 1916, vil blive opsagte af Arbejdsgiverne, saafremt Arbejderorganisationerne ikke selv opsiger disse; for det andet, at Arbejdsgiverne ikke vil indgaa paa nye Overenskomster paa Aaremaal, selv om der ikke af Arbejderne kræves højere Løn end den, der betales i Henhold til de nugældende Overenskomster.

Arbejdsgiverne kan tænke sig at forny Overenskomsterne paa kortere Tid, og eventuelt yde et Tillæg for begrænset Tid til de lavest lønnede; men vel at mærke ikke et Tillæg til de *overenskomstmæssige* Lønninger. Nej, det skal være en Ydelse, der bortfalder, naar Arbejdsgiverne ikke mere vil betale det.

Der skal en god Portion Fripostighed til, for at udsende en Skrivelse af et Indhold som Arbejdsgivernes.

Først lægger man det hele til Rette saaledes, at Overenskomsterne skal udløbe i 1916, og i Tilfælde, hvor en Arbejderorganisation har modsat sig dette, saa Lockout-Truslen paa Bordet. Saa kommer en Situation, man ikke har forudset, hvor det mulig vil være Arbejdsgiverne ubehageligt at afslutte nye Overenskomster, saa skal Arbejderne pænt give Pote og lade de nu gældende Overenskomster løbe, indtil det behager Arbejdsgiverne at afslutte nye Overenskomster.

Tror Arbejdsgiverforeningen for Alvor, at Arbejderne gaar med hertil, saa maa den være mere naiv, end vi hidtil har anset den for at være.

Vort Fags Overenskomster kan opsiges til Ophør den 1. Maj 1916. Om de opsiges af Forbundet véd vi ikke nu, men efter Skrivelsen at dømme maa man antage, at *Arbejdsgiverne* opsiger disse. Uden at foregribe noget, tror vi dog at kunne sige, at den Situation, som Arbejdsgiverne drømmer om — en Forlængelse af Overenskomsterne paa længere Tid, uden Højnelse af Lønningerne — den kommer ikke til at foreligge.

Det vilde være den rene Selvopgivelse at indgaa herpaa. Vil Arbejdsgiverne have nye Overenskomster, maa de selvfølgelig betale den Pris, det koster at faa disse, og dette, hvadenten Opsigelsen sker af den ene eller den anden Part.

Vi kan ganske slutte os til de Betragtninger, som fremsættes i „De samvirkende Fagforbund"s Svarskrivelse, og kun understrege, at hellerikke vi tror paa Nytten af den af Arbejdsgiverforeningen foreslaaede Forhandling, naar Forhandlingerne skal føres paa Basis af det i Arbejdsgiverforeningen „skitserede Grundlag".

Til Afdelingskassererne.

Foranlediget ved at enkelte Medlemmer har hævet Flyttehjælpsforskud uden at flytte, gøres opmærk-

som paa, at Forskud paa Flyttehjælpen ifølge Loven vel kan udbetales til trængende Medlemmer, men dog kun i den Afdeling, *hvorfra* Medlemmet flytter, Resten skal udbetales i den Afdeling, *hvortil* der flyttes.

Nogle enkelte af Kassererne synes enten at have misforstaaet denne Bestemmelse, eller ogsaa har man troet, at det var ligegyldigt, hvor Forskud blev udbetalt, naar blot Medlemmet fik Pengene. Dette er imidlertid ingenlunde ligegyldigt, og som Tilfældene viser, er det den ganske forkerte Opfattelse af Lovens Bestemmelse, som har ført til Misbrug.

I den Afdeling, *hvorfra* Medlemmet flytter, vil man saa godt som altid kunne konstatere, om Flytning virkelig finder Sted, eller om det kun er en Plade, Vedkommende agter at slaa; hvorimod man i den Afdeling, *hvortil* Flytning anmeldes, først kan konstatere Flytning i det Øjeblik, Godset kommer dertil.

Som man ser er der en ikke ringe Forskel, og d'Hrr. Kolleger anmodes om at tolke Loven rigtig eller spørge sig for.

Med Hilsen
Fr. Møller.

Opsagt Overenskomst.

Overenskomsten med Firmaet Ph. M. Strengberg, vedrørende Firmaets Cigaretfabrik, er opsagt til Ophør den 2. Januar 1916.

Fabriken beskæftiger ca. 20 af Forbundets Medlemmer.

Ny Afdeling.

Fra 1. Oktober er der i Grindsted oprettet en ny Afdeling af Tobaksarbejderforbundet. Medlemmerne i Grindsted har tidligere været indordnede under Vejle Afdeling.

Afdelingens Formand og Kasserer er: *C. Jensen,* Adr. N. S. Wedels Cigarfabrik.

Adresseforandringer.

Nykøbing, Mors. Ny Formand: *S. L. Sørensen,* Filtenborgsgade 17.

Nykøbing, Mors. Ny Kasserer: *M. Nielsen,* Provst Schades Allé 42.

Horsens. Ny Formand: *J. Chr. Vangholm,* Griffenfeldtsgade 9.

Cigarmager.

En Cigarmager kan faa stadigt Arbejde hos *Carl Larsen,* Strømmen, Randers.

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden".

Medlemmerne erindres om, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i September Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 30.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	627	3	4	102	162	25
Aarhus	84	3	3	78	31	90
Esbjerg	149	2	2	0	8	55
Fredericia	115	1	1	26	32	55
Hillerød	5	0	0	0	0	00
Holstebro	130	4	4	92	49	70
Horsens	203	2	1	38	71	25
Kolding	133	2	2	48	6	60
Nakskov	43	0	0	10	9	30
Nyborg	67	0	0	0	0	00
Nykøbing F.	70	1	1	27	12	60
Nykøbing J.	57	2	2	54	37	40
Næstved	9	1	0	11	16	50
Odense	266	5	4	123	107	90
Randers	16	0	0	0	0	00
Skelskør	6	0	0	0	0	00
Slagelse	63	0	0	0	18	00
Svendborg	48	0	0	0	0	00
Vejle	27	0	0	0	7	50
Viborg	84	0	0	0	18	00
Vejen	13	1	1	13	12	00
København:						
„Enigheden"	3450	35	31	716	601	40
Cigarsortererne	670	2	3	78	0	00
Hovedkontoret		1	3	42	174	30
	6335	65	62	1458	1377	70

BEMÆRK!

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde *den 27. i hver Maaned.*

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse: *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22 [3].

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 21 | 1. December 1915 | 11. Aargang

Voldgiftskendelse.

Kendelse i Sag Nr. 6.

I Anledning af en Klage fra Arbejderne paa Hr. Vald. Eliasens Cigarfabrik over Tidspunktet for det af vedkommende Mester foretagne Eftersyn af Vikkelmagernes Arbejde er der opstaaet en Tvist, der af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien og Tobaksarbejderforbundet i Danmark er henvist til Afgørelse ved Voldgift. Da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene for nogen Afgørelse, er det overdraget Opmanden at afgøre Tvisten ved sin Kendelse.

Angaaende Stridens Genstand er det oplyst, at Mesteren foretager Eftersyn af Vikkelmagernes Arbejde, inden Viklerne er pressede, i det Omfang, hvori han anser dette for paakrævet, hvoraf følger, at det i Særdeleshed vilde være de nyantagne Arbejdere, hvis Arbejde efterses paa dette Tidspunkt. Arbejderne gør gældende, at et Eftersyn, forinden Viklerne er pressede, føles som en Krænkelse af uddannede Folk, der har en Læretid bag sig, og da Arbejdet maa standses, saalænge Eftersynet staar paa, tilføjes der desuden Arbejderne et økonomisk Tab ved denne Forsinkelse.

Fra Fabrikens Side anføres det, at man ved at efterse Viklerne, inden de presses, opnaar — hvad der formenes at være et Gode baade for Fabriken og for vedkommende Arbejder — at mulige Fejl kan blive paaviste, ligesom mulige Krav i Henseende til Facon o. lign. kan blive fremsat og tagne til Følge straks fra Arbejdets Begyndelse og paa en Tid, da der er Mulighed for at rette det.

Det er oplyst, at der er andre Fabriker, hvor Eftersynet først sker, efter at Viklerne er pressede.

Imidlertid er det tillige oplyst, at Eftersynet har været foretaget paa Eliasens Fabrik paa samme Maade, paa hvilken det nu sker, saalænge Fabriken har bestaaet, d. e. i ca. 35 Aar, og allerede dette maa blive afgørende for Sagens Udfald. Thi denne gennem Aarene hævdvundne Form for Arbejdseftersynet kan Fabrikanten, hvem det ifølge Septemberforligets § 4 tilkommer at lede Arbejdet paa sin Fabrik, ikke pludselig tvinges til at opgive, ligesom den Omstændighed, at Eftersynet er et Led i denne Fabriks aargamle Arbejdsordning, maa udelukke, at der heri kan ses nogen Krænkelse for den enkelte Arbejder, hvis Arbejde bliver efterset. Den økonomiske Side af Sagen maa anses at være af ganske underordnet Betydning, og kan ikke blive afgørende.

At der i dette gennem Aarene skete Eftersyn skulde indeholdes et Misbrug af Fabrikantens Ret til Arbejdets Ledelse, kan ikke anføres med nogen Føje.

Endnu skal bemærkes, at som ovenfor nævnt, maa det omhandlede Eftersyn antages hovedsagelig at gælde nye Arbejdere, hvilket da ogsaa ligger i Sagens Natur. Men allerede Umuligheden af at opstille noget bestemt Grænsemærke, maa udelukke, at der kan gives forskellige Regler i heranførte Henseende for Fabrikens forskellige Arbejdere, hvorved ogsaa kan anføres, at f. Eks. nye Faconer vil kunne gøre et Eftersyn rimeligt ogsaa overfor ældre Arbejdere.

Omkostningerne i Sagen — derunder Honoraret til Opmanden, 100 Kr. — findes at burde udredes af Tobaksarbejderforbundet.

Kendelse.

Vikkelmagerne paa Hr. Vald. Eliasens Cigarfabrik er ikke berettigede til at modsætte sig Eftersyn af Arbejdet, inden Viklerne er pressede.

Omkostningerne i Sagen udredes af Tobaksarbejderforbundet.

(Signeret.) *Jul. Møller.*

* * *

Som det fremgaar af Kendelsen, saavel som af Præmisserne for denne, er denne Sag afgjort til Ugunst for Forbundet. Noget medvirkende hertil har det

sikkert været, at det paaklagede Forhold har fundet Sted paa den paagældende Fabrik i saa lang Tid. Da Sagens Afgørelse er begrænset til Vald. Eliasens Fabrik, har Kendelsen ikke den Virkning, at Fabrikanter eller Mestre nu kan indføre denne Form for Eftersyn af Rullernes Arbejde, hvor det ikke hidtil har fundet Sted

Overenskomst
med „The American Tobacco Co."

Som meddelt i et tidligere Nr. af Fagbladet har Forbundet opsagt Overenskomsten med Cigaretfirmaet „The American Tobacco Co." Der er nu afsluttet ny Overenskomst, hvis Varighed er 3 Aar.

Ved den ny Overenskomst er samtlige Begyndelses- og Minimallønninger hævet med 2 Kr. om Ugen. De Arbejdere, hvis Lønninger laa over de hidtidige Minimallønninger, har faaet et Løntillæg paa 1 à 2 Kr. ugentlig.

Firmaet har i ca. 1 Aar betalt et Dyrtidstillæg paa 5 % af Lønnen. Dette Tillæg bibeholdes indtil videre.

Overenskomsten omfatter ca. 100 af Forbundets Medlemmer.

To Konflikter hos P. Wulff.

Den 24. November d. A. afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af et Par mindre Konflikter hos Firmaet P. Wulff, København.

I begge de foreliggende Tilfælde har der været Tale om Arbejdsvægring; i den ene Sag var Vægringen foranlediget ved, at det til Tilbederne udleverede Gods ikke var tilstrækkeligt fugtet, i den anden havde nogle kvindelige Rullere nægtet at arbejde med de udleverede Omblade, fordi disse var for smaa.

Et afholdt Mæglingsmøde havde ikke ført til noget Resultat; men efter 2 Dages Standsning skaffede Firmaet andre Omblade.

Gennem Arbejdsgiverforeningen fremkom Klager i begge Sager, og Tilkendegivelse om deres eventuelle Indbringelse for den faste Voldgiftsret.

Paa Fællesmødet, hvor ogsaa Hovedorganisationerne var repræsenterede, enedes man efter en længere Diskussion om:

„at de ved Mødet behandlede Uoverensstemmelser hos Firmaet P. Wulff afgøres ved, at Fagforeningen erkender, *at* der ved de stedfundne Arbejdsvægringer er sket Brud paa Fagets Overenskomst og paa Septemberforligets Punkt 2, og *at* de foreliggende Sager burde have været afgjort uden Arbejdsstandsning efter Reglerne for Behandling af faglig Strid. Der er Enighed mellem Parterne om, at lignende faglige Uoverensstemmelser fremtidig bør afgøres efter de nævnte Regler.

Herefter bortfalder Spørgsmaalet om Sagernes Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Fra Norge.

Vort Broderforbund i Norge meddeler, at Overenskomsterne vedrørende Skraa-, Røg- og Snustobaksarbejderne samt Cigararbejderne i Kristiania er opsagt til Ophør den 1. Januar 1916.

Ligeledes er Overenskomsterne for Forbundets Medlemmer i Kristianssand og Stavanger opsagte.

Disse Overenskomster omfatter henimod Halvdelen af Forbundets Medlemmer.

Et Møde har været afholdt med Arbejdsgiverne i Anledning af Opsigelsen, og Fabrikanterne tilbød, under Forudsætning af at Overenskomsterne forlængedes, et maanedligt Tillæg — saakaldt Krigstillæg — til de daarligst lønnede Familieforsørgere, uden dog at antyde, hvor stort Tillæget skulde være eller i hvor stor Udstrækning det skulde ydes.

Forbundsstyret har ikke kunnet gaa ind herpaa og krævede et procentvis Tillæg til alle Arbejdere.

Et nyt Møde med Arbejdsgiverne er afholdt den 23. November, om hvis Forløb vi endnu ikke har faaet Meddelelse.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde $^{29}/_{9}$ 1915.

1. Vikkelmagerne og Formarbejderne paa Vald. Eliasens Fabrik har klaget over, at Mesteren undersøger Viklerne i Formen forinden disse er presset, og har forlangt dette Forhold afskaffet. Afdelingsbestyrelsen har sluttet sig til Arbejderne og har rettet en Henvendelse til Firmaet, hvilket dog ikke har frugtet.

Sammenslutningens Bestyrelse har taget Parti for Firmaet og hævdet, at lignende Eftersyn fandt Sted paa andre Fabriker. Afdelingsbestyrelsen har fastholdt sit en Gang tagne Standpunkt.

Efter nogen Diskussion vedtoges det at slutte sig til Afdelingsbestyrelsens Stilling, og i en Skrivelse til Sammenslutningen meddele dette.

2. Dæksmagerne hos P. Wulff har en Dag forladt Fabriken, da Godset var saa lidt fugtet at det ikke kunde forarbejdes. Resultatet heraf var, at Rullerne maatte indstille Arbejdet en Dag.

Rullerne andrager nu om Understøttelse for denne Dag. Andragendet bevilgedes.

3. Formanden meddelte, at Konflikten hos J. Hilmer i Aarhus var sluttet, idet Arbejdet var genoptaget den $^{17}/_{10}$. Der skal nu føres Forhandling mellem Organisationerne om Stridspunkterne.

4. Overenskomsten med Firmaet Ph. M. Strengberg vedrørende Cigaretafdelingen kan opsiges til Ophør den 2. Januar 1916. Det vedtoges at opsige Overenskomsten.

Forretningsudvalgsmøde $^{18}/_{10}$ 1915.

1. Der har været afholdt et Møde angaaende Sagen hos Vald. Eliasen om Eftersyn af Arbejdet.

Parterne var enedes om at henvise Sagen til Afgørelse ved den faglige Voldgiftsret. Til Dommer i denne valgtes Alfr. Christiansen, Hans Hansen og Vilh. Nygaard.

Chr. Jensen procederer i Sagen.

2. Formanden meddelte, at der samme Dag havde været afholdt et Mæglingsmøde hos Firmaet P. Wulff. Anledning hertil var, at Helarbejderne paa Sølvgade Afdelingen havde faaet udleveret Omblade, som de ikke vilde benytte, da de var for smaa.

Fabrikanten erkendte vel, at de var mindre end sædvanlig, men krævede, at det fugtede og opsatte Kvantum skulde forarbejdes. Dette nægtede Rullerne at indgaa paa, og der var efter 2 Dages Forløb fremskaffet andre Omblade, hvorefter Arbejdet er genoptaget.

Firmaet fordrer at faa Spørgsmaalet om Rullernes Berettigelse til at nægte at arbejde i det udleverede Materiale, afgjort ved en faglig Voldgiftsret.

Det vedtoges, at lade de samme Dommere som i forrige Sag fungere i denne.

3. Bestyrelsen for Cigarsorterernes Fagforening har i Forbindelse med Repræsentanterne for Arbejderne paa „The American Tobacco Co.", udarbejdet et Forslag til ny Overenskomst med det nævnte Firma.

Forslaget forelagdes og diskuteredes.

Det vedtoges at fremsende Forslaget uforandret.

4. Formanden meddelte, at der var opnaaet Enighed om Afgørelsen af Stridspunkterne paa J. Hilmers Fabrik i Aarhus. Betaling for Overrulning af de 380 Vikler var indbetalt af Fabrikantforeningens Formand.

Forretningsudvalgsmøde $^{17}/_{11}$ 1915.

1. Et Medlem i Slagelse Afdeling anmoder om at blive Kontingentfri. Vedkommende opfylder Lovens Bestemmelser for Kontingentfrihed, og Afdelingen anbefaler Andragendet.

Andragendet bevilgedes.

2. Et Medlem i Nykøbing M. anmoder om at blive Kontingentfri. Afgørelsen udsattes, da Afdelingens Stilling til Anmodningen ikke foreligger.

3. Et Medlem, som under falsk Foregivende har faaet udbetalt Flyttehjælp, forlanger Erstatningsbog, da hans Bog er bortkommet. Kassereren anmoder om at faa Bemyndigelse til at bemærke i Bogen, at paagældende er uberettiget til Understøttelse, indtil det uberettiget oppebaarne Beløb er tilbagebetalt.

Bemyndigelsen gaves.

4. Formanden forelagde Forslag til ny Overenskomst med „The American Tobacco Co". Forhandlingsudvalget anbefalede Overenskomsten, der var enstemmig tiltraadt af Firmaets Arbejdere.

Forretningsudvalget sanktionerede Overenskomsten og gav Formanden Bemyndigelse til at underskrive denne.

5. Tilberederne paa Strengbergs Fabrik har standset Arbejdet en Dag, da det udleverede Gods ikke var tilstrækkeligt fugtet. Vikkelmagere og Overrullere har i denne Anledning været ledig 1 Dag. De andrager nu om Understøttelse for denne Dag. Andragendet bevilgedes.

6. Firmaet C. Bendixen, København, anmoder om Dispensation fra Overenskomstens Lærlingeparagraf, idet han ønsker at oplære en Elev udelukkende som Vikkelmager.

Den ønskede Dispensation nægtedes.

7. Et Medlem af Afdelingen „Enigheden" anmoder om Tilladelse til at tage Haandarbejde som Hjemmearbejde.

Den ønskede Tilladelse nægtedes.

8. Formanden meddelte, at der havde været afholdt et Fællesmøde med Sammenslutningen, hvor bl. a. den i Mødet den $^{18}/_{10}$ refererede Konflikt hos P. Wulff var behandlet. Sammenslutningens Bestyrelse havde fremsat Forslag om at afgøre Sagen med at Forbundet betalte en Bod af 50 Kr. Forhandlingsudvalget havde nægtet at indgaa herpaa, hvorefter Sammenslutningen havde bebudet Sagens Indbringelse for den faste Voldgiftsret.

Der forelaa nu en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over den stedfundne Arbejdsvægring. Forinden Sagens Indbringelse vil der dog blive afholdt et Forligsmøde, i hvilket Hovedorganisationerne deltager.

Toges til Efterretning.

9. De samvirkende Fagforbund har til Bestridelse af Udgifterne ved forskellige Konflikter udskrevet et Strejkebidrag paa 15 Øre for heltbetalende og $7^1/_2$ Øre for halvtbetalende. Det vedtoges at udbetale Beløbet af Hovedkassen uden Paaligning.

Valg af Kontormedhjælper i Afd. „Enigheden".

Ved Valget af Kontormedhjælper i Afd., som afsluttedes Lørdag den 13. November, blev der afgivet 1094 Stemmer. Medlem Nr. 13 Charles Hansen fik 82 St., Nr. 322 Valdemar Foss 30 St., Nr. 388 Valdemar Rasmussen 259 St., Nr. 452 Victor Hansen 157 St., Nr. 599 Johan Engquist 26 St., Nr. 703 J. P. Caspersen 51 St., Nr. 757 Christine Olsen 182 St., Nr. 1071 Peter Nielsen 163 St., Nr. 1178 Dagmar Bidstrup 42 St., Nr. 1384 N. S. Reiersen 48 St., Nr. 2313 Oskar Danielsen 33 St.

Da der ikke var nogen af de foreslaaede Medlemmer, der opnaaede den i Lovene foreskrevne Majoritet, blev der foretaget Omvalg mellem de to Medlemmer, der opnaaede det højeste Stemmetal, nemlig Valdemar Rasmussen og Christine Olsen.

Omvalget afsluttedes Lørdag den 27. November. Ved Omvalget valgtes Valdemar Rasmussen med 768 Stemmer, Christine Olsen fik 263 Stemmer. Der blev afgivet 1038 Stemmer, hvoraf 7 var blanke.

For Udvalget
Chr. Jensen.

Afdød Kollega.

Tirsdag d. 26. Oktober afgik vor Kollega, *Christian Jensen,* ved Døden efter længere Tids Sygdom. Afdøde var særdeles afholdt som en god Kollega og

brav Kammerat; som saadan vil han mindes af Kollegerne.

Paa Afd. V.
S. L. Sørensen,
Nykøbing M.

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden".

Medlemmerne erindres om, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Oktober Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse d. 15.	Antal Arbejdsløse d. 31.	Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt. Kr.	Øre
Aalborg	628	5	5	130	214	05
Aarhus	94	1	1	21	74	50
Esbjerg	136	1	1	4	16	70
Fredericia	122	1	1	26	50	45
Grindsted	13	0	0	0	5	10
Hillerød	5	0	0	0	0	00
Holstebro	130	2	1	63	119	25
Horsens	209	2	0	58	101	15
Kolding	139	2	2	62	17	35
Nakskov	46	1	1	27	23	15
Nyborg	69	0	0	8	13	80
Nykøbing F.	70	1	2	27	21	00
Nykøbing J.	50	3	3	26	25	10
Næstved	8	2	0	22	22	25
Odense	269	4	5	146	149	50
Randers	16	0	0	0	4	50
Skelskør	6	0	0	0	0	00
Slagelse	60	0	0	0	11	70
Svendborg	42	0	0	3	6	60
Vejle	20	0	0	0	0	00
Viborg	93	0	0	0	7	30
Vejen	14	1	1	27	22	40
København:						
„Enigheden"	3450	60	54	1426	1188	75
Cigarsortererne	670	3	4	102	2	30
Hovedkontoret		0	0	40	111	40
	6359	89	81	2218	2208	30

Cigarmagere.

Flere dygtige Cigarmagere (Form) kan faa Arbejde hos *N. B. Clemmensen* i Nakskov.

Nyt Arbejde skal anmeldes hos Formanden og Pris godkendes af ham eller Bestyrelsen.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Grindsted: O. Hansen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: L. F. Jensen. Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: J. Chr. Vangholm, Griffenfeldtsgade 9.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing, M.: S. L. Sørensen, Filtenborgsgade 17.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94 2.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38 1.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46 1.
Viborg: Holger H. Hansen, Grønnegade 9.
København:
„Enigheden", Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26 3.
Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg, 111, St.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63 2.
Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
Grindsted: O Hansen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10 2.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22 2.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23 2.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: M. Nielsen, Muntregade.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18 2.
Randers: V. Petersen, Carl Metzg. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Mogensgade 58.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22 3, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Forhen forlangte man „Tuborg" og „Hof"
og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne".
Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.
„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE"!

Redigeret af *Alfr. Christiansen,* Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.